This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Ex-
Libris
Biblioteca
Central
de la
Diputación
Provincial
de
Barcelona

COLLECCIÓ

de

OBRAS ANTIGAS CATALANAS.

BIBLIOTECA CENTRAL

LLIBRE PRIMER DE AMORS.

Plana 7.

COLLECCIÓ

DE

OBRAS ANTIGAS CATALANAS

ESCULLIDAS ENTRE LAS DE NOSTRES MILLORS POETAS

PER

J. M. de G. y J. R. O.

OBRAS POETICAS

DE

PERE SERAFI.

DONATIVO DE DON JOSÉ O. BORRAS VILANOVA

Barcelona;
EN LA ESTAMPA DE JOSEPH TORNER.

1840.

Ex-Libris
Biblioteca
Central
de la
Diputación
Provincial
de
Barcelona

COLLECCIÓ

de

OBRAS ANTIGAS CATALANAS.

CENTRAL LIBRARY

LLIBRE PRIMER DE AMORS.

Plana 7.

COLLECCIÓ

DE

OBRAS ANTIGAS CATALANAS

ESCULLIDAS ENTRE LAS DE NOSTRES MILLORS POETAS

PER

J. M. de G. y J. R. O.

OBRAS POETICAS

DE

PERE SERAFI.

DONATIU DE JOSÉ O. BORRAS I SANTANA

Barcelona;
EN LA ESTAMPA DE JOSEPH TORNER.

1840.

DONATIVO DE DON
JOSÉ O. BORRÁS QUINTANA

DEDICATORIA DEL AUTOR

al

SEÑOR GERONI GALCERAN DE SORRIBES.

Considerant com los que escriuen han tengut per be dirigir ses obres á algunas personas famoses; perque baix lur amparo anassen segures entre los que lligen mes per calumniar los curiosos treballs del escriptor, que per aprofitarse: essentme delitat apres de ma art de la pintura en la del trobar en vers mes que en altre cosa alguna, y havent compost en cathalá esta obra de diferents géneros y estils de metres en diverses materies peraque los jovens, galans, y altres personas que en amors apliquen sos pensaments, vegen diversos succesos, y de aquells se aprofiten com desige; y los savis y vells, que la sanch nols bull tant com en sa juventut solia, legint mos dits se dolgan de sos jovenivols fets, y se puguen consolar ab obras espirituals, los he posat en esta mia obra coses de amor y espirituals, y altres que á molts han paregut be; per las quals entre famosissims trobados me han adjudicades joyes. Pensant donchs á qui poria dirigir esta obra, peraque entre jovens y vells pera mi respongués, si per sort lo que per uns y altres escrich nols parexia be, y entre poetas, com á poeta legit en lo art versat á tots satisfes: y jat sia en Catálunya hage grans persones baix la ombra dels quals podia anar esta obra, pero entre tots lo valor linatge y saber, que per la molta benignitat, tractant de versos y altres coses graves, diverses voltes en V.m. he conegut, me obliga á que

suplique se servesca de aquest curt servey. Rebrá donchs aquesta obra de qui tant lo dezija servir, tenintla baix de ses alas, perque espere ab lo lustre y favor que de tal emparo rebrá, será liure de las verinoses lengues, que tenen pea ofici exercitar en quant veuen la odiosa mordicació; y restaré jo animat á ferli altres majors serveys que corresponguen á mon gran desitg y á son gran merexer. Y nostre Señor Deu á V.m. guarde, y sempre de sa ma en tot tinga com sos servidors dezijam. De Barcelona á 2 de Agost de 1565. — De V.m. — Molt cert y affectat servidor qui ses mans besa. — *Pere Serafí.*

Sonet par al S. Hieronym Galceran Serapio de Sorribes.

Secle dichos, alegrat Barcelona
Puix que has cobrat lo que perdut s' avia
Del tracte doiç de l' alta poesia
Qu' era 'n los pits antiguament patrona:
Vè 'm nova font Pegás nova 'licona
Entre tos fills ab destra fantasia
Hon tenim cert qu' Apollo 'n algun dia
Fará dins tu, Parnaso; tal s' antona.
Protector gran Elet del alt collegi
Sou vos señor Sorribes entre els dignes:
Recobrará l' Yberia privilegi
De ben dictar poemas molt insignes.

LIBRE PRIMER DE AMORS.

SONET I.

Vull començar ab veu de amor quexosa,
Y ab greus sospirs cantar de ma ventura
Del qu' e sufrit solicitant la cura
Per tenir ferm dins mi pens' amorosa.
No may dexant un ansia congoxosa,
Cercant saó de finir ma tristura,
Y ab desesper sens may trobar mesura
De consertar ma vida tant penosa.
Tant sols graesch l' avis qu' Amor me dona
Quem mostra clar ses enganoses manyes
Y 'ls desconcerts ab qu' els seus galardona;
Se lo que pot per plans y per montanyes,
Se que fuy pres amant dins Barcelona
Sens may campar de penes tan estranyes.

SONET II.

Qui vol saber secrets d' amor per prova
Y esperiment que l' amant abilita,
De quina sort sa fermetat delita
En cor gentil, hont lo delit te cova;
Dins mos escrits veurá com se renova
De punt en punt com d'esser ferm nos quita
Quant es sufrit, y apres per que s' despita
Tot fel amant qu' ingratitut reprova.
Son cas d' amor consistex en ventura
En acertar conveniencia bona
Per qu' en discort poch l' amistança atura:
Poch val enginy que l' art de amar nos don.
Hon calitat nos conve per natura
Qu' el discordant en amor no consona.

SONET III.

Ojan aquells que ver' amor los tira
Y en pensaments lur voluntat referma,
Veuran quant es ma vida trista y hierma
Seguint amor ab inflamada ira.
Com nit y jorn, penant, mon cor sospira
Fugint repos, tenint la pensa ferma
En contemplar hont la persona 'nferma
Tenint la ley d' amor qu' el mon regira.
Fugir poran mirant qual es ma vida
Plena de afanys, y giren prest llur pensa
Ves lo camí hont l' alt repos ha vida:
Perque los fins qu' en nos Amor dispensa
Son mals tras mals, sobresanant ferida
Y mort cruel causant en recompensa.

SONET IV.

Sempre yo pena y del pensar sent' pena
Y ab pensament sospir pensant en l' hora
Quant per mirar vostra valor, señora,
Fuy prest ligat d' una cruel cadena:
Y d' est pensar ja may no sen refrena
La gran ardor hon mon dezig adora,
Y quant del cel repos al mon s' implora
So de sospirs un cors fet senç' alena.
Y si per sort un punt no pens' tal pensa,
Crex ma dolor que tal tristor n' aferra
Que si no torn pensar sent gran offensa;
Y si pens pen y crit, ó mortal guerra,
Qui pot sufrir tan crua recompensa
Si del repós amor tan me desterra?

SONET V.

Volent Amor venjar tan gran crueza
Y desliurar d' un tir mil de cadena,
Ab l' arch en mans volant l' alba serena
Dels cels baxá mostrant gran fortaleza:
Y avent mirat la vostra gentileza,
Fenix al mon, sentí tan mortal pena
Que per fugir molt prest girá l' esquena
Per no ser pres de sa matexa 'mpreza.
Y retornant als cels, dix: mare mia
Lo vostre nom de gentileza y fama
Al mon ja pert tota sa gran valia;
Qu' en aquest jorn é vist tan gentil dama
Qu' ab gran perill pensí campar tal dia,
Tant sa valor tot l' univers inflama.

SONET VI.

Semblantse molt Amor y la Fortuna,
Alçant, desfent, que tal es son poder
Qualqu' ses vist per rompres y desfer
Que l' an alçat al cercle de la luna:
Altre que 'stant sens tembre cos' alguna
De trabucar l' an fet d' un simple ser
Desfan los dos y tornan á refer;
Sa potestat y força 'm par que 's una.
Axi porá venir per temps, señora,
Que tots mos mals volrá la mort venjar
Puix no mirau lo dany del qui us adora:
Que permetrá forçantvos ben amar
Persona tant de poch merexedora
No merexent en res de vos pensar.

SONET VII.

Estant un jorn amor en compañia
De gent qu' amant, sosté molt gran fermesa,
Severitat, dix, pot, ni fortalesa
En contrastar á la potencia mia:
Responen tots, que res no bastaria
May resistir á sa potent empreza,
Hon confiat en sa cruel braveza
Armá son arch ab destra fantasia.
Y ab pensament de no trobar defença
Ni may contrast en contra 'l furios
Son colp mortal, que no te resistença:
Xi com á mi volgué tirar á vos,
Y no podent en res fervos ofença,
Ha convertit son geig en cas plorós.

SONET VIII.

Señora, no deveu 'star hufanosa
En veur' amor per vos sens forç' alguna,
Pensauy be, per que no pot ninguna
Sempre fugir sa flecha furiosa:
Y si dins vos no ha pogut fer cosa
Per mon voler, que tant vos importuna,
La falta es de ma cruel fortuna,
No d' ell que te gran força y poderosa.
Mas si per mí no us ha ferid' Amor,
Per ço no pert ninguna potestat
Si vol nafrar per altre 'l vostre cor:
Que may per sort aurá de vos pensat,
Y será tal y de tant poch valor
Quem trobaré de vos com ell venjat.

SONET IX.

Los vostres ulls que feyan amagar
Los raygs del Sol, restán mes clar lo dia,
Hont mon voler ab ferma fantasia
Era guiat en mes perfet amar:
D' ira mogut amor sols per venjar
L' agravi gran qu' al seu poder venia
Als procurat lo mal, puis conexia
Poder molt mes lo vostre sol mirar.
Sa claredat en nit se 's convertida,
Y ma tristor mirant tal mudament,
Tot ma cubert de tenebrosa vida:
Y tem d' amor, que si te sentiment,
Nols tornará la resplandor complida
Tement sentir mon dolorós torment.

SONET X.

Tenint tan seny, y ab ell tanta valor
Com se pot fer, no tingau lealtat
Sabent que yo dins l' infern condemnat
Vos tindre ley ab molta fé y amor:
Quel jorn que us vin vos doní lo meu cor
Y ensemps ab ell, mon ser y libertat,
Amantvos tant, que amor nous é dexat,
Per ço nom clam de vostre desamor.
Clamar me' donchs sols de mon fat cruel,
Pus que consent que 'n mi pugau vos fer
Ço que may feu, dona del tot infel.
Per altre part vostre seny y saber
Que us fan tenir al mon cosa del cel
Poden tambe fer que no puga ser.

SONET XI.

Pensava yo que per servir Amor
Ses leys seguint ab ferma voluntat,
Qu' axi pogues yo 'star ben confiat,
Sens may sentir ninguna sinsabor:
Mas com no pot durar en fragil cor
Un estament de vera fermetat,
Tot mon intent surtí desbaratat
Y 's convertí mon goig en greu tristor.
Nos pot pensar quant es lo descontent
Que tinch, pensant al qu' abans may pensí
Ques pogues fer un tal defalliment:
No se dir mes, sino que me 'nganí
Per molt fiar, ab tot mon sentiment
De qui sos fins han de finir axí.

SONET XII.

En la mort de doña Aldonça de Cardona.

Xi com lo Sol quant vol finir lo dia
Remir' atras, y son objecte dona
Tal resplendor, qu' ab sa color consona
A' aquella part, dont ell primer venia:
Ay tal me part, que doña Aldonça sia
Bell fruit sencer del arbre de Cardona
Que de virtuts no s' pot dir que 's segona,
Puix tal renom y fama sostenia.
Qu' avent finit lo curs de mortal viure,
Clar remirant, son espirit l' ascorça
La decorá d' alta bellesa unida:
Rompent l' estam les Parques ab gran força,
Ans de ser mig per accident ferida
Cobrá del cel lo vertader reviure.

SONET XIII.

Yo us ame tant, que tant humanament
May dona fonch amada 'n aquest mon.
Yo us ame tant, que 'n infernal pregon
No sent ningú com yo mes greu torment.
Yo us ame tant, que ser' eternament
En ben voler, sens may trobar segon.
Yo us ame tant, que quant puch dar vos don,
Tant que no puch sentir mes del que sent.
Y pus qu' es cert que ab tanta fé y amor
Ningú no pot voler ni mes penar,
Com poreu dir que so falç ni traydor?
La culpa que vos me podeu donar
Es que pretench, sufrint mortal dolor,
Sols aquel be qu' amant puch desijar.

SONET XIV.

L' aygua, lo foch, la terra y lo vent,
Luna y estels, per ma sort y ventura,
Son contra mí per que la nit escura
Er' al descans en part del meu torment:
Glassam lo Sol al temps qu' es mes ardent,
Lo gel me fa cremar, ó cosa dura,
Que pugan tant mos fats y desventura
En contrastar al cel del element!
Mas perque clam sino del principal
Qu' a replegats los altres accidents
Per aumentar en mi tristor y mal.
Puix los planets y tots los elements
A son voler serán tots de un igual
Si m' vol levar ó crexer mos torments.

SONET XV.

Partida qu' es per mi de greu dolor
Es lo partir de la que pres me te,
D' enyorament yo pens que moriré
Fins que retorn, puis sen porta mon cor:
Com pot sufrir absencia ver' amor?
Com pore yo de luny veure mon bé?
Son fenestral tencat contemplaré
Restant confus y ple de gran tristor.
Mas puis conve partir, ab cor sencer
Yo prech á Deu que la deix ben tornar
Ab salvament, sens algun dany aver:
Tambe suplich que 's vulla recordar
Com rest penant, y desterrat de pler,
Y de ella absent quin viure puch passar?

SONET XVI.

Quant pot donar en l' alt munt de Parnás
Phebo que te nou filles en la cima,
Tot es en vos, señor, puis son la prima
D' aquell licor pres de la font Pegás:
Tan abundant sobrix del vostre vas
La vena gran qu' un riu cabdal s' estima
Segons que vem en vostre vers y rima
Fertil sonant, seguint lo dret compás.
Vergilis pot de vuy mes oblidar
Petrarcha, y Dant y Ovidi que 'h sos versos
Facilitat mostra tan singular:
Hon durara per tots los universos
Lo vostre nom y estil del bell trobar,
Tant los accents concordan en sos tersos.

SONET XVII.

Volent, señor, lo vostre dany reprehendre
Essent fundat en obstinat intent,
Tenint lo gust fora del sentiment
Tot' amargor volent per sucre pendre:
Seria yo com qui volgues contendre
En contrastar frenétich paçient,
Y ab un filat voler cullir lo vent,
Sens altre mig que no pogues offendre.
Tot quant puch dir es que de cor me dol
V' ent que rao, nol bast' a prevaler
Essent menjat d' uruga com la col:
Y si molt prest no mudara 'l parer
Será forçat que semble 'l caragol
Que port' al coll la casa y son aver.

SONET XVIII.

Per satisfer, señor, á son intent
Que vol saber quin es lo meu casar,
Dich que quant hom al mon pot desijar
Tal es en tot lo meu contentament:
Y es que segons tinguí lo pensament
Tal e trobat lo que volguí cercar,
Hont per casat no tinch que demanar,
N' enveja tinch al mon d' altre estament.
Que be mirant vostra prefació
Poria ser qu' alguna part faltás
Per vos tenir ma contentació:
Y axi graesch á Deu en aquest cas
Que segons yo tingui l' intencio,
Ell á permes que tant be acertas.

SONET XIX.

Ya fuy gran temps d' Amor pres y ligat
En tal estrem que may pensi campar
Y per ma sort la mort volgué finar
Aquell voler , y axi fuy desliurat :
Y ara de nou ventura m' á guiat
En nou amor per ferme renovar
Los grans afanys quem solia donar
Ses leys seguint ab ferma voluntat.
Yo sent dins mi una fervent ardor
Que l' esprit m' aporta quant va y ve
De la que am d' un viu sencer amor.
Ella va crexent, determenar no se
Que per final no cresca ma dolor
Ingratitut qu' en dona s' esdevé.

SONET XX.

Menjar salat, tot lo dinar sens beure
Ningun bon vi, sino l' aygua y vinagre,
Y ab cansament trobantse flach y magre,
No trobar lloch hont hom se puga seure:
Dir veritat, y que no us vullan creure,
Sentir dolor als peus de gran puagre,
Y per enfit tenir lo ventrell agre,
Sença dines ser convingut per deure.
Anar cami plujos en invertada
Y per gran fanch, perdre del tot la via,
Y u que os promet y us don' apres passada;
Y en fosca nit caminar sença guia,
May obtenir la cosa dezijada
Y esser un temps tingut de malaltia.
Mir tot hom sens falsia
Qui saber vol del mon la pijor cosa,
Es la muller que sia renynosa.

SONET XXI.

Tres son latins en l' alta Poesia
Que sens igual sostenen gloria y fama,
Homero s' diu lo hu, que los grechs ama;
Virgili par segueix sa compañia.
Y Ovidi tant ab ells ferm porfidia,
Que d' alts secrets poetichs tot s' inflama,
Y d' aquest dos Italia sen recama,
Que durarán mentr' al mon vida sia.
Tres son vulgars que per semblant manera
Lo principat aporten dels poetes,
Petrarca y Dant de que Italia blazona;
Ausias March qu' á 'Spanya tant prospera
Nos ha mostrat per obres molt eletes,
Que par ab ells mereix portar corona.

SONET XXII.

Si los antichs Astrolechs nostra plana
Feren dels cels al mon per ses dietes,
Mostrant lo curs dels signes y planetes
Y 'ls moviments del Sol y sa germana:
Y dels estels la força sobirana
Han descubert, y resplandents cometes
Sos mals influix y ses virtuts perfetes
Qual es de be, qual es al cos mal sana,
En nostres temps qui tal secrets desliga
Es sols Benet, doctor en medicina
Pronosticant del cert les causes certas:
Secrets divins amostrant quens obliga
En dar lahors, agraint sa doctrina
Que tant grans parts nos mostra descubertas.

CANTICH DE AMORS.

Tots quants d' amor seguexen la carrera,
Fujan sa ley, cruel, falsa enemiga,
Que dins livern sentir fa primavera,
Y en mig l' estiu fredor y greu fatiga:
No sper james ningú per fe senèera
Tenir, qu' atot perfèt amant obliga
Trobar ja may pietat, que pèr estrena,
Don' amargor, torment, dolor y pena.

Axi com vol en qualque pas fortuna
Pereix algu per ferr' ó mort soptada,
Mas charitat universal, comuna
Fa dar al cos la terra, y de passada
Los via' ndants ab pedras, d' un' en una,
De poch en poch fan sepultur' alçada;
Y yo morint per la señora mia,
May no 'm tirá piadosa pedra un dia.

Lo peregri que nit y jorn camina
Spera 'n l' alberch trobar repos un hora;
Lo navegant si la gran mar s' inpina,
Cessa lo vent, y del perill surt fora;
Lo fer soldat que 'a batallar s' inclina
Spera campar, perqu' algun sanct honora;
Y en mi tostemps creix la dolor superna,
Qu' ingratitud ma trista sort governa.

Premi sperant, treballa tot lo dia
Lo laurador, y lo seu cos molesta;
Y un capitá que 's de soldats la guia
Per lo semblant no tem fret ni tempesta:
Y un vil pastor d' ovelles, fent sa via
Treballa y pren descanç per la floresta;
Yo treballant, may lo meu cos reposa.

Ni sper de ben servir ninguna cosa.

Mouse lo vent molt fort de Tramontana
Ab lamps y trons y pluja tempestosa;
Trenca los tronchs, dels monts y terra plana
Desfá los camps ab l' aygua furiosa:
Fent molt gran so de les campanes sana,
Y mostra 'l sol la fas molt luminosa;
Mas en mi trist, per ma desaventura
La tempestat creix sempre mes escura.

Baix en l' infern, ab só de dolça lira,
Orfeu trobá pietat en sa tristura,
Del gran Plutó cantant placá la ira,
Avent d' aquell un' anima segura:
Yo trist que nit y jorn mon cor sospira
Blanir no puch un cor, ans mes s' endura;
No bastan prechs, ni plants, ni fe sencera,
Ans quant mes va, creix mes cruel y fera.

L' hom desterrat, luny de sa dolça terra,
Sper ab lo temps tornar al ser que 'stava,
Y hu saltejat d' una molt cruda guerra
Per temps ha pau ó treva que 'sperava.
Qui 'stá 'n presó y la cadena 'l ferra
Libert se veu per temps com desijava;
Yo perseguit de tanta desventura
No se que 'sper, sino la sepultura.

Lo cervo que 's nafrat cerc' aygua clara
Per refrescar, tenint mortal ferida;
Si troba font ó riu prest se declara
De ben curar y renovar sa vida;
Tal so nafrat, mas sent que 's molt avara
Qui 'm pot donar la sanitat complida,
Que te per be de pura set matarme
Primer que may no vulla remediarme.

Tot reverdeix la fértil primavera

Quant es passat l' ivern quel mon despulla,
Floreix los prats, y 'ls aucellets prospera,
Al arbre nuu fa recobrar la fulla:
Dins laygu' al peix, y al bosch tot' altra fera
Troban descanç y amant qui be 'ls reculla;
Y en mí lo temps james no fa mudança
Ans sent del tot secarse la sperança.

MADRIGAL.

Ay que faré, que per servir amor
Desfeta 'm sent gran part de la salut,
Clamar no 'm val, que la que te mon cor
Per ben servir m' aporta decebut:
Puix sa merce consent
Que visc' ab greu torment,
Y sim combat fortuna y mal' andança
May per desdeny yo no faré mudança.

DESPERADA.

Ya de huy mes no vull cantar d' amor,
En sos engans tindré tot mon intent,
Que mon voler ja 's ple de desamor
Si be no 's buit encara del torment;
Per altre part jo tinch molt gran temor
Per mes que 'stich sentit del que tant sent,
Que quant yo mes d' amor m' apartaré,
En desamar mes amor mostraré.
Donchs quin remey tindré per desviar
Mon cant d' aquest perill tan vergonyos
Perque no vull, com dich, sino cantar
Dels grans engans que reben amados:
Perço del tot, en tot vuy apartar

La 'mor, torment y tot quant pas per vos
Y per tenir que mon intent no 's mut
Tindré dévant la vostra ingratitut.
Vull olvidar tot mon voler passat,
Puis mon delit se 's convertit en dol;
Sols cantaré de vostra crueltat
Y dels engants ab que tractar me sol:
Mostrant també que viu sempre enganat
Tot amador qu' en dones fiar vol,
Y per fugir de caur' en tal perill
Tindrá davant mont cánt per clar espill.
Mas qui porá comptar tot per estés
Quants son los fraus y desamors tan grans
Que dones fant obrant tot al reves
Mostrant apres fingits sos ademans?
Yo tinch per cert que no poré ja mes
Bastar m' dir per esser grans y tans,
Mas diré part del que mes fet á mi
A tan gran tort per ben amar sens fi.
Amava yo tenint amor y fe
Señora que m' mostrá perfecció,
Que judiquí no trobar may perque
Dexar d' amar, forçat de tal raho:
Mas engañim, segons que mostraré,
Puis me doná tan aspre gualardó
Que per mercé de mon leal servir,
Tal m' á portat que 'stich pera morir.
Dezig la mort per no veurem en tal
Qu' un fer cruel me fa estar avorrit,
Nol puch celar, puis qu' es tan dezigual
Qu' als amadors causa major despit:
Be pot sufrir l' amant qualsevol mal
D' amor cansat, si be fos infinit
Sufrir no pot aquest major pecat

Ques no tenir l' amada lealtat.
Fins en tal punt sufreix tot f'el amant
Sens may cansar servint de tot poder,
Sols aquest fet l' amor s' aniquilat,
Que ha potestat de romprel y desfer:
Hon descontent ya vull finir mon cant,
Finit també de vos tot mon voler,
Sols prech de cor l' inmens eternal Deu
Quem guart de vos y us pach com merexeu.

MADRIGAL.

Mal venturos amar poch li profita,
Son ben servir no li ser' agrait,
En descontent tornará son delit
Quant mes avant servesca y s' adelita,
Perque vol la ventura
Al qu' en amar procura,
Donar lo dret al qu' es merexedor;
Tal ley sosté lo verdader Amor.

SONET

De mossen Pere Giberga, loant un retrato que lo autor habia pintat.

¡O gran saber y empresa d' alta força
Veure mortals en vista que 's divina!
¡O Seraphi qu' es obra Seraphina!
Sou dels pintors lo cor y ells vostra scorça.
Traure lo Sol del viu sens may al' orça
Fer ni maynar, sols qui lalt cel domina.

Pens que u pot fer, respon, y ell m' encamina
Y es lo compas que 'n tals afers m' esforça.
No us par que 'stá divina y acabada?
Si, pero te l' esperit sols d' aquella
Que amor pintá perfeta y animada.
Y hon dins mon cor, lo qual contempla d' ella;
Canta y contix, que 's rara y tant dotada
Que 'l sol luent s' iguala sols ab ella.

SONET

En epitafi de mossen Pere Giberga poeta vulgar; fet per Serafi.

Ploreu vuy tots los trobadors sens mida,
Puix mort cruel com sol promta y soberga,
Sen á 'aportat del gay saber Giberga,
Qu' en nostres temps de mort torná 'n mes vida.
Y ves los cels, volant, ha fet partida
Mirant qu' en pochs virtut en terr' alberga,
Y per fugir dels ignorants la verga
Qu' ab lurs contrasts l' an del mon despedida.
Y qui dirá, qu' es de pobresa fera,
Pens' que virtut no pot per or comprarse
Hon imitar ses obres, tal precacè.
La charitat prenent tots per Señora
D' avant l' Etern prech vullau genollarse
Dient per ell, *Requiescat in pace.*

DISTICH A LA SEPULTURA DE MOSSEN PERE GIBERGA.

Debax d' aquest dichos y molt fret marbre
Está lo cors recondit de Giberga,
Lo qui fou del gran munt de Parnaso arbre
Y del Olimpi ara es florida verga.

Sátira tramesa per lo autor á un cavaller, la cual tracta del matrimoni.

Jo m' maravell señor, puix sent per fama
Voleu casar y no feu de mi compte
Sabent que tant ma voluntat vos ama.
Perque yo pens qu' en lo restant molt promte
M' aveu trobat, no se perqu' en tal cosa
No 'm dau avis: pres m' aveu en bescomte.
Siu feu pensant de pendre per esposa
Dama gentil, no podent ser desliure
Sens conquistar hont be de amor reposa.
Ab tot no us tol lo no poder escriure
A tal amich, que no us fará desvari
En res, tan sols no gast vostre bon viure.
Mes per recort, deveu tenir fumari
Del temps passat quant yo per clara mostra
De tals afers mostrava lo contrari.
Hon de present per la amicicia nostra
Escriure vull d' aquells una gran suma
Per que mireu la que pendreu per vostra.
Esser casat no contradiu ma pluma,
Puix sens aquel, seria molt confusa
La nostra carn per una vil costuma.
Mes puis devem casarnos y axí s' usa,

Devem cercar conveniencia bona
Perqu' en tal cas, raho vem que us escusa.
Primerament devem cercar persona
De bons costums, y de virtuts dotada,
Mes que dinés, hont huy tot hom se dona.
S' a de mirar la mare d' ont es nada,
Quin viure te, ó quina fam' aporta
Si de virtuts ó vicis es ornada.
Perque tostemps la filla se deporta
Per lo cami que sa mare camina,
Sia lloch dret, ó sia via torta.
Que si mal viu la mare tost inclina
La filla 'n tal, perque 's sentencia clara
Semblar los tests al oll' ans adoctrina.
Y si del cos no es estada avara
La mare, y dos amants á volgut plaure
No penseu ja la filla sia mes cara.
Ans volrá tres y quatre y mes complaure
Per lo costum qu' avist essent donzella,
Hont s' emprimex, que may nos pot ben traure.
Y si galant la mare va y molt bella,
Axi volrá la filla ser hufana,
Y en tot seguir sens perdre 'ls passos d' ella.
Y si d' afaits luents la mar' es vana
Y va dessá y d' alla per esser vista
Creure poreu que seguirá tal gana.
Nos pot trobar al mon cosa mes trista
Que 's la muller d' anar mal inclinada
Y vol per tot posar la sua lista.
Condició de la dona ben casada
Es la que 'sta retreta dins sa casa
Y aquella te, d' onor ben ordenada.
Quant bell mesqui de l' honra se descasa
Y pretereix per mala compañia

De la que pren, los vicis á la rasa.
La vanitat es huy dels mes la guia
Puis son del mon ja les virtuts fugides;
Baccus en semps ab Venus fan la via.
Jupiter v' ent les set virtuts unides,
Dix á son fill Mercuri guar d' aquestas
Al mon, perque no puguen ser partides.
Elles un temps d' obeyr foren prestes,
Tant com puguí tenirlas ben guardades,
Y los humans feren obres honestes.
Un bon matí dexantles reposades
Juntes dormint, aná, y á la vinguda
Trobá que sis al cel eran tornades.
Soleta veu Sperança detinguda
De molt gran son, perque 's molt dormidora;
Ligala tant, que may del mon se muda.
Si la cridam, may respon ningun' hora,
Nis vol oyr, y poch nos aprofita
Son esperar, qu' el nostre dany pijora.
Lo presumir es ferm com una fita
En terra que es gran part de vicis plena,
Servir á Deu se dexa per l' hermita.
Un jorn Sathan surtint de la cadena
En forma d' hom prenguè muller un dia
Y dell' ague set filles per estrena.
Superbia fon la una, y la Falsia
L' altra, y seguí l' Avaricia tercera,
Ab altres dos Enveja, Ipocresia.
Apres parí Malicia, y la derrera
Que li nasqué, fon dita Vanagloria,
Y es la que mes presum en gran manera.
Y per triunfar del mon y aver victoria,
Les sis casá, Superbia fon donada
Als mes potents de tirania notoria.

Y ab los vilans Falsia maridada ;
Als que son richs volgué dar la Avaricia
Y ab menestrals la Enveja fonch casada.
Dels regidors, volgué fos la Malicia,
Y entre els beguins, l' Ipocresia fina
Sols per cubrir ab ella lur tristicia.
Sola restá la Vanagloria nina ,
La qual volgué stigues entre les dones
Hont nit y jorn ab elles s' encamina.
Tant presumir les fa que de minniones
Començan ja seguir les obres vanes
Y lo nom sol, volen de esser bones.
Axi señor, puix qu' en casar te ganes
Per que mir com li fas tal escriptura
Qu' an regirat lo mon les set germanes.
Casarse be consistex en ventura ,
Puix alt al cel les sis virtuts fugiren
Y entre 'ls humans sola Speranç' atura.
Y huy cegats los mes apenes miren
Sino d' aver en tota sort moneda,
Y al cap de temps lamentan y sospiren.
Qu' en molt tenir no 'sta la vida queda,
Mas consistex en honra y bona fama,
Perque la mort tots altres bens nos veda.
Prenga consell y mir molt be la dama
Quin renom te, perque tantost se canta
Entre 'ls poblats, son viurer y sa trama.
Mire primer si ve de bona planta,
Quel arbre bo tambe bon fruyt nos dona:
Dels bons costums, s' ateny la vida santa.
Presau molt mes que sia pobre y bona,
Que la bondat perfeta may se gasta ,
Y lo trasor tal volta 'ns abandona.
Riqueza gran porta la dona casta ;

Honra y profit son bones, pero tamen
Poch van ensemps, mas virtut per tot basta,
Y aquesta van cercant aquells que l' amen.

CAPITOL.

Sobres d' amor ma penss' han tant torbada
Que dir no se quant es ma vida trista
A vos, que de est greu mal sou causa 'stada.
Dolor mortal entrantme per la vista
Mos sentiments á pres ab tal cadena,
Que 'n libertat james faré conquista.
Perque mirant la Angelica serena
Vostra gentil y divinal figura
Estrem dezig creix mon torment y pena.
Sempre yo sper, mes veig faltar ventura,
Fortuna 's gran, en contrastar no he força.
Hont descontent rest ple de greu tristura.
Vostre valer en ser constant m' esforça
Pensant qual es, hon soferint espere
Quant sera 'l jorn que ma dolor destorçá.
Yo pas á pas camin y persevere
Passa lo temps volant sens may cobrarse,
Y en vos semblant, d' amor may reverbere.
Forçat será de tant durant cremarse
Mon cor ferit desta cruel sageta,
Puix d' est pensar ja mes pora dexarse.
Qu' en un gran foch hont l' aygua prest nos meta
Fins qu' ea sulcit, sa gran furor no apaga
Quin foch major d' aquest qu' ami 'm subjeta.
Y si 'l secret se ves á hont se amaga
Aquest' ardor qu' el sospirar publica,
Crech que us dolgués, mirant qual es sa plaga.

Vos ser cruel ses forces multiplica
No pot sanar sens pietat no veja,
Y no venint, pena mortal s' aplica.
No puch sentir, si be tots temps vaneja
Mon pensament, en contemplar ma vida
Sens un repos, ni dont vé tal enveja.
No se pot dir, puix visch tant fora mida,
Perqu' es dins mar lançar aygua molt poca
Y mir si 'm clam qu' en risa vos convida.
Mes dezitjant dins vostre cor de roca
Sols un recort per despertar sa pensa
Que mir de cert qu' el viur' en mi s' apoca.
Y d' un vençut que fa no te defensa,
Aja merce, puix te la fe sencera
A vostre ser dezige sens offensa,
Y vida y mort sola de vos espera.

EPISTOLA I.

Un greu mortal dolor de molt gran força
Que d' un estrem dezig lo cor inflama,
Dama 'xelent á vos escriure 'm força.
Per vos amor ab un' encesa flama
Me te cremant, fet una braza viva
Hont pietat l' anima y cos reclama.
Gran temps ha ja per vos amar esquiva
Mostrant desdeny, que 's mort ma trista vida
Y del repos Amor tot jorn me priva.
La mala sort pensí que fos finida
En aquell jorn que fes mostra 'nganosa
Per cativar, y apres ser homicida.
¡O qui trovas ventura venturosa
Per fer sentir dins vostre cor de roca
Part del que pas, ab vida fatigosa.

Crex vostre orgull, la força 'n mi s' apoca
Y es contra mi contraria la fortuna,
Y per sufrir mos ulls amor entoca.
No se que fer, puix mir qu' es importuna
En contrastar mostrant vostra cruesa
Ventme forçat, d' amarvos sola y una.
Qu' el resplandor de vostra gentilesa
Me tira com papallonet que vola
Entorn de llum, y alli cremarse presa.
Continu 'stich en l' amorosa scola
Y de tristor en la mes alta cima,
Y estich ardent, com un' infernal gola.
Y dir no 's pot en prosa, menys en rima
Lo descontent que dins al cor me pena,
Amor ó sap qu' es ell qui 'n fa lastima.
Sentme ligat d' una cruel cadena
Sens libertat, posat en presó scura
Ningu no 'm val, y crit á qui 'm defena.
Y no so mort ni visch, puix ma ventura
M' a fet axi, y la que 's acusadora
Creix ma dolor, rient de ma tristura.
Las ya nom val clamarme d' hora en hora
Ni ser constant, tenint la pensa mia
Sempre tan fel, puix ella 's burladora.
Pero mudar no puch tal fantasia
Ni si pogues, señora, may no crega
La deix un punt d' amar mentres viu sia,
Que cerch mon ben servir clar se conega.

MADRIGAL.

Fortuna m' a portat en tal estrem
Que l' esperar se torna desesper;
Passa lo temps y passa mon esper

Y d' aquest mal caur' en major me tem:
Nom val seny ni rahó
Qu' es fort la passió;
Amor, amor, en fins quant durará
La pena gran que tant morir me fá.

EPÍSTOLA II.

Pena mortal estrañament sentida,
Y un pensament cruel qu' en mi contrasta,
Escriure m' fan á vos dama cumplida.
Qu' en mes tardar ya 'l sufriment no basta
Puix va crexent mortal la pena mia,
Que nit y jorn mon repos se gasta.
Humil suplich que s' recort d' aquel dia
Quant yo mirí vostra gentil figura,
Y en tal esguart ma pensa porfídia.
Gran fou ma sort si proseguis ventura,
Mes fins asi tristor no 'm desempara
Ab tal dezig, que 's en extrem' altura.
Molt é sufrits tals accidens, mes ara
No podent mes, en dirne part ni esforça,
Y á vos mostrar aquells cara per cara,
Pochs ne diré qu' en dir no basta força
Que la mes part dins l' esperit se resta,
Y lo parlar descobre sols la 'scorça,
Mes tot l' escrit y contengut d' aquesta,
De veritat mostrau la carrera
Que us am sens fi ab voluntat molt presta.
Y ab cumpliment de fe y amor sencera
Qu' en ningun temps ja may no pendrá volta,
Puix altre be sens vos no vol n'spera.
Pot fer la mort ma vida sia tolta
Pero mudar ma voluntat no crega

Qu' en altre part sia poca ni molta.
Vostra favor jur que may nom valega
Si dins un punt de vos partex ma pensa ,
Ni altre gest dins mi pens ni conega.
Perque yo sent faria gran ofensa
En contr' amor si sola no us amava ,
Puix sens igual vos feu qui tot dispensa.
Car de primer quant en vos contemplava,
De grans virtuts sempre us mirí dotada ,
Ya de molt luny mon cor vos desitjava.
Mes gran temor en mi feu tal entrada
Que may gozí mostrar lo qu' ara mostre
Per no errar y veureus enujada.
Y contemplant ara 'l merexer vostre
Y l' alt valer, y en gracies tan prevista
Gran cumpliment de tot lo secle nostre.
No puch girar de vos ja mes la vista,
Ans si per cas no pens en vos tot hora
No sent repós fins torn en vostra lista.
Y axi suplich quant puch , alta señora,
Ma voluntat vullau tenir per certa,
Que de genolls mans juntes vos adora.
Y conexent ma pensa descuberta
Qu' esta per vos molt ferma sens paresa
Feu pietat sia dins vos desperta.
Y no falteu en mostrar gentilesa ,
Puix en lo gest teniu ja part tant alta
Per agrair qu' es la major noblesa.
Y puix de vos mon cor ferit se 'smalta ,
Anima y cors seguexen tots la dança.
D' aquest voler que no fará may falta.
Y si 'm mostrau cami de la 'sperança,
Sia de sort qu' el desesper no vinga
Primer , y nom dó mort ab sa tardança.

Que ab lo que sent no pot ser que sostinga
Lo viur' en mí sens algun grat no veja
Qu' en l' esperit de vida me retinga.
Mes dupte y tem fortuna per enveja
V' ent mon intent que tan alt vol atendre
Nom gir desgrat puix de vos grat cobeja.
Mes yo poré del mon tots los mals pendre,
Beure la mar, ans mudament no fassa,
Y dins lo foch me dexaré fer cendre.
Y axi mirant que 'l temps tan vola y passa
Ab gran fervor remey mon cor suplica,
Que del sobrat dolor tot se traspassa.
Perque yo sent ses forces multiplica
Amor dins mi ab una 'ncesa flama
Y 'm te cremant, puix per tot mi s' intrica.
Encara mes suplich, divina dama,
Que per recort del que per vos comporte
Dins la present mireu qui tant vos ama.
D' esta no mes mil besamans vos porte
Y aixi feneix d' aquesta breu l' escriure,
Yo rest y esper la nova que 'm conforte,
Si prest no ve, poch durará mon viure.

CAPÍTOL MORAL.

Qui vol segur passar aquesta vida
Plena d' afanys, qu' un moment no reposa,
Ha menester la gracia del qu' ha vida.
Qu' es Deu etern qual regeix tota cosa
Celestial y axi mateix terrena,
Y ab son voler tot l' univers disposa.
Perque mirant tot lo qu' al mon s' ordena
Es per camí tot pedragos y espines
Que no s' pot dar un pas ni tret sens pena.

Mas si volem les altituts divines
Considerar ab voluntat mol sana
De l' esperit alcançarem doctrines.
Car dezijant la gracia soberana
Porem trobar la vera conexença
Dels fets mortals de nostra vida humana.
Y conexent aquells tindrem creença,
Que tot creat fet temporal se gasta,
Sola restant la divinal potença.
Y aquest secret per distinguir no basta
Lo be del mal per ben seguir la via
De la virtut qu' á tot mal fet contrasta.
Primerament veurem que nit y dia
Tot quant al mon te vida, sempre corre
Seguint la mort que 's fa de tots la guia.
Y lo mes cert que d' est avis ocorre
Es lo vestir un abit y una forma
De fortitut com una ferma torre.
Y aço perque resistint prengam norma
L' inmortal ser, en Deu tenint la pensa,
Perqu' el sentit als fets mundans no dorma.
Que l' adormit y no curant l' offensa
D' est mon caduch al fi de quant espera
Serán treballs en pura recompensa.
Yo m' recort be, puix comte cosa vera,
Que per ma sort y esperiencia feta
Me deportí un temps fora carrera.
Mas conexent mon mal tot fiu retreta
Prenent l' honest, y vida mes segura
Per l' orde fet de nostra ley perfeta.
Volguí fugir engans y desventura
Del amor falç, hont molt hom s' abandona,
Que al fi promet una amargant dulçura.
Y per repos de ma ventura bona

Yo 'm so casat ab una gentil dama
Que de virtuts mereix portar corona.
Ella coneix quant ma voluntat l' ama
Y axi respon á mon voler tot hora,
Y un cast amor igualment nos inflama.
De quant primer yo fuy distret y fora
De mi trobí tot punt lo que cercava,
Puix so del tot d' una que me enamora.
Yo he trobat al mon quant dezijava
Un ver content y vida no penadá
Y un migencer estat com demanava.
Bastam á mi la vida concertada
Sols per passar sens tembre la fortuna,
Dels grans estats la vida no m' grada.
Dels savis es sentencia ja comuna
Que tots estrems son mals com es riquesa
Y pobretat en son estrem cascuna.
Tenir lo mig sosté millor fermesa,
Puix que no falt seguin bon exercici,
Sens lo perjuy dels altres, ni vilesa.
En grans poblats sol mes regnar tot vici
Per mal costum qu' el temps entr' ells abusa
Lo qual es huy de tots los mals indici.
Hon algun temps es bo per mija 'scusa
De la ciutat partir, com jo e fet ara,
Y fora 'star per un deport com s' usa.
Acompanyat ab ma costella cara,
Prenent deport, cercant la vida queda,
Sens pendre 'nuig qu' el viure llarch prepara,
Mirant los camps que en vista res no veda,
L' aygua corrent dels rius y les fonts vives,
Los prats y flors y fertil arboreda,
Y los aucells cantant per boschs y rives
L' ayre seré, los animals de caça,

Lebres, cunils, daynes corrent altives;
Lo bestiar que manso per sa traça
Pastur' al prat y ab profitosa llana
Creix lo profit dels que tals fets percaça.
Fora pot hom seguir la vida plana
Sença brogit ni pes de qui us enuja
Dins lo poblat, si no feu tot quant mana.
Fora lo fret, calor, y vent y pluja,
Passan millor de dins ó fora casa
May falta blat per metr' en la tramuja.
Cullim los fruits dels arbres á la rasa
Cercant los nius, gustant la dolça bresca,
Nates, matons, let fresca plena vasa;
Exercitam lo cos per qu' es gran esca
Y fa l' menjar que sabros parega
Matant la fam fent que en vigor mes cresca.
Y axi passam lo temps sens que s' conega
De passio ninguna fantasia
Prenen descanç, fugint de enuigs la brega.
Y quant tindrem enyorament que sia
Part per nos fer en la ciutat dar volta,
Retornarem ab molta alegria.
Hont visitant nostra amistança molta
De jorn en jorn nos trobarem en festa
Que de tot l' any no porá sernos tolta
Pus Deu volent, sigam la vida honesta.

MADRIGAL.

Del temps y del amor que 'l mon fatiga
Yo cantaré la pena
Per que lo temps primerament ordena
En general seguirlo á tots obliga.
Y amor que 's passió molt forta y dura

Sosté tal fantasia,
Que vol del univers la señoria;
Qui may l'a vist es fill de la ventura.

SÁTIRA Á LA CONTRARIETAT DE LES TEMPORADES.

Quan pens y mir als fets del temps present
Y consider aquells del que 's passat,
L' entendre meu se trobe regirat
Com no feneix lo mon soptosament.
Car huy miram qu' asols qui te poder
En cantitats se fa tota honor,
Lo virtuos tremola tot de por
Que no sap hont puga descanç aver.
Al temps antich preavem lo valer
Del qu' en virtuts posava son cabal,
Argent ni or nols era mes de igual
Pres per lur us quels era menester.
Pobre valent feyan gran capitá;
Ningun cobart per molt mes rich que fos
Nos permeté que 'ntras, presumtuos,
En demanar lo que no meritá.
Als mes sabents, la honra se doná
Meritament, puix altre be nos veu
Qu' entre 'ls humans aja dispensat Deu,
Puix al scient en major grau posá.
Exemple v' em del gran rey Salamó,
Sols demaná sciencia á Deu no mes,
Y per ser just son dir, fouli conces,
Tal us deixant, sentí confusió.
Qui no seguex lo juy de la rao
Son foll parer lo fa prest trabucar;
Mes ara v' em mals homens prosperar
En actes vils, seguint la llur saó:

La veritat no goz' exir del mon
Davant los Reys, Duchs, Comtes, ni Barons,
Tots los malvats son huy tinguts per bons
Tant que lo foll, l' hom virtuos confon.
Y si venìm á veure de pregon
Los albardans trumphan en corts d' aquells
Tercers, farfants y enganadors novells
Del savi ser llur casa no 's compon:
Huy sus' axi que cercan llurs semblants,
Car entre 'ls folls los savis no han loch,
Lo mon se pert y virtut poch á poch,
No 'sper ningu que torn com er' abans.
Huy l' interes á molts fa menar mans,
Del esperit ningu pobresa vol
Ni pobre stá, be pot dormir tot sol
Ab ses virtuts per molt que sien grans.
L' adulador y tot mentider val
En loch d' aquel y en faules te son cap
Pot se 'escusar, puix altrament no sap
Viur' en llur cort si virtuts an per mal.
L' amor dels mes es inracional
Que sols al cos procuran lo delit,
Amor gentil tenen en gran despit,
Son enfangats d' un amor bestial.
Ningú trobam seguint perfet amor
Ab cor sencer com en lo temps passat,
Tot ben voler se trobe regirat,
Sols amor falç regeix y enganador.
Tant que si hu ama de gentil cor
A penes pot huy trobar son semblant;
La mayor part sols mir' al mes donant,
Y ab mudament van de mal en pijor:
Molts altres ha tenint lo punt al cel
No han esguart sino en asi mateix

D' ingratituts aporten molts grans feix
Mostrant fingit d' honestat un gran vel.
Sols lur parlar es retirant á mel
Les obres son semblants de l' escorpí,
Cubertes van d' un amargant verí,
Qui n' a tastat les troba que son fel.
No pens ningu que parl' no sabent com,
Forçam rao en dir mes que no dich,
Qu' amant sens fi no é trobat abrich
A mon voler que no pendrá may tom.
Tinch gran espant mirant que puga l' hom
Tant soferir y com pres no es mort,
Puix que per ell no 's trobe lo recort
Sino dormint mes fret pesat que 'l plom.
Yo 'm clam de mi y mes de la que am:
De mi perque m' a fet la sort tan ferm,
De 'lla que te son cor d' amar tant herm
Que may respon á mon doloros clam.
En dezig mir d' un' amorosa fam
Sols dezijant que son voler tan sech
Puga sentir en amor quant valech
Tenint recort que tots som fills d' Adam:
Si 'l rich potent d' aquella çoca neix
El que no es bast, el que en virtuts ornat,
Puix no es vil ni manco deshonrat
Per son valer, per sí honor mereix.
Un cor gentil en açó be 's coneix
Qu' ell correspon á l' altre que 's axí
Lo que 's pot fer sens condemnar á sí
No 's deu negar puix honra no descreix:
De la que am ma pensa may volgue
Si no que fos mon voler conegut,
Si tal yo ves, may restaria mut
Ans blazonant grans obres de son be.

TORNADA.

Tal vá lo temps que dona lo que te;
Tot pretereix, mes vertader amor
Val tant si 'stá fundat en gentil cor
Com lo subject hont la valor sosté.

DEMANDA FETA PER UN CAVALLER AL AUTOR.

Gran Serafí, vos que d' amor sabeu
Moltes primors, vullaume consellar
Com seguiré que so forçat d' amar
Señora tal que te pres lo cor meu:
Y puis d' amors aveu molt practicat
Es fin' amor, digau vostre parer:
Ara començ y ja no se que fer
Tant lo dezig me te 'passionat.

RESPOSTA DEL AUTOR.

De gros voler parteix qui l' dezig cuyta
Quel voler ferm temor l' estreny y l' caça;
Lo hu prest te fi; puix cuyta l' embaraça,
L' altr' es durant, qu' ab tots contraris luyta:
Molt different lur calitat segueix,
Que l' imperfet en començant es fort,
L' altr' en delit comença, y ab deport
Hu va minuant y l' altre sempre creix.
Mal començat amor tantost feneix,
L' esperiment, ó mostra per ser tal
Qu' el fort començ crexent es fet mortal
Puix en l' entrant casi la fi pareix:
L' altre suau per lo camí s' entima
Que l' esperit á delitant lo porta,

Y pas á pas va descubrint la porta
No torn' atras ans vol veure la cima.
Aquesta es d' amor molt tallant lima
Que va limant l' enteniment que pensa
Tots los secrets qu' en nos tot jorn dispensa
Y fa l' enginy que d' engrossit s' aprima:
Primerament la calitat mirant
Del loch, del temps, de fugir, d' encalçar,
Malament pot ningú considerar
Lo que no sap sino 'speriment.
De vos á mi señor considerant
Molt different trob que 's la cuestió;
Dieu qu' amor vos dona passió
Y de tres jorns vos mir principiant:
Donchs com pot ser tingau l' amor segura
Essent mortal, entrant sens la coneixer:
Poch durará, prest tornará á descreixer
O no 'scapau de mort ó d' oradura.
De mi os dire, descubrint ma ventura,
Tot mon camí seguí per lo contrari
Car puch comtar de luny qu' entich Sumari
D' amor e 'scrit que 's molt gran escriptura:
Yo viu primer y apres é ben sentit
Ya delitant entrí casi per joch
De fret en calt, y de la flam al foch
So huy posat hont may será finit.
Si e mirat no 'm so gens penedit;
Mereximent e vist ab seny perfet;
Lo meu dezig començant imperfet
L' e castigat perque no 'm fes delit:
Perseverant e descubert grans coses
Que pochs á huy qu' elles entendre 's dexen,
Son entenents per prova y se conexen
Mas son dels mes les obres pereroses.

Dins los espins se fan les fresques roses,
Y en los treballs amor perfet s' afina;
Lo peregri que pas á pas camina
Ateny son vot per vies fatigoses :
Peregri so d' amor ja gran temps ha
Sos espitals y greus camins e vist,
Y tot lo mon m' a judicat per trist,
E dins mon cor delit d' amor está.
May no so estat al loch hont se votá
Ma voluntat al mal que li vingue;
Be 'l mir de luny crech que james pore
Pujar tant alt, puix que tan alt volá.
D' altre no falt tot lo restant per prova
E fatigat l' anima y cos tot dia
Y sols aqui ma pensa porfidia
Y en mes amar trop sempre cosa nova.

TORNADA.

De jorn en jorn amor dins mi renova
L' alt mon voler perque james fenesca:
Ell t' el foguer, de mon cor a fet esca
Y 'm te cremant com un' infernal cova.

CANT DE AMORS.

Puix vostre cant, gentil señora mia,
Ab son acort pot fer doiç tot l' amarch
Cantant del gran Poet' Ausias March
Quant dix d' amors ab destra fantasia :
Yo viu uns tills aver tan gran potença
Y 'l mes avant comés en son tractat,
Y en tal doiçor restí pres y ligat
Que ser libert no tinch james creença.

Hont jo dire, mogut per excelença,
Sentí una veu que te tal potestat
Ab son cant bell de tanta magestat
Que vida y mort pot dar sa conexença:
Prometent pler ab cántich de dulçura
Y en semps dolor d' anima y cors forçar,
Lo paradís al mon fer contemplar
Y dels inferns sentir la pena dura.

TORNADA.

Y axi suplich, angélica figura,
Qu' ab cantich dolç me vullau consolar,
Car sino o feu per mi 's pot ordenar
Cantich de morts per ma desaventura.

Demanda feta per un Reverent la cual trameté sensa posar son nom.

Pinzell, color, enginy, saber, ventura,
La ma, ó l' ull qual es mestr' en pintar,
E del pintat si pot l' ull judicar
Sens que fretur d' altra judicatura:
Cerch un punt prim en la gentil pintura,
Si pech per menys no 'm trob' envergonnit,
Fonch un gran rey primer de mi 'scarnit
Per uns minyons rients de sa baxura.
Se que á mi no es cosa segura
Hon tant ignor primament demanar
Per lo perill, pensant de acertar
De mes mostrar ma ignorança pura:
Mas un desig me dona gran puntura
Dont tant si le, m' en tinch per ben exit,
Que no fos cas del qu' en sere maldit
Puis van salvats mon profes y natura.

TORNADA.

Mes que pintor acorreu per mesura
A vos es poch ferme apercibit
A mi es molt que de vostre 'sprit
Veure dezig pintada la figura.

RESPOSTA DEL AUTOR.

Segons que mir pintat en sa 'scriptura
Mostra voler de mi 'sperimentar,
Hont no dexant per mes que puch errar,
Diré el que sent en sa demanda 'scura:
Diu qu' en pintar qui mestre ser procura
Color, pinzell, enginy, saber unit.
L' ull ó la ma, ventura y quants ha dit
Son part mes han d' altre mes alt fratura.
Tal es aquest qu' els altres tots apura
Clarificant quiscu dins son obrar,
Enteniment per be considerar
Es son dret nom posat en sa postura:
Y del pintat fer juy vol gran cordura
Y es menester que la raho si crit
Ensempa ab ell y axi será finit
Lur juy perfet en tot servant dulçura.

TORNADA.

Molt mon señor dezig ab molta cura
Veure y saber son nom si es servit,
Si fer no 's pot de mi tindré despit
Clamantme sol de ma desaventura.

Demandes y respostes entre mossen Pere Giberga y lo autor, fetes en versos los quals son nomenats Fenix.

DEMANDA DE MOSSEN PERE GIBERGA.

Vos que 'la cabells mes prims partiu ab l' ungla,
Bell Serafí, vulgar poeta Fenix,
Molt bon señor soltaume d' aquest carcer
Que 'm fa sentir treballs de viuda Tortra:
Qual cosa es aquella qu' ens met sucre
Dins l' esperit, y amarga mes qu' el sever,
Y un vil pastor tindrán mes ab un aspre
Qui al rey teniat grans milenars de tímbres.
Vostra respost fàreu que sia steril
De par igual puis vos del art son Princep.

RESPOSTA DEL AUTOR.

A vos respon, señor Giberga, vigil
Del gay saber, metrificant molt abil,
Y bon amich, puis tal vos trob sens dubte;
Vostre quezit pobresa mostra d' esser
Puis ella es en l' esperit molt dolça
Y es amargant al cos perqu' el fa debil,
Y en la tenir ser' al pastor mes facil
Qu' el rey, perque sempre será mes prosper.
Hon difenesch la causa perque 'm semble
Qu' e declarat vostre quadrat colloqui.

DEMANDA DEL AUTOR A MOSSEN PERE GIBERGA.

A vos deman qu' en poesía ceptre
Portau, señor Giberga, 'n versos unich;

Que 'm declareu aquest secret y dubte;
Puis vostr' enginy sobre traspassa 'la nuvols:
Donchs que pot ser la qu' es mes fort qu' escarpre,
Y en mollitut es mes que 'l moll de sipia,
Y está 'n lloch fort y es molt suvint mes debil
Qu' el prim paper, y may está sens aygua.
Y responent fareu qu' en res no semble
Ab les finals del so d' aquest meu cimbol.

RESPOSTA DE MOSSEN PERE GIBERGA.

De vos en mi molt mes qu' el cert del sompni
Veix diferent del gay saber lo vincle,
Mas yo responch vestit d' un grosser feltre
Vostre quezit sens dubte ser la lengua:
Y aço per que mes fort coba nosaltres
Vuy no trobam qu' el seu fiblo com fibla,
Ni res tant moll com ses paraules dolces
Sanctes y humils, y está 'n loch fort que es l' home.
Debil tostemps durant nostra sou fertil,
Y en aygua puis no 's de saliva steril.

OBRA EN MORT DE UNA SEÑORA.

Axi del tot com lo gran fret despulla
L' arbre que 's vert, de tota sa verdor,
Y 'l fá tornar de molt negra color
Cremantli fort branques, é cims, y fulla:
Axi la mort m' a despullat d' aymia
Hon sempre 'm fá star nit y jorn pensós
Ab gran esmay y afany molt dolorós,
Cridant com foll: «gentil Señora mia!»
Y com l' aucell que sobtat se capdulla
Quant mort cruel l' a separat d' amor,

Que prestament son cant mud' en tristor,
Ni cregan may qu' en vert loch posar vulla:
Mon cor semblant en altra compannia
Nos posara per esser amorós,
Ans pler fugint viuré tot enujos
En est mon trist mentres qu' el secle sia.
Certes no vull que donzella 'm reculla
En sa 'mistat, ni may que 'm do favor,
Ni dona menys que 'm fassa gens d' honor,
Ni que tampoch en son ostal m' aculla:
Ans tot solet entench á fer tal via
Hon mos amichs v' entme tan congoxós
Tots maleyran aquell jorn tempestos
Que 'm feu venir tan gran malenconia.

TORNADA.

Clar de mos ulls si Deu me consentia
Que yo breument pogués seguir á vos
En l' altre mon, seria tot joyos,
Y de bon grat de cor vos serviria.

SEGUIDA.

¡O mon caduch! aquell qu' en tu mes fia
No pot fugir ton mos tan verinós,
Y axi prech Deu que 'm fassa venturós,
Que 'm port allá prop la que tant volia.

OBRA DE AMORS.

Ensemps ab dir la pena que us tormenta
En fet d' amor que 'ns torba l' esperit
En semblant cas diré com es sentit

De part del cors quant dins si l' aposenta:
  Los tres poders que l' esperit procura.
Enteniment, memoria y voluntat,
Guian aquell ab tanta potestat
Qu' en llur parer tot son poder atura.
  Los sinch sentits qu' en nos posá natura
Veure y oyr, olor, y el gust juntat,
Tambe lo toc, son esser es posat.
En ben servir los trea ab molta cura:
  Primerament l' enteniment es guia
Per mig dels ulls en fer dilexió
Per sols parer, no per jny de rahó
Que si 's seguis, alta virtut seria.
  Considerant l' enteniment tal via,
Fa reservar memoria 'n la saó,
Y lo dezig seguint l' intenció
Cerca son gust per bó ó mal que sia:
  Oyr apres volent sentir la cosa
Dona de fet á voluntat sa part,
Y al bon olor del gust hon cren ser fart
Sens perdre punt la diligencia posa.
  Lo toch apres nostre voler disposa
Seguint delit qu' en tot lo cos repart,
En aço ferms tot nostre ingin y art
Posam dexant hon nostre be reposa:
  Te dintre nos tan gran poder y força
Amor quant vol, qu' en son voler está
De fernos be ó mal si li plaurá
Ningú no pot fugir per mes que storça.

TORNADA.

  O ver amor, vos que regin la 'scorça
Y l' esperit al lloch hon be volrá

A vos reclam guieu de vostra ma
Tot mon intent hon lo voler se 'sforça.

OBRAS DE AMORS.

Anant un jorn tot sol, mal percibit,
Passant mirí señora vostre gest
Tant gracios, ab lo mirar honest,
Que fuy d' amor soptosament ferit.
Tot mon voler me prometé content,
Y axi doní de prest ma libertat
Hon restí pres y mal encarcerat,
Sufrint afanys, tot ple de greu torment.
Ja mes no trob descanç al pensament
Qu' en esperar te la felicitat,
Y vola 'l temps ab gran velocitat
Semblam mil anys lo passar d' un moment:
Tot mon descans se passa lamentant
Per mes sufrir la passio qu' es fort,
No 'm puch dir viu que 'stich ja casi mort,
No tinch remey sino 's imaginant.
Per son eselau amor me te penant
En servitut, que tal es son deport,
Tant dolorós me sent que m' aconort
Del tot morir per no 'star dezitjant:
Dels sentiments estich casi desfet,
Y axi del cos tinch falta de salut,
Distret estich de la moral virtut,
Y dir no se mon esser que se 's fet.
Señora donchs, puix raho permet
Que per amar no 'm pach d' ingratitut,
Deu consentir que ma desditcha 's mut
Car si no u fa en gran perill se met:
Si 'sperar vol que yo sia defunt

Apres tal cas poch lo penedir pot;
Ara que visch porá de fet en tot
Salvar a sí y á mí tots en un punt.

TORNADA.

Y axi mos mals señora fets un munt
Present á vos que 'ls vullau dar lo vot
Sien desfets, perque sol dir lo mot
Que nos convé lo mal y be tot junt.

Lo autor á una Señora que li demaná en que estava pensant.

Puix vol saber quin es mon pensament,
Prest lo sabrá, gentil cors gracios,
Mas prech qu' enuig no prengau solament
Si mon pensar es de be dezijos:
En vos yo pens, tamb' en lo poderós
Infant Amor que causa mon torment,
Y a fet amar mon cor tan altament:
En tal estrem señora qu' á ma pena
No se ni sper un bri d' aleujament,
D' aquell dolçor del que vos sou tan plena.

CANT DE AMORS.

D' ont ve tan mal, señora, yo suplich
Que sols en mi no vol ya mes pensar;
Tractam del tot com si fos enemich:
Yo so perdut si no 'm vol restaurar,
Si tal consent de ferm' axi penar;
Y es molt gran tort qu' amant yo fora mida
En loch de grat perdre 'm fassau la vida.
Hon poré yo trobar ningun abrich,

Pus so forçat en sola vos amar,
Amor se vol vers mi mostrar inich
Tenint mon cor ya sech de sospirar:
Ja no puch mes, ni se mes dezijar
Puix nit y jorn l' anima mia crida
Sols dezijant tenirla ben servida.
De greu torment á mi mateix maldich
Mirant no puch de vos l' intent levar,
Y si m' aluny á mes penar m' oblich
Perque no 'm pot sino la mort lunyar:
No puch de vos l' esperit apartar,
Ni trop remey á tant mortal ferida;
En veure clar ma servitut s' oblida.

SPARSA DE AMOR MARIDADA.

Yo so forçat d' un gran poder que 'm força,
Donam torment la causa que 'm tormenta,
Quant yo m' esforç, molt mes amor me sforça
Hon sostentat tot mon voler sostenta:
Del foch ardent la flama qu' es ardenta
Crema dins mi, penant l' anima mia
Porfidiant puix que d' amar porfidia.

DE UN DESESPERAT DE AMOR.

Qui vol oyr la gestà
D' un jove anemorat
Que nit y jorn sospira
D' amors apassionat.
Un jorn de primavera
Exit es de poblat
Cercant va part escura
Fugint de claredat:
Solet sens compañia
Del tot desesperat
Les llágrimas que plora
Regan per tot lo prat:
Clamantse de fortuna
D' amor y crueltat
D' una gentil señora
Que l' ha desheretat:

De sa benivolencia
Donantli comiat
Essent d' amor esquiva
Ab son desdeny ingrat:
Alça la veu plorosa
V' entse desamparat;
Pe 'l long d' una ribera
Camina tot cansat.
Dins una 'scura cova
Solet sen es entrat;
Troba serpents orribles
De res no 'stá 'spantat:
Y ensemps leons y tigres
Li van de tot costat
Mudant naturaleza
De 'll tenen pietat:
A cada crit que crida
Respon á son dictat
Hecco dins sa caverna
Seguint l' acostumat:
Sobre la terra dura
Lançat ses avocat
Perduda la 'speranza
De may mudar estat:
Perduda la paraula
Sembla que 'stá finat,
Un rosinyol de cima
Prop de 'll s' es assentat:
Sobre d' un ram d' oliva
Son cant ha començat
Ab veu molt dolorosa
Y so trist lamentat:
Fa resonar la selva
Tant es armonizat,
Tots los aucells silenci
Sostenen de bon grat
Sino sols l' auraneta
Que james ha callat
Mas per axo son cantich,
No n' a desamparat:
Canta d' amor la causa
Que 's cego y fort mal nat
Y no te conexença
Quant ell es mal fundat:
Y plora la ruina
Del qu' ama y no es amat
Servint señora ingrata
Sens fe ni charitat:
La que contrasta sempre
Cruel sens pietat
Y al fi consent que muyra
Qui l' ama de bon grat.

CANÇO DE GELOZIA.

Quant mes va mon mal pijora
No puch sufrir tal dolor,
Puix yo tem que ma Señora
Sent per altr' el mal d' amor.

Am' y tem y tal temensa
Sempre nit y dia creix
Y 'm fa regirar la pensa
Puix de mi ja mes parteix:
Y no puch exirne fora
Ans torment dins lo meu cor,
Puix yo tem que ma Señora
Sent per altr' el mal d' amor.

Sempre lo qui massa 's fia
Se troba ser enganat,
Amar yo sença falsia
En lo qu' estich ma portat:
Axi va qui s' enamora
Com yo de mal en pijor,
Puix yo tem que ma Señora
Sent per altr' el mal d' amor.

Enganam qui yo fiava
Tot mon leal pensament,
Puix lo be que deaijava
Sols per mi ses fet absent:
No perdon' yo la traydora
Que ma posat en tristor,
Puix yo tem que ma Señora
Sent per altr' el mal d' amor.

No puch contrastar fortuna
Y penat com sempre sol
Pot aver escus' alguna?
No per cert que Deu no vol:
Essent sola causadora
De mon mal que 's fa major,
Puix yo tem que ma Señora
Sent per altr' el mal d' amor.

La cosa qu' es impossible
No la pot creure ningú
Hon mon dir se fa terrible
Que vull esser importú:
Maleynt aquella hora
Que 's va fer tan gran error,
Puix yo tem que ma Señora
Sent per altr' el mal d' amor.

Y puix dins una gran flama
E penat en fins assí,
Servint tan ingrata dama
Fas desesperat ja fí:
Mirant que se 's feta mora
Oblidant son amador,
Puix yo tem que ma Señora
Sent per altr' el mal d' amor.

OBRA DE AMOR EN EPISTOLA.

La ma flaca y temerosa
A penes gosa
Ni pot ja tenir la pluma
Per darvos una breu suma
De ma vida tan penosa :
Ab pensament
D' escriure us va molt tement
Y está suspensa,
Paras, escriu, muda y pensa;
Yo entre tant morir me sent.
Guia dolor tot cuant dich
Y quant escrich
Ab gran temor se refrena,
Yo trist posat en tal pena
Mes mortal que viu estich :
Y dezijant
En dos estrems vaig penant,
O cruel sort!
Entre la vida y la mort
Viu axi qui viu amant.
Mas vençut lo meu amor
Del greu dolor
D' escriure amor m' asegura,
Y escrivintvos ma fe jura
Que punt no 'm segur d' amor:
Molt clar se veu
Quant vos vull y me voleu
Y lo que 'sper;
Puix quant vos tinch mes voler
Mes avorriments me feu.
Allá hont amor no val
No a mal igual,
Y en l' anima estant amor
May finirá sa valor
Fins qu' el cos sera mortal :
Yo á voler
Vos mes avorrirme y fer
Poré finar,
Mas punt dexarvos d' amar,
Puix vos mirí, no pot ser.
Quant viu vostra gentilesa
En mi feu presa,
Y sa gran perfecció
A pres la possessio
Dins mon cor restant impresa;
Y ferm' alli
M' anima l' abraç' ab si,
Y contemplantla
Delitas y viu mirantla;
Yo muyr per que la mirí.
Muir y l' anima sospira
Quant vos mira,
Y sim clam vos so penos;
Quant vos mir fent l' amoros
Tal amor vos mou á ira :
Donantme clar
Causa de 'm desesperar
Que puch fervos,
Puix so nat per ben volervos
Com sou vos per me matar?

De tal sort, anima mia,
Cada dia
Lo meu mal se fa major,
Y vos de mal en pijor
Y yo pijor que solia.
Y ab tal sest
Tot s' acabará molt prest,
Y mes sent
No 'l morir, mas ser absent
De vostre divinal gest.
Y molt mes es de sentir
Qu' el morir
Vostr' absencia y mon dezig,
Y en mirarvos mals m' afig
Qu' el viurer no puch sufrir:
Y estich tal
Que per mí tot es mortal,
Per hon tem
Que 'stich ja 'l derrer estrem,
Y en lo medi y a mes mal.

En dos estrems no 's pot fer
Medi aver,
Yo present de vos so falt,
Vostre ser munta tan alt
Que no 'l veu nostre parer:
Hon consist
Que entre mi y vos tenint vist
Tan gran tret,
Primer yo seré desfet
Qu' el remey me vinga trist.
Nom resta sino 'l clamar
Per aleujar
La dolor qu' en mi te presa,
Y si aquest remey vos pesa
Esclat yo, no ajau pesar:
Mon torment
Fassas á vostre content,
Y, ma vida,
Sola vos siau servida;
No tinch altre pensament.

CANÇO DE FERMESA.

Ya no us vull per que 'm vullau
Ni perqu' em fassau merces,
Sino sols perque vejau
Queus am sens poder fer mes.

Per que vos m' ajau d' amar
Yo nous vull, señora mia,
Ans descanç sols de penar,
Y en servirvos nit y dia:
Tant que quant me maltractau
Tinch per cert que 'm feu merces,
Bastam sols que conegau
Que us am sens poder fer mes.

Molt abans que yo fos nat
En lo mon, ni tingues vida
Ja 'stava predestinat
Per vos sentir mal sens mida:
Y si mon servir no us plau
No 'm fassau altres merces,
Sino sols que conegau
Que us am sens poder fer mes.

Fareume grandissim tort
No tenint per cosa certa
Que per vos so casi mort
Y la vida m' es incerta:
No se perque tal negau
Puix no vull altres merces,
Sino sols que conegau
Que us am sens poder fer mes.

CANÇO.

Si 'm leví de bon mati
Y animen tota soleta
Y entrimen dins mon jardi
De matinet,
L' ayre dolcet, la fa rira riret
Per cullir la violeta:
Ay llasseta que faré
Ni que diré?
Valgam Deu qu' estich dolenta,
L' Amor es que 'm atormenta.
A mon dolç amat trobí
Adormit sobre l' herbeta,
Despertás dient axi,
De matinet
L' ayre dolcet, la fa rira riret,
Si vull esser sa' mieta:
Ay llasseta que fare
Ni que diré?
Valgam Deu qu' estich dolenta,
L' amor es que 'm atormenta.
Yo li 'n responguí que si
Mas que no fos santideta,
Ay que tant pler may prenguí
De matinet,
L' ayre dolcet, la fa rira riret,
Que restí consoladeta:
Ay llasseta que faré
Ni que diré?
Valgam Deu qu' estich dolenta,
L' amor es que 'm tormenta.

CANÇO.

Llassa mesquina que faré
Puix mon amat sen vol partir,
La nit y jorn yo ploraré
Com hu que 's cert qu' á de morir:
Restan soleta
Mesquinelleta
Dolres poran de ma dolor
Los qu' an sentit penas d' amor.

Be ma promes que tornará,
Per ço no vull desesperar;
Y qu' altr' amor nol detindrá
Que sols á mi vol ben amar;
Mas sa partida
M' es dolorida,
Qu' en ser absent mon dolç amich
Hon trobaré ja mes abrich!

VILANCET VELL.

Sia la dona qui s' vulla,
Ans que per ella 'us perdau,
No vullau á qui no us vulla,
Si neus vol no la vullau.

GLOSA.

Si amau perfetament
Sufrin vostra greu fatiga,
Dexau parlar á la gent,
Mas serviu discretament
Hon voluntat vos obliga:
Y si veureu contrastar
La dona, feu qu' amor hulla
Y no deveu may cansar,
Perque el temps fará mudar
Sia la dona qui s' vulla.
Mes deveu 'star avisat
Proveint en tot sinestre
Per aver della 'l bon grat,
Y quant vos aur' acceptat
Seguireu lo temps qu' es mestre;
E si descubert veureu
Que vostr' amor no li plau,
En tal cas vos dich preneu
Paciencia, si poreu,
Ans que per ella 'us perdau.
Mirau que ya molt grans dans
D' amor falç si be nos mira,
Que van ab cuberts engans
Per poder menar les mans,
Y tal voluntat es yra;
Hont si v' en mostrant amor
Qui per tal cas vos aculla,
Perque nos gir en furor
Rayeula de vostre cor;
No vullau á qui no us vulla.

Quant per bon amor sencer
Mostra la dona que us ama,
Mostrarestli bon voler,
Y no li tenqueu despler
Qu' en un punt ama y desama:
Y quant veureu de pregon
Ja nous ame la qu' amau,
Puix ella l' amor confon,
A la mes bella del mon,
Si nous vol no la vullau.

ALTRA.

O dichosa desventura
Que ya que puga matarme
No porá descontentarme.

Es de tant merexedora
La vostra gracia y valor,
Que 'm força de pur amor
En servirla cada hora:
Y so de parer, señora,
Que ya que puga matarme
No porá descontentarme.

Es la pena fort y dura
Qu' en mi causa greu torment,
Mas donam contentament
Contemplar vostra figura:
Hon mir qu' es tal ma tristura
Que ya que puga matarme
No porá descontentarme.

Sols amor me dona força
Per sufrir tenint gran fe,
Y si mal tras del mal ve
Mon intent no tem que 's torça:
Y axi mon voler m' esforça,
Que ya que puga matarme
No porá descontentarme.

E si per amar sent pena,
Qu' es mortal la passió,
Tinch tal contentació
Que no cerch res que 'm defena:
Y si 'stich pres en cadena
Que ya que puga matarme
No porá descontentarme.

Amor no 'm dona 'sperança
En pago de ben servir,
Ans tem que tinch de morir
Sens fer ma dolor mudança:
Y si es fort mal andança,
Que ya que puga matarme
No porá descontentarme.

So content de quant me dona
Ab desdeny y crueltat,
Per que te ma voluntat
Tota cosa vostra bona:
Si es contra mi fellona
Que ya que puga matarme
No porá descontentarme.

ALTRA.

Ay que no mirau, Señora,
Lo gran foch tinch en estrem,
Via fora, via fora,
Vingue aygua que yo 'm crem.

Señora, de vostra vista
Tot lo cor tinch inflamat,
Y perque tal foch resista
Cerch la vostra pietat:
Y essent vos la cansadora
Mon cor trist creinar se tem,
Via fora, via fora,
Vingue aygua que yo 'm crem.

Es un foch de molt gran força
Qu' a crescut de poch en poch,
Que si no 's mostr' en la sorça
Tot de dins so flama y foch:
Tant que quant mes va pijora
Y es en lo grau mes supprem,
Via fora, via fora,
Vingue aygua que yo 'm crem.

Es d' amor aquesta flama
Encesa del vostre gest,
Y quant mes va, mes s' inflama
Puix qu' el remey no ve prest,
Y vos sou la atiadora
D' aquest foch que tant me prem,
Via fora, via fora,
Vingue aygua que yo 'm crem.

Si tant dura vostra tema
Sens mirar ma servitut,
Ab lo foch que tant me crema
Ja so trist del tot perdut:
Y axi mes cruel que mora
Tots vos anomenarem,
Via fora, via fora,
Vingue aygua que yo 'm crem.

Cesse donchs vostra cruesa,
Puix que merceu tant,
Y es de gracia y gentilesa
Que ningú no pot dir quant:
Socorreu al qui us adora
Qu' esta ja 'l derrer estrem,
Via fora, via fora,
Vingue aygua que yo 'm crem.

Vinga l' aygua piadosa,
Don remey al foch ardent,
Aygua fresca com la rosa
Del vostre cos tan plazent:
Y sino abans d' un hora
Tornar cendre tot me tem,
Via fora, via fora,
Vingue aygua que yo 'm crem.

CANÇO.

Puix sius mir vos me mirau,
Y si us parle us ne rieu;
Ma señora, y perque u feu?

Quant vos mostre bon amor
Y ma voluntat sencera
Descubrintvos lo meu cor
Que per vos se desespera,
Mostrau vista falaguera
Y valerme no voleu:
Ma señora, y perque u feu?
Si yo us mostre bon voler
Qu' altre tal nos trobaria,
Mostrau que preneu plaer
Fentme perdre l' alegria:
Ple 'stich de malenconia
Puix que res no m' prometeu:
Ma señora, y perque u feu?
Quant vos dich ma voluntat
Descubrint ma cruel pena
Perque no m' mostrau bon grat
Desligantme la cadena?
Vos me donau mala estrena,
Tot sia per amor de Deu:
Ma señora, y perque u feu?
Nit y jorn sempre sospir
Contemplant vostra figura,
Que ja stich prop de morir
Puix nasquí sença ventura:
Feume fer la sepultura
Puix matarme axi voleu:
Ma señora, y perque u feu?
No tinch altre pensament
Qu' amarvos, gentil señora,
Y vos me donau torment
Cada punt y cada hora:
Lo meu mal sempre pijora
Vos cruel no u conexeu:
Ma señora, y perque u feu?
Y puix só vostre catiu
No vullau 'ser estremada
Qu' estich ja mes mort que viu,
Y tinch l' anima arrancada:
Trista vida ne passada
Dels afanys que m' trameteu:
Ma señora, y perque u feu?
Si teniu presumpcio
De ser bella y valerosa
Per tenir perfeccio
Haveu de ser piadosa:
Puix vos suplich fresca rosa,
No se perque nom valeu:
Ma señora, y perque u feu?

CANÇO.

Puix contrastau sens raño
Al voler meu,
En tot pugau dir de no,
Placia' Deu.

May pugau pendre repos,
La nit y dia,
Perque vejau com per vos
Pert l' alegria,
Puix darme malenconia
Sempr' enteneu:
En tot pugau dir de no,
Placia' Deu.

May tingau son per dormir
Un punt ni hora,
Com yo trist quem feu morir,
Cruel señora,
Mes infel sou qu' una mora
Puix no creeu:
En tot pugau dir de no,
Placia' Deu.

Quant volreu manteniment
Per sustentarvos,
Aquell sia de vos absent
Sens may trobarvos,
Puix ami per ben amarvos
Ay! tal me feu:
En tot pugau dir de no,
Placia' Deu.

Quant volreu pendre plaer
Soptat sen vaja,
Perque vejau quin despler
Mon cor assaja,
Y qui nou creurá tal aja
En lo cor seu:
En tot pugau dir de no,
Placia' Deu.

Sempre tingau soledat
Sens procurarla,
Y de res may tingau grat
De quant se parla,
Puix ma fe qu' es ben amarla
May no creeu:
En tot pugau dir de no,
Placia' Deu.

Quant volreu de res parlar
Ningu no us crega,
Fins vejau qu' el meu penar
Per vos valega,
Y mon voler clar conega
Qu' es qual deu:
En tot pugau dir de no,
Placia' Deu.

Ahon crema sols un lum
Mostra l' hombra, lo que te,
Mes tan tost qu' altre lum se
Tot se converteix en fum:
Hon si amor es bagatar
No porá molt tempa durar,
Perqu' el verdader amar
Ha de ser en tot sencer.

Un hom sol dins molts camins
En un punt anar no pot,
Dintre d' hu ha de fer tot
Per mig fugint dels espins:
Un camí doncs ha de ser
Hont amor no puga errar,
Axí l' verdader amar
Ha de ser en tot sencer.

Molts reys dintre d' un regnat
Pau ja mes poran sentir,
Hon volran molts residir
En amors aurá debat:
Un rey tot sol á de ser
Qui pacifich vol regnar,
Axí l' verdader amar
Ha de ser en tot sencer.

Una fe y un sol amor
Y un rey se an de mantenir,
Y aquests tres fins al morir
Sens engan ni deshonor:
Altrament no te valor
Qui volrá desvariar,
Axí l' verdader amar
Ha de ser en tot sencer.

CANÇONETA

DE LA FERMETAT DE LES DONES.

En un temps som arribat
Que lo mon va no se com
Perdud' es la lealtat,
Tot hom se guart de tot hom.

Va lo mon fora sabó,
No 's conex la servitut,
No val huy tenir virtut
Ni 's segueix juy de raho:
Es lo mon desbaratat
Crech qu' o fa perqu' es ja prom;
Perdud' es la lealtat,
Tot hom se guart de tot hom.

No 'profita ben amar
Dona qu' es desconexent,
Perqu' es muda com lo vent
Ab desig sols de mudar:
A tots amostra bon grat
Y per no res pren lo tom,
Perdud' es la lealtat
Tot hom se guart de tot hom.

No se usa sino interés
Ab parlar del tot fingit,
Per poch que falt lo profit
Ben servir es per demes:
No 's recorda lo passat,
Si be fos de gom en gom,
Perdud' es la lealtat
Tot hom se guart de tot hom.

Guay del que roman desfet
Per ser leal amador,
Puix qu' en dones ver amor
No pot ja trobar son dret:
Es molt gran la crueltat
Ab que d' elles tractats som,
Perdud' es la lealtat,
Tot hom se guart de tot hom.

Molt prometre y poch tenir
Es de totes lo costum,
Tot feneix apres en fum
Pus nols falta may que dir:
Renyan sempre com lo gat,
Son fexugues mes que 'l plom,
Perdud' es la lealtat,
Tot hom se guart de tot hom.

Per mostrar que us volen be
Sempre vos demanen cels,
Mas no tenen pas recels
De fer tot quant be los ve:
O quant bell resta enganat
Que 'a pensa ser majordom!
Perdud' es la lealtat,
Tot hom se guart de tot hom.

Guart se huy en general
L' hom qui vol amar de fet,
Qu' en dona fé no 's permet,
Qu' es d' amor la principal:
Si 's fia será 'nganat
Qu' es mudat ja 'l bon renom,
Perdud' es la lealtat,
Tot hom se guart de tot hom.

Fugen del que las segueix,
Seguexen á qui les fuig,
Quant fastig y quant enuig
Passa qui no las coneix:
Quant pensa ser ben amat
Resta 'nganat sols del nom,
Perdud' es la lealtat,
Tot hom se guart de tot hom.

Y si may qualqu' u per sort
La dona 'l volgué tot sol,
Pot se dir hu com lo sol
Y jo crech que deu ser mort:
Mas si viu en tal estat
Pot dir qu' a guanyat lo pom,
Perdud' es la lealtat,
Tot hom se guart de tot hom.

CANÇONETA.

Los ulls be podan mirar
Tot lo que debant los ve,
Mas lo cor no pot amar
Sino cosa que vol be.

Te la vista libertat
Vedarla no pot ningu,
Sino 's sola seguedat
Als altres es be comu:
Pus que poden contemplar
Tot lo qu' el mirar sosté;
Mas lo cor no pot amar
Sino cosa que vol be.

Te gran força lo voler
Y es sa casa dins lo cor
Que la vista no pot fer
Mudança 'n perfet amor:
Ni fará may vacillar
Ninguna sencera fe,
Mas lo cor no pot amar
Sino cosa que vol be.

Quant los hulls á mirar van
Covidan lo enteniment,
Y entre 'ls dos tentant estan
Lo cor per darli torment:
Y la voluntat forçar
Que dintre sa força te,
Mas lo cor no pot amar
Sino cosa que vol be.

Partir l' amor en dos parts
Nos pot fer, que res no val,
Puix son enganoses arts
Qu' es amor perfet, igual:
Be 's pot la vista enganar
Del mirar que concebé,
Mas lo cor no pot amar
Sino cosa que vol be.

Aquel que mudar se pot
Poch li val lo presumir
D' amor que vol esser tot,
Hu, sencer fins al morir:
Y si 'ls hulls lo fan mudar
Pot dir que may ben volgué,
Perqu' el cor no pot amar
Sino cosa que vol be.

Es l' amor tot infinit
Y en l' anima te son lloch,
Qui ama del cos delit
Mostra gustar d' amor poch:
Si 'l mon novell desitjar
May amor no conegué
Perqu' el cor no pot amar
Sino cosa que vol be.

CANÇO.

La qu' en s' amor no te assent,
D' ella no 's fie ningu,
Qu' en passar que passa d' hu
Que li fa mas dos que cent?

Si es superba y arrogant
La dama tratant amor,
Ja mes ab son amador
Será ferma ni constant:
Si cambi' al primer amant
Prest se girar' á tot vent,
Qu' en passar que passa d' hu
Que li fa mes dos que cent?

La mantega se desfa
Quant se posa prop del foch;
La flor secas poch á poch
Si del arbre 's cullirá:
Y la casa prest caurá
Si te flach lo fonament,
Qu' en passar que passa d' hu
Que li fa mes dos que cent?

No es digne de amada ser
La qu' ença y alla amar sol,
Ans raho y justicia vol
Que s' oblit per tal parer
Pus cambia son voler
Be 's pot dir meritament,
Qu' en passar que passa d' hu
Que li fa mes dos que cent?

Si no te ab hu fermetat
Ni sols ab ell te amartell,
Vint ni trenta en semps ab ell
No contentaran son grat:
Ni son gust será fartat
May per ningun bastiment,
Qu' en passar que passa d' hu
Que li fa mes dos que cent?

CANÇO.

Quant ha que dexitge
Servirvos amor
Vos amau' altri
Ex' es ma dolor.

Quant ha qu' en amarvos
Penant persever
Y per contentarvos
Fas mes de poder ?
Llas no se que fer
Tal es ma tristor,
Vos amau' altri,
Ex' es ma dolor.

La nit y lo dia
Gemech y sospir,
De malenconia
No puch mes sufrir,
Mes es que morir
Lo mal que 'm fa por,
Vos amau' altri,
Ex' es ma dolor.

Per ferma mirava
Vostra voluntat,
Y res no pensava
De tal crueltat,
Mes veig qu' enganat
Se troba mon cor;
Vos amau' altri,
Ex' es ma dolor.

Es tal la cadena
Que 'm te d' amor pres,
Y es tant fort ma pena
Que ya no puch mes,
Jo no se qual es
De 'st mal lo millor,
Vos amau' altri,
Ex' es ma dolor.

Tenir competencia
Yo trop que 's fort mal
Sufresch ab passencia
Vent qu' es desigual,
Y vaig ya mortal
De mal en pijor,
Vos amau' altri,
Ex' es ma dolor.

Lo que 'm desespera
Del jorn que us mirí,
Vos ser falaguera
No pas pera mí,
Tos temps me clamí
D' un tal disfavor,
Vos amau' altri,
Ex' es ma dolor.

Y puix qu' en tal tema
Voleu sempre 'star,
Y el foch tant me crema.
Per vos ben amar,
Volentme venjar
Clamar me d' amor,
Vos amau' altri,
Ex' es ma dolor.

CANÇO.

Bella de vos som amorós
Ja fosseu mia;
Sempre sospir quant pens en vos
La nit y dia.

Bella, mirant vostra valor
Y gentilesa
Sent' en lligams de vostr' amor
Ma vida presa,
Hon tinch mon cor trist dolorós
Sens alegria,
Sempre sospir quant pens en vos
La nit y dia.

Bella, del jorn que yo us mirí,
Vostra cadena
Me te ligat en fins assí
Ab cruel pena;
Vos me llevau tot lo repós,
Que yo 'm moría,
Sempre sospir quant pens en vos
La nit y dia.

Bella, quant mal yo per vos pas
No 's pot compendre
Puix vostr' amor es tan escás
Qu' es de repéndre,
Estich de penas congoxos
Ple de agonia,
Sempre sospir quant pens ab vos
La nit y dia.

Bella, mirant no teniu par,
Pensí de amar vos,
Que sols un punt no puch estar
Sens dezijar vos,
Y ella cruel de ses amors
Tant me desvia,
Sempre sospir pensant en vos
La nit y dia.

Bella, sens vos no se que fer
Ni com aydarme,
Y vos tots temps preneu plaer
De mal tractarme,
Y yo trist no so venturos
En ma porfia,
Sempre sospir quant pens en vos
La nit y dia.

Bella, si vos ma voluntat
Sabeseu certa
No 'm mostrariau crueltat
Tant descuberta,
Y yo per vostre gentil cos
Y galania,
Sempre sospir quant pens en vos
La nit y dia.

COBLES

En disculpa, en segurança de amor.

Señora, no puch descreure
Lo que tant he presumit
Y es que no 'm voleu gens veure
Puix falsedat voleu creure
Sols per donarme despit:
Que tal cosa may diguí
Perqu' es falsa, y may falsia
M' agrada, ni cap en mí,
Ans la veritat tinguí
Sempr' en leal compañia.
De persona valerosa
Com sou vos gentil, señora,
No pensí dir may tal cosa,
Ans yo crech qui tal dir gosa
Es lengua mal parladora:
Mas si u feu per mal volensa
Qu' en ves mi voleu mostrar
Y la entrad' axi 'm defensa,
Declarau mes vostra pensa
Y en res no 'm vullau culpar.
Perqu' en virtut y noblesa
He tingut mon pensament
Y ab sencera fe y fermesa
Y en costums de gentilesa
Y no de foll parlament:
Com cerch vostre desonor
Si per mi sou tan amada
Ab senceritat d' amor
Que dins l' anima y lo cor
Vostre image tinch pintada.
Pensar yo may de 'nujarvos
Deu no u vol ni yo no vull,
Ans per ben acontentarvos,
Si us offench sols en mirar vos
Si voleu yo 'm traure l' ull:
Y si per enveja 'lguna
Ses mogut lo vostre dir
Que tant contra m' importuna,
No puch contrastar fortuna
Ni menys dexar de morir.
Empero si no tinch culpa
Ni ja mes no diguí tal,
Pague sols lo que m' inculpa
Qu' a mi la raho 'm disculpa
Que per be no 'm rètau mal:
Teniu per gran falsedat

Rahons de gens mal parleres
Fingidores de maldat,
Que per temps la veritat
Mostrará las obras veres.

CANÇO.

Aquest mesquí,
Qu' en presó está
Vostra mercé, señora,
Merce quant lay aurá?

Amor me te en cadena
Per vos dama sens par,
Y 'stich en mortal pena
Puis no 'm voleu amar:
Y sent un mal
Que sens igual,
Y nit y jorn pijora;
Ay Deu qui men traurá?
Estich en presó 'scura
Lligat per ben voler
Una gentil figura
De angelical parer,
Y fins mon cor
Tinch greu dolor
Y 'sper quant será l' hora
Ay Deu qui men traurá.
Quant mes mon cor supplica
A vostra pietat
Mes sent qu' es multiplica
En vos la crueltat:
Y sens perque
Negau mon be,
Vos sou la causadora
Del mal que amor me fa.
Cert no es cosa justa
Donar per be torment,
Es voluntat injusta
Esser desconexent:
Donchs ben amar
Nos deu negar
Puis lo meu cor, señora,
May no us oblidará.
Ab una pena trista
Un Tantalo s' a fet
Y may puch fer conquista
Mes de morir desfet:
Y dezitjan
Jo muyr penant,
Valeume donchs, señora,
Que en vostra ma está.

CANÇO DE FERMESA.

Teniu fort la vida mia
Y vageus lo cor en mí,
Que ja mes vos dexaria;
Vostre so fins á la fi.

Teniu fort gentil, señora,
Puis sabeu mon ben voler
Que per ningun temps ni hora
Ja mes mudará parer:
Perque tinch y é pres per guia
Vostre gest desde que os mirí,
Que ja mes vos dexaria;
Vostre so fins á la fí.

Si fortuna mar y terra
Me volguessen contrastar,
Y me fessen mortal guerra
May vos dexaré de amar:
Perque sempre nit y dia
Pens de amarvos y pensí,
Que ja mes vos dexaría;
Vostre so fins á la fi.

Los contraris de fortuna
Que en lo mon porten contrast,
Fer mudança en mi ninguna
Son poder no crech que y bast:
Ni yo ja mes no podria
Altre fer del que diguí,
Que ja mes vos dexaria;
Vostre so fins á la fi.

No mireu als envejosos
Que miran y parlen mal,
Vostres ulls tan graciosos
Miren que ja 'stich mortal:
No 'm doneu malenconía
Puix per vos estich aixi,
Que ja mes vos dexaria;
Vostre so fins á la fi.

Perdre jo per vos la vida
Sentir pena y greu dolor,
So content pus que servida
Vos siau per bona amor:
No 'm siau desagraida
Puix teniu mon cor axí,
Que ja mes vos dexaria;
Vostre so fins á la fi.

TORNADA.

Puix sabeu que us tinch per guia.
No 'm maltracteu sempre axí,
Que ja mes vos dexaria;
Vostre so fins á la fi.

CANÇO DE QUEXAS.

Ab vostres falses maneres
Malamen m' aveu tractat
Fent mostres molt falagueras
Amostrantme voluntat:
Dona que tos temps cambia
Hom li deu fer altre tal;
Mirant vostra rabosia
Estich fet del tot mortal.

GLOSA.

Dins poch temps é coneguda,
Señora, la vostra amor,
Puix vos sou desconeguda
Ab engan y desamor:
Ja mes haguera cregut
Lo que yo veig qu' es de veres,
Puix que m' aveu decebut
Ab vostres falses maneres.
Qui pot fugir sa ventura?
O quins desconcerts tan grans,
Tot estich ple de tristura
En mirar vostres engans!
Puix jo may pensí enujarvos
Ans tenint vos lealtat
En paga de ben amarvos
Malament m' aveu tractat.
Sempre mostrí descuberta
L' amor que us tinch y la fé,
Vos tenintla mes que certa
Maltractaume sens per que:
Yo no puch sino pensar
Que seguiu males carreres,
Sols per voler m' enganar
Fent mostres molt falagueres.
Yo conech que tot es ayre
Quan mostrau puix qu' es fingit,
O quin grascios donaire
Per amar pendrá despit:

Mostra teniu graciosa
Ab lo cor del tot doblat,
Y ab pensa molt engañosa
Amostrantme voluntat.
En lo mon cosa mes trista
No pot ser com l' amor falç,
Hon jo trist per esta lista
Sobr' espines vaig descalç
Tant que veig en descubert
Lo que pot vostra falsia,
Puix son vos, com es ben cert,
Dona que tos temps cambia.
Y mirant de tal manera
Es lo vostre presumir,
Xo per la semblant carrera
Vull guiar lo meu servir:
Puix dona que es ben amada
No vol d' amor ser leal
Per ser justament pagada
Hom li deu fer altre tal.
Amor ab amor se paga
No fingit: mas vertader,
Com pot esser pijor plaga
Que tenir falç lo voler:
Xo per tal tinch certament
Vostre parer nit y dia,
Fent perdre l' enteniment,
Mirant vostra rabosia.
Y puix en tant cruel pena
Estich posat per ma sort,
Yo prech á Deu que 'm defena
De vos que 'm feu tant gran tort;
Ja parteix l' anima mia
Del cos tractantla vos mal,
De tanta malenconia
Estich fet del tot mortal.

BALLADA.

Qui 'stá trist com cantará.
Si vostra favor no há?

Qui 'stá trist y descontent
Y fora de sentiment
Sols cantará del torment
Qu' el amor passar li fá.
Hu que 's troba desdichat
Y de amors apassionat
Son cantar será mesclat
Del que sent que mal li vá,
Señora yo cantaré
Per servir vostrá mercé
Mas yo tem que ploraré
Puix dins mí lo plant está.

Yo no se ningun cantar,
Si no es sempre quexar
Del amor que 'm fa penar
Del jorn que m' encativá.
No puch fer sino morir
Ab lo mal que 'm feu sentir
Qu' es tal que no puch sufrir
La sageta que 'm nafrá.
Ay Deu que faré del cor
Tot estich nafrat d' amor
Qui pogués trobar favor
Sempre 'sper quant Deu volrá.

CANÇO DE PARTIDA.

Partit avem companyia
Ja nons volem be ni mal:
Si teniu res que meu sia
Tornaumo y á Deu siau.

Greu fortuna y mala sort
Ha causat nostra partida
Hon estich prop de la mort
Puis en vos no tinch mes vida,
Puis que us veig, senyora mia,
Ja no 'm voleu be ni mal:
Si teniu res que meu sia
Tornaumo y á Deu siau.
Trist de mí no se que fer
Puis lo be tant poch me dura,
Y tornar al temps primer
No consent ma desventura;
Y per mes desditcha mia
Ma fermesa poch me val:
Si teniu res que meu sia
Tornaumo y á Deu siau.
Non pensí tan poch duras
Vostre amor, gentil Señora,
Ni que tant prest olvidás
Hu qui l' ama y tant l' adora:
Hu qui sempre nit y dia
De vos sola feu cabal:
Si teniu res que meu sia
Tornaumo y á Deu siau.
Molt greu pena sent mon cor
Que ningun remey l' esforça
Veent dels mals lo mal major
Es voler amor per força,
Y de tal malenconia
Yo ne 'stich mes que mortal:
Si teniu res que meu sia
Tornaumo y à Deu siau.

Tornaume l' amor que us tinch,
Puis mostrau que no us agrada;
Nom tracteu tant mal com vinch
Puis que no us é feta errada,
Ans tos temps ma fantasía
Vos te per mes principal:
Si teniu res que meu sia
Tornaumo y á Deu siau.
Si 'm voleu desamparar
Com mostrau determinada
Feu que us puga jo oblidar
Puis fereu que us é amada,
Y axi crech fer se poria
Que ma pensa no fos tal:
Si teniu res que meu sia
Tornaumo y á Deu siau.

TORNADA.

Mes crech res no y bastaria
Perque us am jo sens igual:
Si teniu res que meu sia
Tornaumo y á Deu siau.

CANÇO DESESPERADA.

Ma vida va de cayguda,
Ja no tinch mes esperança
Puis la gloria qu' é tinguda
Cobrarla no tinch fiança.

Ja passá quant jo vivia
Entre 'ls homens mes content;
Y ja es morta ma alegria
No sent sino greu turment;
Ja tinch l' anima perduda,
Qu' el desesperat la llança
Puis la gloria que é tinguda
Cobrarla no tinch fiança.
Ya passá 'l temps que yo era
Tingut per mes fel amant;
Trist ja no tinch mes espera
Que la mort me está debant;
Voluntat desconeguda
Ma llançat ab sa tardança,
Puis la gloria qu' é tinguda
Cobrarla no tinch fiança.
Ya passá cuant jo corona
Portaba de ser volgut;
Ja es morta ma persona
Puis so trist desconegut;

Es la hora ja vinguda
Qu' el morir en mi sastança,
Puis la gloria qu' é tinguda
Cobrarla no tinch fiança.
Ya passá 'l temps que ma vida
Per gran goig tocav' al cel;
Mort m' la desagraida
Ma señora tan cruel;
Fortuna desconeguda
Ja no 'm vols mostrar bonança,
Puis la gloria qu' é tinguda
Cobrarla no tinch fiança.
Ya passá com jo parlava
Com si fos en paradis,
May pensí qui tant amava
Qu' el seu voler penedis,
Ma vida ja es vençuda,
Ja 'm te mort dins sa balança,
Puis la gloria qu' é tinguda
Cobrarla no tinch fiança.

TORNADA.

Ab febre de amor aguda
Estich que l' amor me avança
Puis la gloria qu' é tinguda
Cobrarla no tinch fiança.

CANÇO DE INGRATITUT.

Puis fortuna m' a llevat
Tot lo be que possehia
Cridaré com un orat
Mal age qui en dones fia.

Mal aja qui posa fe
May en dona falaguera
Qu' el major temps se 'sdeve
Qu' es mudable y lisongera,
Y perque trist so posat
En tal desventura mia,
Cridaré com un orat
Mal age qui en dones fia.
En dona desconexent
Ver amor molt poch atura,
Qui l' ama perfectament
Be 's pot dir ple de amargura,
Son voler prest es mudat
Seguint nova fantasia,
Cridaré com un orat
Mal age qui en dones fia.

Com al vent fa lo panell
Es la dona variable
Que á tants com li fan cimbell
Ab tots gire favorable,
No t' en son cor fermetat
Ans segueix barateria,
Cridaré com un orat
Mal age qui en dones fia.

No segueix perfet amor
La dona que prest oblida,
Ni reposa dins son cor
Qui per ella pert la vida:
De fora mostra bon grat
Dintr' es fora de falsia,
Cridaré com un orat
Mal age qui en dones fia.

May en donas deu tenir
En absencia confiança
Fermetat no pot sufrir
Perque molt prest fa mudança,
Regirá sa voluntat,
No pren qui mes la servia,
Cridaré com un orat
Mal age qui en dones fia.

Dona vil es la que 's presa
Veures molt sovint mudada,
La que moltes boques besa
De ninguna no s' agrada;
No te amor ni lealtad
No te escusa ni valia,
Cridaré com un orat
Mal age qui en dones fia.

Jo servint dona cruel
He sufrit pena infinida
Y sens mirarli lo fe'l
Es vers mi desagraida,
Pus per altri m' a oblidat
Qu' ell com jo no la volia,
Cridaré com un orat
Mal age qui en dones fia.

Qui poguera may pensar
Que dona tan valerosa
No volgués perfet amar
Qui per ella may reposa,
Molt cruelment m' a tractat
Puis la culpa no fou mia,
Cridaré com un orat
Mal age qui en dones fia.

Dins mon cort tenguí per cert
Que tinguera conexença
Del greu mal que tinch cubert
Y ella may gira la pença,
Ja mes aguera pensat
Que axí 'm desconexeria,
Cridaré com un orat
Mal age qui en dones fia.

Tinch per cert y no es error
Que 's encara mes que sona
Que ja may perfet amor
No regna dins cor de dona;
Y puis qu' a mudat l' estat
La cruel señora mia,
Cridaré com un orat
Mal age qui en dones fia.

TORNADA.

Sols contempl' al temps passat
Puis lo present no 'm valia
Cridaré com un orat
Mal age qui en dones fia.

CANÇO DE MUDANÇA.

Perduda tinch l' alegría
Ab desesperaçió,
Mort m' aveu, señora mia,
Nous o merexia jo.

¡O cruel! desagraida,
Com podeu axi oblidar
Hu qui ja may no us oblida
Ni 's pot de vos apartar?
Per hu que mal me volia
Trist de mi despedit so;
Mort m' aveu, señora mia,
No us o merexia jo.
¡O cruel! y greu mudança
Que m' a travessat lo cor,
No tenia jo tal fiança,
Señora, de vostr' amor:
Donchs ma vida com viuria
Ab tant gran perdició,
Mort m' aveu, señora mia,
No us o merexia jo.
¡O cruel! mes que una fera
Qu' es del que 'm aveu promes?
No 'm digues ab fe sencera
De no dexarme ja mes?
Donchs digaume com podria
Jo sufrir tant gran desdó?
Mort m' aveu, señora mia,
Nous o merexia jo.
¡O cruel! no us e donada
L' ánima y mon ben voler?
No sabeu que us e amada
Ab l' amor molt verdader?
Donchs perque sufriu que sia
Pagat ab tal gualardó?
Mort m' aveu, señora mia,
No us o merexia jo.
¡O cruel desconeguda!
Y qu' es lo que anau cercant?
No sabeu que us he volguda
Mes que tot perfet amant?
Donchs perque en tal agonia
M' aveu dada passió?
Mort m' aveu, señora mia,
No us o merexia jo.
¡O cruel! com aveu presa
Voluntat que res no val,

Vostra gracia y gentilesa
Volen esmerçar tant mal?
Mes tinch fiança algun dia
Vos conexereu qui so,
Mort m' aveu, señora mía,
No us o merexia jo.

TORNADA.

Per amar jo sens falsía
So maltractat sens rahó,
Mort m' aveu, señora mía
No us o merexia jo.

CANÇO.

Carrer ample en tot lo mon
Lo millor de Barcelona
Está qui porta corona
Sobre quantas damas son.

Qui vol veure gentilesa
Qu' en lo mon no trobe par
Vinguessen á contemplar
La que 'm te l' anima presa:
Y veurá que may no fon
Altre tant gentil persona,
Y es la que porta corona
Sobre cuantas damas son.

Y perque secret no sia
Son bell nom fenex en él,
La mes bella y mes cruel
La que 'm roba l' alegria
Puis may per mon be respon
Ans per vida mort me dona,
Y es la que porta corona
Sobre cuantas damas son.

Es grasiosa y tan galana
Qu' enveja no te que dir
D' ella res ni 'l presumir
D' altra dama es cosa sana:
Y ab sa gracia correspon
Son dolç parlar com rahona,
Y es la que porta corona
Sobre quantas damas son.

CANÇO EN DISCULPA.

Qui us a tant mal informada?
No solieu esser tal
Contra mí tant fort irada,
Del que jo no meresch mal.

A las llenguas mal parleras
No 's deu creurer ni escoltar,
Mas paraulas vertaderas
Deveu, señora, mirar:
Puis son tals que nit y dia
D' amar vos mostren senyal,
Mirau que us an dit falsia
Del que jo no meresch mal.
Señora, si per enveja
Falsament m' an inculpat,
Mireu si may cosa leja
Contra vos he jo tractat.
Y si be mirar volieu
Crech que may trobareu tal,
Y axi no 'm culparieu
Del que jo no meresch mal.
No deveu creure, señora,
Que sia tant mal discret
Que 'm enculpen sols una hora
Qu' e parlat ni qu' e mal fet
Contra vos, dama serena,
Ans vos ame sens igual,
Y per ço no 'm doneu pena
Del que jo no meresch mal.
May no pot faltar un Judes
Per trair sempre lo just,
Mes valria fossen mudes
Que parlar sempre l' injust:
Mes si fosseu ben tallades
Y posades dins la sal,
No 'm darian males fades
Del que jo no meresch mal.
Y si 'm teniu mal volença
Mirau be que 'sens rahò.
No es fe donar creença
A falsa informació?
Que voler mal á qui us ama
Es pecat mes que mortal,
Y es tachar tambe ma fama
Del que jo no meresch mal.
Tot es cosa verdadera
Lo qu' e dit en fins assi,

Torne donchs la primavera
Del bon temps puis no us erri:
Mostraume alegre cara
Que altre metge ja no 'm val
Y no 'm siau tan avara
Del que jo no meresch mal.

TORNADA.

Puis es cert y cosa clara
Que jo us ame sens igual
No 'm siau tan avara.
Del que jo no meresch mal.

CANÇO.

Dins poch temps he conegut
La voluntat m' a portada,
Sols per fer una errada
Aveume desconegut.

Si errí, señora mia,
Cert no es estat ab mí
Avinentensa aquell dia
Me feu pendre 'l que prenguí:
Donques no fassau lo mut
Ni us mostreu tant anujada,
Sol pera fer una errada
Aveume desconegut.

No era cosa tan alta
De valor, com vos pensau,
Molt es que per una falta
Que parlar may no 'm vullau:
Mas l' ull vostre tan agut
L' anima m' te travessada,
Sols pera fer una errada
Aveume desconegut.

Dama sou de Barcelona
Y de gran perfecció,
Puis teniu bella persona
Mudau de condició:
No 'm fassau anar perdut
Mirau que us e ben amada,
Sols pera fer una errada
Aveume desconegut.

Mes fort sou qu' el diamant,
Mes cruel que la serpent,
Si us procur passar davant
Vos amagau prestament:
Donchs per esser jo remut
May no 's trobará jornada,
Sols pera fer una errada
Aveume desconegut.

Si vos teniau amor
Com me daveu entenent
No 'urieu pres amador
Qu' en agues amades cent:
Hont diré per ma salut
Vos tinch esperimentada,
Sols pera fer una errada
Aveume desconegut.

Quin seria vostre clam
Contra 'quell qu' us volgues mal,
Si á mi que tant vos am
Donau passió mortal:
Y ja mes parer no mut
Ab vida desesperada,
Sols pera fer una errada
Aveume desconegut.

Vostra condicio retira
Al parer d' un gran señor
Qu' en galardonar no mira
Al mes leal servidor:
Per un erro 'sdevingut
Pert la servitut passada,
Sols pera fer una errada
Aveume desconegut.

Deu me guart del mal que 'm feu
Ab desden y crueltat,
Puix contr' amor enteneu
No tenir may pietat:
Usau donques de virtud,
Puis sou tant agraciada,
Sols pera fer una errada
Aveume desconegut.

May no sent ningun repós
Ans me creix malenconia
Veent que 'm voleu dar flos
Collides al mitg del dia:
Y lo gesto tan exut
Que 'm mostrau cert no m' agrada
Sols pera fer una errada
Aveume desconegut.

TORNADA.

Donchs mirau ma servitut
No siau del tot oblidada,
Que per fer una errada
Ja me ajau desconegut.

CANÇO DE QUEXES.

Estich fet un altre Jop
Y es forçat seguir son tema,
Que faré si veig tant prop
Lo foch que de lluny me crema?

Tinch un foch mes qu' infernal
Dins mon cor que 'm solicita
Per vos, dama sens igual,
Qu' el morir jam vol y me cita:
Y ningun remey no trob
Puis es contra mi estrema,
Que faré si veix tant prop
Lo foch que de lluny me crema?
Jop perdé tot son haver
Y 'sperant cobr' alegría;
Jo perdent y ab mon 'sper
Mes creix la desdicha mia,
May mos mals tindran adop,
Contra mi fortuna rema,
Que faré si veig tan prop
Lo foch que de lluny me crema?
Per sufrir tant greu torment
So vestit de paciencia,
Y procur molt que la gent
No senta ma penitencia:
Persever com feu Jacob
Per Raquel ab fe suprema,
Que fare si veix tan prop
Lo foch que de lluny me crema?
Si David per Bersabé
Sentí d' amor la cadena
Ab ell me acompar tambe
Y sent que es major ma pena:
sempre fameix com lo llop
Que ja may sa fam no es cema,
Que faré si veix tant prop
Lo foch que de lluny me crema?
En absencia estich cremant
Y present solcit en cendre,
Muyr absent y 'stant davant
Ningun remey no puch pendre.
Amor me porta 'l galop
Vos sou causa que axí 'm prema;
Que faré si veig tant prop
Lo foch que de lluny me crema?

Callen tots los amadós
Qu' inflamats d' amor sospiren
Qu' el gran foch que sent per vos
Ells jamés tal no sentiren:
Tinch mon cor fet Ethiop
Seguint l' amorosa tema,
Que faré si veig tant prop
Lo foch que de lluny me crema?

CANÇO DE ESPERANÇA.

Temps era temps
Que solia ser bon temps
Mes temps vindra
Que el bon temps tornará.

A mi de bon cor
Dama singular
Quant un amador
Ha pogut amar
Per ferme finar
Trist oblidat m' a
Mes temps vindrá
Qu' el bon temps tornará.
Solia ser content
Sa gracia mirant
Y ara greu torment
Viure 'm fa penant,
Muyr sols desitjant
Lo temps que passá,
Mes temps vindrá
Qu' el bon temps tornará.

Aquell temps sentí
Amorós delit
Y ara trist de mi
Muyr de gran despit,
Es mon be finit
Puix tal temps finá,
Mes temps vindrá
Qu' el bon temps tornará.
Per sobrad' amor
Trist so mal tractat
Puix ab disfavor
So deseretat,
Y áb sa crueltat
Puch dir quem matá,
Mes temps vindrá
Qu' el bon temps tornará.

Han causat molt mal
Los mals parladós
Y hanme fet mortal
Falsos y traidós,
May tindré repós
Si amor nom valrá.
Mes temps vindrá
Qu' el bon temps tornará.
Hon es la gran fe
Y amor tan perfet
Qu' un temps me digué
Que 'm tenia de fet;
Del tot so desfet
Si tal no será,
Mes temps vindrá
Qu' el bon temps tornará.
Si voleu saber
Qui 'm té d' amor pres
Una qu' en valer
Tal no fou ja mes:
La que sempre es
Gentil, y será,
Mes temps vindrá
Qu el bon temps tornará.
La vida que pas
No 'st pot mes sufrir
Puix s' amor escas
Ma porta 'l morir,
Si triga ' venir
Ja mon cor sen vá,
Mes temps vindrá
Qu' el bon temps tornará.

Si mal parlador
Parla follament,
No 's pot dir que 's or
Tot lo qu' es luent:
Deix dir á la gent
Qu' en fi callará,
Mes temps vindrá
Qu' el bon temps tornará.
Sols ja mes no falt
La discreció
Virant baix y alt,
Qu' axi u vol rahó,
Saber si, y no
Cobrí quant se fá,
Pero temps vindrá
Qu' el bon temps tornará.
L' esperimentat
Sempre 's mes arter
Y qui vá atentat
Veu tot quant pot fer,
Sols tinga voler
Tot se cumplirá,
Mes temps vindrá
Qu' el bon temps tornará,
La que yo tant am
Ma promes y dit
Tindrá fi mon clam
Tambe son oblit:
Y ab pler infinit
Bon temps durará
Mes temps vindrá
Qu' el bon temps tornará.

CANÇO.

Mon cor tinch pres catiu
En mig d' un vert boscatge,
Mon cor está catiu
En mig d' un bosch joliu.

Mon cor tinch pres ligat
En mig de una montanya
Y está desemparat
Tot ple de pena 'stranya,
Sols en amar s' afanya
Que no se de que 's viu,
Mon cor está catiu
En mig d' un bosch joliu.
Mon cor está en presó
Per una gentil dama
Qu' el mata sens rahó
Cremant en viva flama.
Ay Deu perque tan l' ama
Ella cruel sen riu,
Mon cor está catiu
En mig d' un bosch joliu.
Mon cor está ferit
Per una gentil nina
Que may no sent delit
Ni troba medicina
Puix d' amar no s' indina
Ans fuig com la perdiu,
Mon cor está catiu
En mig d' un bosch joliu.
Mon cor sent greu torment
Mirant sa gentilesa,
Y ella es desconexent
Que d' amar poch sen presa;
Ay Deu! que te sa presa
Dins mi l' ivern y estiu,
Mon cor está catiu
En mig de un bosch joliu.
Mon cor per ben amar
Está pres en cadena,
Y la qu' el fa penar
Ja mes no sent esmena,
Ans vol que per estrena
Yo 'm muyra segons diu
Mon cor está catiu
En mig d' un bosch joliu.
Mon cor te fermetat
Que may fará mudança

Si be d' haber son grat
Ja mes te 'sperança,
Les lágrimes que llança
Fan crexer un gros riu,
Mon cor está catiu
En mig d' un bosch joliu.
Mon cor may cessará
Ni dexará d' amàrla,
Per mes que penará
Ja mes porá oblidarla;
Perque sols desijarla
Ja que tos temps reviu,
Mon cor está catiu
En mig d' un bosch joliu

COBLA.

Vull vos tant mes del que mostre
Si voleu saber quant es,
Señora que no vull res
Que no sia vos ó vostre.

GLOSA.

Cuant al mon se pot amar
De pur amor nit y dia
Vos am puix l' anima mia
Per vostr' amor vol penar:
Axí que 'n est secle nostre
Nos pot mostrar mes sentir
Per hont no puch sino dir
Vull vós tant mes del que mostre.
Lo que sent dins l' esperit
Es un mal de tanta força
Qu' amagas dejus la 'scorça
Sens mostrar qu' es infinit:
Y per veure lo proces
Aurian de sentir, señora,
Lo que yo sent d' hora en hora
Si voleu saber quant es.
Quant per sort me trob' absent
De contemplar vostra vista
No trob per ninguna lista
Part ninguna que 'm content:
Perque tenintme vos pres
Sens libertad en la vida
Tinch tota cos' aborrida,
Señora, que no vull res.

Tots los pl'erq y los delits
Que son al mon me dan pena
Perque l' amor vol y ordena
Que sien per vos sentits:
Axi qu' ab lo que demostre
Pot veure mon cor sencer,
Perqu' en res no troba plaer
Que no sia vos ó vostre.

CANÇO DE AMORS.

Jovent, ajau bona cura
Del amor quant la tindreu,
Que yo us jur que la ventura
No l' aureu quant la volreu.

Jovent, yo vull avisarvos
D' alguns fets qu' amor sol fer
Perque sapiau guiarvos
En son lloch y al menester,
Y per esquivar tristura
Quant de aquell presos sereu,
Que yo us jur que la ventura
No l' aureu quant la volreu.

Perque amor te tales manyes
Qu' es sens regla ni compas
Fa les mes altes montanyes
Planes ser com un camp ras
Fa los plans de tal altura
Que no ya qui pos lo peu,
Que yo us jur que la ventura
No le aureu quant la volreu.

Qui no pren la bona dicha
Qu' el temps y amor li consent
Aurá de seguir desditcha
Y á la fi pendrá lo vent:
Sentirá fret, calentura,
Ques fondrá com fa la neu,
Que yo us jur que la ventura
No l' aureu quant la volreu.

Es fortuna variable
D' ella no 's deu confiar
Qu' en un punt se fa mudable
Aquí no la sap guiar:
May sa roda no segura
Com la sinia la veureu,
Que yo us jur que la ventura
No l' aureu quant la volreu.

Si la sort li dona amada
Ab molt gran solicitut

Si be d' haber son grat
Ja mes te 'sperança,
Les lágrimes que llança
Fan crexer un gros riu,
Mon cor está catiu
En mig d' un bosch joliu.
Mon cór may cessará
Ni dexará d' amàrla,
Per mes que penará
Ja mes porá oblidarla;
Perque sols desijarla
Ja que tos temps reviu,
Mon cor está catiu
En mig d' un bosch joliu

COBLA.

Vull vos tant mes del que mostre
Si voleu saber quant es,
Señora que no vull res
Que no sia vos ó vostre.

GLOSA.

Cuant al mon se pot amar
De pur amor nit y dia
Vos am puix l' anima mia
Per vostr' amor vol penar:
Axí que 'n est secle nostre
Nos pot mostrar mes sentir
Per hont no puch sino dir
Vull vós tant mes del que mostre.
Lo que sent dins l' esperit
Es un mal de tanta força
Qu' amagas dejus la 'scorça
Sens mostrar qu' es infinit:
Y per veure lo proces
Auriau de sentir, señora,
Lo que yo sent d' hora en hora
Si voleu saber quant es.
Quant per sort me trob' absent
De contemplar vostra vista
No trob per ninguna lista
Part ninguna que 'm content:
Perque tenintme vos pres
Sens libertad en la vida
Tinch tota cos' aborrida,
Señora, que no vull res.

Tots los pl'ers y los delits
Que son al mon me dan pena
Perque l' amor vol y ordena
Que sien per vos sentits:
Axi qu' ab lo que demostre
Pot veure mon cor sencer,
Perqu' en res no troba plaer
Que no sia vos ó vostre.

CANÇO DE AMORS.

Jovent, ajau bona cura
Del amor quant la tindreu,
Que yo us jur que la ventura
No l' aureu quant la volreu.

Jovent, yo vull avisarvos
D' alguns fets qu' amor sol fer
Perque sapiau guiarvos
En son lloch y al menester,
Y per esquivar tristura
Quant de aquell presos sereu,
Que yo us jur que la ventura
No l' aureu quant la volreu.

Perque amor te tales manyes
Qu' es sens regla ni compas
Fa les mes altes montanyes
Planes ser com un camp ras
Fa los plans de tal altura
Que no ya qui pos lo peu,
Que yo us jur que la ventura
No le aureu quant la volreu.

Qui no pren la bona dicha
Qu' el temps y amor li consent
Aurá de seguir desditcha
Y á la fi pendrá lo vent:
Sentirá fret, calentura,
Ques fondrá com fa la neu,
Que yo us jur que la ventura
No l' aureu quant la volreu.

Es fortuna variable
D' ella no 's deu confiar
Qu' en un punt se fa mudable
Aquí no la sap guiar:
May sa roda no segura
Com la sinia la veureu,
Que yo us jur que la ventura
No l' aureu quant la volreu.

Si la sort li dona amada
Ab molt gran solicitut

Sia d' ell sempre guardada
Y ab perfecta servitut:
Tinga ferm sa fe molt pura
Perque no s' gir en menyspreu,
Que yo us jur que la ventura
No l' aureu quant la volreu.

May ab burles ni de veres
No 's descuyt de ben servir
Y esquiu totes les carreres
Hon los danys solen venir:
Perque a voltes desventura
Fa contrast al que voleu:
Que yo us jur que la ventura
No l' aureu quant la volreu.

L' amant vol tenir tres coses,
Sol, solicit, y secret
Si no vol sentir les gloses
Del envejos indiscret:
Que 's veurá en gran amargura
Sino s' tem y tal no creu,
Que yo us jur que la ventura
No l' aureu quant la volreu.

May no mostra gelosia
Qui vol mantenir amor
Perqu' es una frenesia
Que fenex en desamor:
Disimul' ab gran cordura
Si alguns defectes veu,
Que yo us jur que la ventura
No l' aureu quant la volreu.

VINT EMBLEMAS SOBRE DIVERSES COSES.

Lo bon amich se coneix en la necessitat.

Pen poch de cas, traboca fe leugera
Y per no res subitament se llança,
Un petit pel, un gra de canyavera
Pesarán mes posats en par balança;

Monstrans aço quens lunyem d' amistança
D' aquells amichs, fugint mala fortuna;
Ver' amistat trobas qu' es oportuna
Y prompta s' met en tot' adversitat:
Hom coneix be, segons la veu comuna
Lo bon amich en la necessitat.

Es difficil hom mudar son natural.

Baco volent Hercoles contrafer
Un jorn vestis de la pell del leó,
Y axi vestit no dexá de parer
Un bevedor en sa condició.

Nos pot ben fer, segons opinió
Dels ancians, desfer son natural,
Be pot lo foll del savi fer, ab tal
Que n' son parlar, no s' mostre foll espres:
Y axi l' hom flach, fer de valent senyal
E triumfar sols que no diga res.

Dona y vi, engañen l' home sàvi.

Baco volent caçar per son delit
Venus troba hon pust la v' abraçar
Pregant la molt aceptas tal partit
Qu' ells dos ensemps anassen á caçar.

Y axí tots junts, per son acort passar
Tots sons filats varen molt prest estendre
Y en un instant van á Minerva pendre
Que may pogué fugir de tal agravi:
Per est avis, facil nos es d' entendre
Que dona y vi engañen l' home savi.

Deu viure quiscu en son estat.

Pensar poreu si es cosa convinent
Qu' el porcell port al coll gran joya d' or,
Podeu pensar si un infant que poch sent
Que port punyal que fará dins son cor.

Qu' un cuquinás port calces de valor,
Y un llort que vol lo savi contrafer,
Un grosserás volent prim lavor fer,
Y á un gran bou presentar un capell:
Donar se deu á quiscu son mester
La joy' al hom y la glan al porcell.

De veures la Dama en lo Mirall.

Sa faç mirant en lo Mirall la dama
Si de gentil contempla sa figura
Pensar deu be de conservar sa fama
D' honest honor per viure molt segura.

Y si no es gentil per sa ventura
Ab les virtuts deu adornar aquella
Qu' el temps desfá, la leja, com la bella,
Sols fer gran mal tal volta gentilesa:
Ha de notar aço la jove y vella
Que los miralls son fets per tal empresa.

De alegrarse hom en la adversitad

L' aucell catiu y dins la gabia pres
No dexa pas per sa cativitat
De fer son cant com si libert se ves
Passant millor aquell' adversitat:

Perço l' hom deu en tot ser avisat
Qu' en temps advers s' a d' avorrir tristor
Prenent delit per alegrar son cor,
A pendre enuig es cercarse la mort,
Gastar son cor per sobres de dolor,
Y bandejar de si pl'er y confort.

Als mals homens es propia la guerra.

Un pescador d' anguiles may pot fer
Res del que vol si l' aygua no es torbada ;
Los ladres fins, may grassos poden ser
Mentr' els discorts civils no han entrada :

Lo temps torbat en guerra començada
A mala gent es seré y molt propici,
Perque llavors millor fan son offici
May en tot l' any tenen mes alegria :
Car temps de pau y de just exercici
A mal factors es pijor temps que sia.

LA POBRETAT OFFESA

Riquesa sostenguda.

Prop de son cau la roda tex l' aranya
De prim lavor, sols per las mosques pendre,
Mas son poder es flach que may no danya
A mosques grans, que poch les pot offendre.

Al temps present no 'stem qui 's pot defendre
Ans fa cuant vol confiat de riquesa,
Sols ley te loch sobre qui te pobresa
Que pobretat may te vent á la vela,
Molt clar se veu sobre qui ve l' offesa
Que un gran moscás romp la leugera tela.

Als sabents pobresa y als ignorans riquesa.

Qui dona l' os al ase y pall' al cá,
Mostra que té poqueta sabiesa:
Pus vol donar tot al reves cuant fá,
Car demostrant tenir molt gran simplesa;

En aquest temps v'em s' usa tal grossesa
Que els sapients sostenen pobre 'stat
Y 'ls ignorants honra y prosperitat
Que per rahó te de ser lo contrari:
Huy mes que may v'em que á la pobretat
Doctrina 'sta sugeta per desvari.

De saber elegir.

En molts escrits diversos dels poetes
Diversament se troba gran doctrina,
L' hom pendre deu les coses mes perfetes
Dexant apart tot' altra qu' es ruyna:

Poetes han una furor divina
Pus lur parlar en tota part te fama,
Si be la lur licencia los disfama
Mas per aço no sien blasfemats:
Qu' en vinya molt espessa de sa rama
Dolços rayms vem qu' estan amagats.

Contra la ingratitut.

L' arbre sosté la heura joveneta
Fins qu' a crescut y pres vigor molt fort,
Per gualardó ciny l' arbre tant estreta
Que sofogat jus d' ella resta mort.

L' ingratitut va per aquexa sort
Qu' al cor vilá fa retre mal per be;
Tot hom ingrat que tant gran falta te
Anomenar no 's deu entre les gents:
Diuse qu' el hom nudrint son ca sosté
Qu' el pag' apres ab reganyar les dents.

Ningu no se deu casar per gentilesa ni riquesa.

Qui 's vol casar deu esser embenat
Que si volrá sos ulls tant sols complaure
Per ser gentil porá ser enganat
Quant no 's porá de tal engan retraure.

Los punys ligats perque no 'ls puga traure
En lo tocar ni per cobdicia pendre
Per son aver que sen porá rependre
Sí ab los ulls ó las mans pren a la dama:
Casar deu l' hom per l' oir qu' es entendre
Quin viure te ni quin renom y fama.

Descripció de la diligencia.

Lissypus va pintar la diligencia
Tenint en mans lo corn de copia ple,
Molt triunfant, ab gran magnificencia,
Mostrant que may peresa no tingué:

Baix de sos peus la fam ligada té
Magra del tot ab gran cativitat,
Tirant tot junt ab molt gran igualtat
Sens perdre temps las diligents formigues:
Per nos mostrar qu' a la posteritat
No s' pot venir sença sufrir fatigues.

Amor y por mantenen lo Príncep.

Si 'l príncep vol que sa virtut flòresca
Y tinga nom de fama asenyalat
Per conservar y que son regne cresca
Deu fer dels seus sía temut y amat:

Si tal tindrá sempre será 'stimat
Y dels subdits conservat ab honor:
La lebre tem, lo cá te gran amor;
Dos enemichs ferma pau entretenen,
Son mantinguts los reys d' amor y por,
Lebres y cans lurs coronas sostenen.

La pobresa no te amich.

Pusses y polls dexan prest lo cos mort
Puix qu' es privat de vida y sentiment,
Los parasits y aduladors de cort
May van sino hon mengen plenament:

Mentres tindrás de que abundantment
Molts companyons tindrás en ton hostal,
Mas si per cas gira fortuna tal
Que pobretat te puga dar molestia,
Tots fugirán com del pestilent mal,
Dexante sol axí com una bestia.

De la Sciencia.

La rosa naix d' espina molt picant
Si be sosté qu' es dè las flors millor :
La 'spina fá la dolor provocant
Y es molt suau la rosa per olor :

L' eximpli vol mostrant al honest cor
Que apres d' aver ab grans treballs aprés
Suffrint enuyg dels estudis per mes
Que pendre fan ab bona paciencia,
Pus per finir llur fatigós exes
Ve lo dolç fruit, lo qual te nom sciencia.

De la justicia y concordia.

Comunament, se diu per bona usança
Que sobre tot, segueacan los humans
En conservar molt dreta la balança
Ab pes igual en fets de cor y mans :
Seguint aço los monarques romans,

Foren potents servant pes de justicia ;
Mas enganats apres de l' avaricia
Contra tot dret, per si quiscuns richs fets,
Ab grans discorts civils plens de malicia
Entr' ells ab ells foren del tot desfets.

De fortuna.

¡O! cegos que seguiu tant la fortuna
Com no mirau que te 'ls ulls embenats,
No mes que vos pot veure sol ni lluna,
Portaus tras sí de pensa molt torbats:

La qual te ferm que may desembenats
Poreu mirar de quina sort estrena
Y'l fondo lloch hon trabucar vos mena
Tot ple de mals y de calamitat:
Puix quan de cert creureu tenir d' or mena
Vos trobareu ab mes necessitat.

Lo princep ha de ser fort y prudent.

Es lo leó de cor y de estatura
Fort y potent, molt noble y generós,
D' altre part te lo renart tal natura
Qu' es en sos fets subtil y cautelós.

Lo princep deu semblar en aquests dos
Si ab laor voliguanyar mar y terra,
Y quant de fet algun' empresa aferra
Y en meritar lab honraite l' esguart,
Es menester que 's mostre cap de gherra
Leó molt fort y en lo consell renart.

La dona es difícil de domar.

Mes prest porás detenir lo Delfi
Que refrenar dona de cor volant
Per mes que l' hom sia ginyos y fi
Que l' esperit de dona 's penetrant:

Qu' estar no vol en gabia sols un tant,
Tot jorn preten en usurpar franquesa,
Quant lo marit la cuyd' aver sotsmesa
A son voler, y creu ell esser mestre,
Donantli vent ab sa camisa 'stesa
Ella 'l fera bridar de son cabestre.

SONET TRAMES DEL AUTOR,

Al molt magnifich señor Misser Bernardino Coromines juris consult de la Seu de Urgell, poeta exellentissim.

De temps en temps nos mostra marevelles
L' etern factor del seu secret divines
Comunicant ses excellents doctrines
Entr' els humans tan singulars y belles,
Plato primer y ab Aristotil de llés
Filosofant fereu grans obres fines,
Ulpiá ferm tractá leys peregrines
Papinia Paulo pulint aquelles.
Ve 'm Ciceron, Demostenes que tenen
Dels oradors lo principat insigne,
Homero y junt Vingili en poesía:
Y entre 'ls dictats que tal renom sostenen
Es lo doctor dit Coromines digne
Posat per lum del nostre temps y guia

SONET.

Dir lo que sent de vos, divina dama,
Oint y vist lo vostre practicar
No puch dexar de plenament parlar
A tots mostrant vostra valor y fama:
Y la virtut major qu' á vos recama
Sent qu' es bondat de casta conservar
Ab cor sencer volén ser exemplar
Benignament puix Deu de sí us inflama.
En dir aprés vostras habilitats
Lustrós saber no se com bastaria
Comptar ja mes sos tractes tant alçats.
Aquell senyor de l' álta hierarchia
Mostrar sols pot, quins son vostres tractats
Puix hom mortal comptarlos no poria
Sols un dia.

SONET.

Amor bastat del cel en terra un dia
No furiós ans mans' en sa presencia,
No va negar un punt de sa potencia
A vos que sou tan bella 'n demasía:
Bella de cos, te nom y ab alegria
En ben obrar, virtuts ab vehemencia
L' arch vos dexá y cadenas qu' en sa 'bsencia
Ligueu tot hom que á vos mirar vindria.

Axí qu' amor ab lo poder que us deixa
Ja presoners als mes potents en terra
Y no 'ls consent may libertat ninguna:
Leva 'l descans, no 'ls sufre sino queixa,
Laments, suspírs ab una cruel guerra
Amant sens fi seguint la ley comuna.

SONET.

De tal compás es vostra gentil cara
Honest mirar y gracia qu' enamora
No solament qui us vol, mas prent tot hora
A tots aquells qu' es vostra vista cara:
Amor ben vist lo que de vos declara
No pot sufrir vostre parer, señora,
Ni pot curar lo mal qu' á tants pijora
Avent sentit que sou ves ell avara.
Fou certament ventura 'n nostres dies
En ser al mon la vostra gentilesa
Rica en virtuts y de tots ben amada:
Essent descans dels ulls per clares vies,
Remey del mal que fa vostra 'speresa
Als amadors, puix de 'lls sou desijada.

SONET.

Del cel d' amor d' hon nostre grat deriva
Oit he dir, señora, sou baxada
Noble de fet, puix tal sou nomenada.
Al grau suprem que res de vos nos priva:

Assi vivint teniu tal forma viva,
Gracia qu' en tot vos port' acompañada
No consentint siau may oblidada
En ningun temps si b' es la mostr' altiva.
Senora sou y teniu tal conquesta
Dintre los pits de tot amant queus ama
En vos tenint gran ansia de amor presta:
Sempre l' ardor de vostre amor inflama,
Y sens minuar llur ansia may no resta
Ni 'lunya 'l ser, de vos d' un alta Dama.
Y qui de mal se clam,
Sent dins son cor, una mortal sageta
Tenint en vos, sa voluntat sugeta:
E mes ab tal dieta,
Regeix son cos que no cerca sa vida
Remey ningu, sols que siau servida
Axi nit y jorn crida.

SONET.

Dama gentil disposta y ben formada,
Obra del cel tal es vostra figura
Noble que te de si gran compostura
Aire y compas qu' es de molts ben amada:
Be tindra cert ventur' aventurada
En nostres temps qui de vos tindrà cura,
Amant com deu y en la sort y ventura
Tindrá l' esper de l' ansia desijada.
Ric temps lustrós de tot lo secle nostre
Y veurens fa per alegrar la vista
Señora tal que nos pot dir la 'stima.

Dichos será lo que el gentil cos vostre
Ensemps ab si porà tenir en lista
Sens may dubtar en vos puix sou la prima.
Y si miram lo clima
Nom y valor beatitud declara
Integritat de vida qu' es mes cara.
Si be miram que avara
Te voluntat en ben amar esquiva
En perjui d' amor puis qu' es altiva;
Restan sa gracia viva
Reposa 'n son esper atenent l' hora
Al ver descans que del alt cel s' implora.

SONET.

Dama galant, d' alta y molt gran noblesa
Ont la virtut se trob' aposentada
No se mes dir sino que us ha formada
Aquell que te los cels ab fortaleça;
Mirant de vos la gracia y jentilesa
Al grau soprem son de virtuts dotada
Rubí perfet, grant joya comparada,
Y diamant de joyes la riqueça.
Anau seguint la jenerosa fama
De les gentils unica y sola guia
En tot lo curs de virtuosa vida.
Creença tinch que tan graciosa Dama
Avent ben vist lo que tant merexia
Res faltarà del que sa fama crida :
Dama del tot complida,
Onra que naix del' abre de Cardona,
No tenint par, no poden ser segona,
Ans bella fora mida.

SONET.

Del gran valor que mir sòu tant cumplida
Oynt contar del vostre gran assent
No 'm maravell que senta greu torment
Aquell amant que us ama fora mida:
May no trobant descans ab cruel vidá
Amant sens fi fora de sentiment
Remey ningun no troba de present
Y nit y jorn passant greu pena crida:
Amor sentit de vostra crueltat
Diu com pot ser tal dama soberana
En mon regnat la puga comportar:
Basta mon cor ab força y potestat
Ont pot y vol y no tem força humana
Xi com li plau ningu 's pot defensar
Axi puix ben amar
Dama dins vos, mirant que no te força,
Ou ses clamors y los amants esforça
Sentit de llur penar.

SONET.

Dama que estau de gracias tan cumplida,
Oyt y vist la forma y loçania
Noblesa y ser de vostra galania
Ayre y compas ab gentilesa unida.

Yo certament diré que fora mida
Sola sou vos que falta no tenia,
Axi os formá Deu ab gran maestria
Bella sens par segons de vos se crida,
En tal estrem sou dama agraciada
Lustre del temps que tot galant que us mira
Sospira sols en veure vostra cara:
Jove gentil, vos ha Deu ben formada
No s' oblidant de fer vos blanca y clara
J' amor de fet per vos sajetas tira.
Sent que per vos sospira
Tot amador que lealment vos ama
En tan alt grau que de penat se clama,
Res bastar' á sa flama.
Remediau, puix posseiu tot hora,
Aquell señor que vos sou d' ell señora.

SONET.

Isabel es un nom qu' entr' els poetes
Se te per nom de dama singular;
Axí l' è vist en libres celebrar,
Bell nom qu' es veu en dames molt eletes:
Es nom posat entre les mes discretes
Loanllo tant que no 's pot ben comptar,
Donch en mon dir raho será loar
A vos tenir tal nom entre perfetes.
Gentil sou vos y creyx en tanta 'stima
Vostre valor, gracia y perfecció,
Y entegritat en la mes alta cima:
Lo mes avant diré puix tinch saó,
Aguila sou qual vostre nom se anima
Regintvos tal com vol juy de rahó.

SONET.

Dama 'xelent segons de vos s' estima
Om no pot dir vostra valor tan alta
Noble y jentil qu' en vos nos troba falta
Ans diuen tots sou de les dames prima;
Y dir nos pot en prosa manco en rima
Sols una part del lustre que us esmalta;
Ab tal poder la vostra vista 'ns alta
Bellesa gran qu' el nostre ser anima.
En tal estrem vos contemplam, señora,
Loant aquell qu' axi vos ha formada
De forma tal que sou gentil tot hora:
En tan alt grau que de tots sou loada
Liberament, puix veureus enamora
A qualsevol que us mira de pasada;
Nom maravell si agrada
Vostre mirar, que te tant grant valor,
Si li consent lo seu poder amor
A ser per força amada.

SONET.

Dama tant pot vostra virtut y fama
Onesta sent gráciosa en lo parer,
Noble de fet, puix pot vostre valer
A tot galant fer confessar que us ama:

Y axi penats de vostr' ardor y flama
S' enten qu' amor te sobre d' ells poder
Ab los ligams que dins al cor sol fer
Ben amar fent sens ningun frau ni trama.
Es lo poder ab que podeu tot hora
Ligar amants tan sols ab lo mirar
Sens que libers puguen trobarse fora :
En fi qu' ensembs ab vostre dolç parlar
Mostrau quant val vostra valor, señora,
Mes que no 's pot escriurer ni tractar :
Axi que á vos amar,
Naix de virtuts y gracias qu' en vos miren
Atormentats lamenten y sospiren
Tant que nos pot comptar.

SONET.

Del vostre ser señora, y noble dama,
Om clar coneix que teniu gran valor,
No 'm maravell si molts vençuts de amor
Aman seguint la causa qu' els inflama :
Y per mostrar perque quiscú vos ama
Sens libertat sufrint molt greu dolor,
Agrad' á tots la vostra gran primor,
Bellesa gran, vostra virtut y fama.
En tal estrem sou dame tan cumplida,
Lustre del temps, qu' es per vos Barcelona
Ciutat real hon son les nobles dames :
En forma tal que vostra noble vida
Per totes parts sosté real corona,
Y amor per vos encen ses ardents flames
Liberta de ses trames
A vos sosté sens may trobar segona.

SONET.

Avent mirat vostra valor, señora,
Vostra virtut, vist que sou gentil, dama,
Graciosa tant que á tot hom enamora
Vostre parlar al que d' amor inflama:
Sent que per vos molts penan d' hora 'n hora
Tant que patex qui mes de cor vos ama,
Y vos, cruel, mirant son mal pijora
No us ha mogut ja mes de amor la flama.
Abans rien burlau de sa tristura
Sens pietat y brava com leona,
¡O cruda sort! per qui no te ventura:
Res no li val tenirvos per patrona;
Res pot levar sa pena y amargura;
Ja no pot res amor dins Barcelona,
Be crech que si rahona
Es de amor verdit ha gran potencia
Sens may sentir ni veure sa presencia.

SONET.

Aver de dir, señora, lo que sent,
Ni menys comptar del vostre gran merexer
Gracia y virtut, seria voler crexer
En un instant la mar sens ningunt vent.

Lo que diré será tan solament,
Aver tot be puix meresque conexer
Señor que may no dexará descrexer
Onra y valor que te vostre estament.
Rica en virtuts y rica sou de fama,
Rica de bens, rica de quant volreu,
Jove y gentil y virtuosa dama.
Be 's pot loar l' etern factor que us feu
En posseir señor que tant vos ama·
Sencerament tant quant los dos viureu.

SONET.

Com cantarè de vostre ser, señora,
Axi com dech y vol juy de rahó
Tenint en vos gentil proporció
En tal estrem que va crexent tot hora:
Rich temps present qu' amor nos anemora
Y 'ns te de grat posats en la presó,
No may dexant de sufrir passió
Aquell que mes vos ama y que us adora.
Sempre penant te presos en cadena
Anima y cors sens libertar un dia
Ligats que may no troba qui 'l defena:
Basta que pot ab vostra fasomia
Amor ligar qui vol y dar greu pena
No permetent may res del que volria,
Ans sempre porfidia.

SONET.

Sentir he dir, señora, vostra fama
En tan alt grau que d' estar espantat
No puch, com dech, pensar novell dictat
Ni dir las parts que us fan parer tan dama:
Oyg sou de gran linatge que us recama,
Regnant en vos tal honra y honestat,
Axi que vol en vostra potestat
Amor posar á tot galant que us ama.
No dexaré de ben contar tot hora,
Ni puch callar del vostre gentil ser
Ayre y compas que us fan gran dançadora:
Tant fort ligau ab forces y poder
Anima y cos, que molt prest se 'namora
Qui v' a mirar lo vostre bell parer.
Vos sou de tant valer
Y possein tal gracia que ab fermeza
Nomenan vostre nom y gentilesa
Al grau qu' es mes sencer.

SONET.

Si yo bastás, señora, com volria
En mos escrits de vos dir altament,
No crech que res torbás mon pensament
Ni sols pogues d' altra pensar un dia:
Oyt he dir de vostra galania
Rao seguint ab gran coneximent,
Alta 'n saber y ab gran enteniment,
Amant virtut al grau que merexia.

No se mes dir puix, sent, fou taut cumplida,
Graciosa tant, que nos pot comparar
En lo valer, ab vos altre ninguna:
Lo mes avant que sent de vos ma vida
Ab saber gran regiu vostre tractat,
Gens no tement amor ni sa fortuna.
Loan vos en ser una;
En ben regir un regne de 'ndreçada
Vostre valor vos fa ser ben amada.

SONET.

A Deu graesch que so desenganat
Dels fets d' amor, puix van tots al revés
Del que pensí y de lo que 'm promes
Quant fuy per ell en sa cort acceptat:
Prometem molt ab mostra de bon grat
En aquell jorn que en son poder fuy mes,
Y amant sens fi, no he trobat ja mes
A mon voler ninguna igualtat.
Molt clar conech que so 'stat decebut
Perdent mon temps, pensant haber bont guart
Del ben servir ab gran solicitut:
Poch val saber, tenir enginy ni art
Hont nos fa cas ni 's coneix la virtut:
Sols regn' al mon d' amor la pijor part.

LLIBRE SEGON.

OBRES ESPIRITUALS

FETES PER

Pere Serafí.

La sancta oració dominical.

Pare nostre Deu eternal
Qu' estás als cels y veus lo mon,
Sanctificat es sempre y fon
Ton nom perfet y sens igual.
Vingans, Señor, tots te pregam,
Lo regne teu; fent que 'ns salvem,
Fassas vivint y quant morrem
Ta voluntat que no 'ns perdam:
Com en lo cel est Deu lohat,
Sies al mon degudament,
Lo nostre pa y manteniment
De cada jorn no 'ns sia negat,
Donalons huy y ensemps tot be,
Y ajan perdó en nostra fi
Nostres errors, mes no axi
Com nos sólem que mal se té:

Ya perdonam no podem mes
Al quens offen, Señor, mas tu
Prech que no deixes caure ningu
En ser tentat en mal exes:
Desliurans donchs, gran Deu etern,
De mal vivint y mort d' infern.

Salutació angélica.

Ave, dels cels gran regina,
Maria glorificada,
Gracia te sia dada
Plena de gracia divína:
Dominus tecum tot' hora
Benedicta del señor
Tu qui fuist merexedora
In muliéribus, señora,
Et portas lo Salvador,
Benedictus sempre sia
Fructus qu' el mon tot prospera
Ventris tui parint sencera
Jesus ab gran alegria.
Sanct' abans tots secles feta
Maria la quens defen,
Mater Dei en tot fer feta,
Ora pro nobis eleta
Peccatoribus. Amen.

Obra feta per devocio sobre la redempcio de naturalesa humana.

En lo secret de suma Trinitat,
Qu' es Deu inmens, aparen dos donzelles

Molt resplandents y singulars y belles:
Filles son dell segons sa magestat
Y la major Justicia te per nom,
L' altra, son par, se diu Misericordia,
Entre les dos tenen molt gran discordia
Sobre l' exes causat del primer hom.
Y començant Misericordia dix:
Pare y señor sola esperança nostra,
Vinga lo temps per la clemencia vostra
Qu' en vostre cor la pietat contix:
Alçás molt prest Justicia responent,
Dix, señor just, que a feta mi justicia,
Consentirá que l' hom obrant malicia
Rest sens pagar un tal atreviment.
Aven sentit Misericordia tal
Dix com pot ser que bondat infinida
Qu' en vos está, señor, tant fora mida
Vulla mirar la culpa qu' es mortal:
Ab gran concert Justicia tal respon,
Com se pot fer, señor, tant just que sia
Vostre voler romput ab gran falsia
Sens condempnar qui 'l romp en lo pregom.
Respon l' alt Deu de sa virtut
Que pot quant vol, sols per sa gran bonesa,
Filles yo vull per ma naturalesa
Trobar remey per la humanal salut:
Y vull donar per ells á mon car fill
Que pac tal crim, puix qu' ells pagar no basten
Si be 'ls humans á mon voler contrasten!
Sols una trob de vergens clar espill.
Vos Gabriel embaxador expert
A Nazareth aportan l' embaxada,
Direu axi á la Verge 'sposada,
Qu' a de baxar mon fill dins son cubert:

Justicia vist que l' alt poder supern
Era 'l parer de l' altre sa germana,
Contenta fou y l' abraça de gana
Les dos seguint tot lo voler etern.

SONET.

Exortant á tots los faels Christians, á recuperar la Terra Sancta.

Tranquilla mar, lo vent llach y seré
Es gran delit en mar veure un' armada
De molts vexells de fael gent concertada,
Per defensar la ley del qui 'ns sosté:
Contra tirans, enemichs de la fe;
Per recobrar la part qu' está usurpada
Hon Jesu-Christ la sua sang sagrada
Volgué 'scampar, per fer á tots mercé.
Si tal se fes, quin pl' er pot ser major?
Yo certament son igual no sabria
Per ben servir al eternal factor:
Als prínceps donchs Deu pos tal fantasia
Qu' an lo poder, ensemps ab lo tresor,
Que ningun fel atras no restaria.

LAORS DE NOSTRA SEÑORA

EN TITOL DE ESPERANÇA.

En la gran mar de nostra mortal vida
Un port serrat fos del etern formada,

Verge sens par, de gracies molt cumplida,
De temporals ni vicis may sentida,
Puix fos abans dels secles vos criada:
La gran ciutat del cel tancada 'stava
Pel crim comés de nostre primer pare,
Part per entrar ninguna se trobava
Sino per vos, gran port hon se 'sperava
Que de Jesus serieu digna mare.

Dos grans castells segur port vos guardaven,
Virginitat y fe qu' en vos estaven.

Del moviment d' aquella cruel guerra
Alt en lo cel per Lucifer maligne,
Caent los mals ompliren mar y terra,
Hont los ellets per destruir tal herra
Agenollats davant l' etern benigne:
Tots esperant, María Saludable,
Vostre venir per reparar l' altisme,
Verge parint Jesus fill tant amable
Y fents' al mon al homens conversable
Aquells tragués del infernal abisme.

Hont verge fos port d' esperança pura
Dels navegants en nostra mar escura.

Corrent per tot los enemichs corsaris,
Nostres vexells posant en cativeri,
Eran los vents dels vicis molt contraris
Qu' els grans pilots posaven en sumaris
Verge port ferm sols vostre refrigeri:
Ab gran esforç tenint ferma 'sperança
Un capitá de vostre port vindria,
Tant ben armat qu' entrant en la matança,

De nostres danys faria tal venjança
Que de presons á tots desliuraria.

Hon endreçam dins los reparos vostres,
Port de salut, los naufragis nostres.

Vingut lo temps que la natura humana,
Se libertás de l' infernal caverna,
Vos ab gran goyg, reyna molt soberana,
París l' alt rey, verge restant y sana
Hon se mostrá vostra virtut superna:
Quant terra y cels y 'ls angels festivaren
Lur esperar, cantant vostra victoria,
Y de bon grat la pau dels cels cantaren
Publicament als homens amostraren
De vostre fill l' exelsa y alta gloria.

Verge restant port de tal fortalesa,
Que vent de crims en vos ja mes fou presa.

Victorios d' aquella gran batalla
De l' alta creu qui cels y mon prospera,
A vos dexá port de salut sens falla
Reyna perqui del cel gracia devalla,
Dels afligits sola 'sperança vera:
Y axi som certs port d' aygua molt divina
Que sou confort dels navegants y vela,
Y puix que sou de caritat doctrina
Al que 'sperant en vos son cor inclina,
Prech no falteu vos, de la mar estela.

Hont port segur sou verge sola y una
Que tots correm en la mes gran fortuna.

Altra obra en lahors de nostra Señora de Esperança.

Tots esperant estaven, cels y terra
Fins dintre els limps los nostres antichs pares
Ab gran dezig finis la mortal guerra
Que Lucifer als cels mogué per herra
Quant feu dels seus tots infernals confrares:
Hont l' alt factor per divinal misteri
Als ángels feu, verge, de vos gran mostra
Y aquells al mon donáren refrigeri
Per vos dient fora cobrar l' imperi
Dels cels tancar per la gran culpa nostra.

Hont verge fos sola 'sperança bona
D' obrir los cels d' on posseyu corona.

Los ángels vent aquella gran caiguda
Que despullá dels cels tantes cadires,
Ab gran fervor cantaven la vinguda
De vos, abans dels secles concebuda
Qu' á fet tornar en amor nostras ires:
Essent molt certs que sols vostre merexer
Bastava tant qu' el verb s' encarneria
Dins vos humil y per virtuts tan crexer
Per hont vingué lur esperanç' á nexer
Que dels humans l' alt cel repararia.

Hon prengués nom qu' es verge d' sperança
Dels ángels cor, dels homens confiança.

Adam plorant l' erra per ell cansada
Y apres sos fills, los sayis patriarques,

Ab l' esperar de vos, verge sagrada,
Lur pena gran restav' aconsolada.
Y 'l vostre 'sper los feu de fe monarques:
Y apres d' aquells los gran profetas dignes
Profetisant, en vos, verge, 'speraven,
Dient laors tan altes y condignes,
Y que seran tots esperits malignes
Del tot vençuts reyna, per vos cantaven.

Tots declarant nostra 'sperança clara
Qu' el rey etern per vos lo mon repara.

Molts savis reys qu' en Israel regnaren
Per gran saber qu' el cel los espirava
Mare del gran Messias vos cantaren
Qui duptará que molts be prosperaren
Si fermament lur esperança 'stava:
Qui bastará contar les alegries
Vingut lo temps verge que al mon fos vista
Dels ángels tants cantant ab melodies
Quant vos parís lo Salvador Messies
Nat per salvar y fer del mon conquista.

Als cinch mil anys parint qui nos prospera
Vos confirmas nostra 'sperança vera.

Lo temps finit per la virtut immensa
Del gran rescat del humanal natura
Que pres la mort Jesus que nos defensa,
Y obrí los cels per dar la recompensa
Als seus tenint de fe 'sperança pura:
Ans qu' espirás en creu, segons se mostre,
Apres d' orar pregant l' alt Deu lo pare
Dix refermant en vos l' esperar nostre

Mare pendreu Joan com á fill vostre
Y vos Joan ella pendreu per mare.

Y axí 'speram en vos reyna tan alta
Puix mare sou dels pecadors sens falta.

Cobla moral maridada singular y plural sobre lo estrem y hores incertes de la mort.

Morir es port qu' en l' alt reviur' ens porta
Dins los alts ports de les divines portes,
Al ver deport que l' anima 'ns deporta,
Donant deports, al qu' esta vida morta
Fuyg be morint del mon les obres mortes.
Hont cove cert tenir tot hora certa,
Puig que son certs de mort y causes certes;
Per acertar, v' ent esta vida 'ncerta,
Hon acertant, nostr' anima 's desperta
Al be despert seguint virtuts despertes.
Y axi morir, es sompni que poch dura,
Als mals mortal, y als fe'ls vida segura.

Obra en lahors del glorios doctor Sanct Hieronym, les pauses Fenix comparat á una llantia.

Volent l' etern Príncep donarnos exemple
En vos Sanct Hieronym de gran sapiencia
Volgue fossen llantia cremant dins son temple
Al dret primer quadro y als altres contemple
Enceses tres altres de molta 'xellencia:

Y vostre ser únich de tant sancta vida
Lo vos clar de vidre, la traça 'ns advera
Puix sempre fos verge y ab gracia cumplida
Essent vostres vogis tenir sempre unida
La pens' al rey Fenix qu' els ángels prospera.

Y essent fill d' Eusepi y nat en Dalmacia
En Roma fes vincle cercant l' alta gracia.

Declara ser l' aygua dins vos llantia pura
Les letres molt fértils de vostra doctrina,
Puix sempre fos vigil en Sancta 'scriptura
Mostrant l' al mon facil de tant qu' era 'scura
Obrint los grans nuvols de l' aygua divina:
Y aquell sagrat oli posat per encendre
Demostra 'n la 'sglesia lo gran sacerdoci
Qu' en Roma, com consta, tingues en rependre
Dels vicis los proxims volent sempr' entendre
En actes mes sacres de molt sanct negoci.

La creu ab los suros, nadant llantia rica,
Treballs un gran pélach en vos notifica.

Fon mecha la lengua de vos tan aguda
Y el lum del Paráclit qu' en ella cremava
Puix may no fon débil d' apendre ni muda,
Ans d' erétichs pessims fon sempre temuda
Puix sinch molt grans lenguas la vostra parlava;
Y un cert fumet simple de letres mundanes
Legint Plato y Ciceró per molt agradarvos
Tingues y essent piltre perqu' eran profanes,
L' alt jutge molt sacre muda vostres gañes,
Levant vos la boyra, fent disciplinarvos.

De ferro triangle lo lantier demostra
Cilici molt aspre que pres la carn vostra.

Font corda sens dupte memoria 'n Deu ferma,
Puix sempre vostr' anima al cel fon ligada,
Quant vos per Egipte fes vida molt herma,
Y apres fent colloqui y en Betlhem referma
Tingues en principi de frares fundada:
Bacina y vos dintr' el pesebre eus declara
De Christ hon nos semble fes cella notoria,
Y hon fes los mes cantichs de nostra gran mare
Y apres per mort dolça donans le 'tern pare
Banderes triunfo alla 'n l' alta gloria.

Hont, lum nostre fértil, lançau claror tanta
Qu' en vos fa gran ampra l' esglesia com canta.

Altra obra en lahors de Sanct Hieronym, les pauses Fenix sens metáfora.

L' immens y etern Fenix de gracia 'nfinida
Volent dar nos cobro dins nostr' emisferi
Escur, ple de fástichs, de greu mortal vida
A vos sanct Hieronym doctrina cumplida
Dona, y letres fértils per nos refrigeri:
Y vostre principi fon dintre Dalmacia
Essent fill de Eusebio mol clar en linatge;
Tingués dezig unich d' aver l' alta gracia
Y obrin vostre 'ngeni partis sens desgracia
Y en Roma fes tráfech de molt sanct viatge.

Y alli 'ls ordens sacres prengués y doctrina
Servint dins l' 'sglesia l' alteza divina.

L' enveja dels pessims de Roma y malicia
Y aquells grassos buytres fugint, com se canta,
Dexás y en les selves cercás la puricia
D' aquel gran Egypte portant la justicia
De sobre los muscles de vida molt sancta:
Y estant dins lochs aspres fes vida 'rmitana
Hon vostre cor dábil portas en tal vista
Que no semblant home ans mort inhumana,
Tingués sempre l' anima y pensa molt sana
En Deu, tement perdre dels cels la conqúista.

Y apres fes, com consta, gran Sanct molt egreg
De frares colloqui y en Bethlem collegi.

Y alli fes los cántichs qu' en nostre gran temple
Tenim per antorcha y just calendari,
Que vos doctor vigil per dar nos exemple
Tragués d' aquells libres, sagrats d' hon contemple
Que just fos un altre Moyses en sumari:
Y el lum del Paráclit qu' en vos luminava
Herétichs corruptes y lur fantasia
Vos feu sempre vencer, puix los contrastava
Dictant vostra lengua, que sinch ne parlava,
Tan clar es com l' aygua en sabiduria.

Y al pesebre sacre de Christ que 'ns prospera
Fes cetlla sens dubte molt sancta y sencera.

Sufrint les calumnies ab gran paciencia
Tingués al mon cárcer d'estret purgatori
Y axis cobrás crédit de tal sapiencia
Que fos un gran pélach hon tota prudencia
Tingué ferm son esser quens mostrá notori.
Y apres dexant regla als vostres tan alta

Tots temps restant príncep d' un tant sagrat orde,
Per mort com un somni finás y sens falta
L' alt Deu en son regne en gloria us esmalta
Donantvos gran triunfo, puix fos sens desorde.

Y axi fruynt salve sens fervos obstacles
De gracies molt prosper obrau grans miracles.

VERSETS EN LAHORS DE SANCT HIERONYM.

Columna gran de nostre sagrat temple
Fos digne sanct Hieronym per doctrina,
Hon se soste la vera diciplina
De tot perfet religios exemple.

En lahors de la benaventurada Verge y martir sancta Agnés.

UNA METÁFORA.

De grans virtuts molt digna eaçadora
Fos Sanct' Agnes verge y de fé sencera,
Y axi restás dels cels merexedora
Puix de Sathan y mon fos vencedora
Quant per espos prengués qui nos prospera:
Als tretze anys tenint edat molt poca
Per ser prudent, y ab divinal figura,
Tocaus l' immens al cor hon los fels toca
D' hon refermás en Christ com ferma roca
Ab cast amor de verge sancta y pura.

Vostre cor ferm mostrás en Deu molt digne
En contra 'l fill d' aquell Pretor maligne.

Verts vestiments portás, puix que 'sperança
Tingues en Deu ab vida molt perfeta;
Puix que us vestis de ferma confiança
Sols dezijant la benaventurança
Caçar hon es dels fels la via dreta:
Portás cavall que fon de fe molt sancta
Que us aportá sens por en esta vida,
Puix fermetat tingues en Christ y tanta
Qu' ell ferm loas, segons Sanc Ambros canta,
Davant l' inich quant fos d' ell requirida.

Hon de Jesus preicant les gracies altes
Mostrás del mon ser les riquezes faltes.

Un pelegrí Falcó de molt divina
Pensa 'n volar per alcançar l' altisme
Portás ab guant prenent justa doctrina
De Sanctedat, que may de vos declina,
Puix contrastás ab l' infernal abisme:
Portás molts cans que foren exercicis,
Y bons dezig servint l' etern monarca
Per esquivar de 'st mon los mortals vicis
Puix de bon grat caças los beneficis
Que us informa qui terra y cels abarca.

Esca y foguer tingues d' amor tan alta
Que us inflama hon Deu prop si us esmalta.

Corneta fon contra qui us perseguia
La vostra ven que fermament preycava
Del Rey etern l' exelsa monarquia,

Al mal pretor y al fill que tan volia
Ab vos casar per hon malalt estava:
Vos poch curant d' aquella gent malvada
Sos falsos Deus tenint per cosa vana,
Prest fon manat que fosseu despullada
Y al loch publich portant vos ben guardada
Per l' angel bo, verge molt pura y sana.

Y Jesu-Christ mirantvos descuberta
Vostres cabells cresque y us feu cuberta.

Ceñys carner de voluntat molt ferma
Dins vostre cor ences en Deu bell çiri,
Puix may duptas en Christ hon se referma
Tot l' sperar de nostre vida 'nferma
Per just fruir l' alt goyg del cel empíri:
Don meresques que l' angel per guardarvos
Del cel baxá gran vestidura blanca,
Y ab resplandor divina 'nluminarvos
Quant los tirans volgueren desonrarvos
Y vos d' aquells restás molt neta y franca.

Puix qui us volgué forçar, trist miserable,
Fon ofegat prop vos per lo diable.

L' onre tingues que fon memoria viva
Qu' en lo caçar cobrás vostra gran pensa
Quant per lo mort pregar no fos esquiva
A l' alt factor qu' els morts quant vol reviva
Resuscitant qui us volgué fer offensa:
Portas criats de bons servicis dignes
Puix fes aquell, ab altres en Deu creure,
Per hon al foch d' aquells tirans indignes
Lançada fos y molts d' aquells malignes

Foren cremats y á vos sens mal fes veure.

Sempre ceñys la espasa de justicia
En lo costat, tallant tota malicia.

Los monts y lochs hon vos cercás la caça
Foren treballs quant vos martiryzaren
Puix dels infels curás poch lur menaça
Y may dexant de Jesu-Crist la traça
Constant sufris en fins que us degollaren :
Vostre cos fonch sepult en honrat temple
Y l' espirit muntá 'n l' etern imperi
Miracles grans obrant, segons contemple,
Y als que per vos ploraven per exemple
Aparegues donanlos refrigeri.

Y axi caçás fruhint ab gran victoria
Del mes alt cel l' excelsa y alta gloria.

Madrigal en lahors de nostra Señora, advocada dels pecadors.

Reyna del cel, puix que sou advocada
Dels pecadors, al que de cor vos crida
Vostra favor sagrada
No li falt en la vida
Ni quant del mon fa l' anima partida.
Vostre valor, qu' en infinit terminu,
Fa qu' el poder seguex per semblant via;
Vos sou la medicina
Del mon y l' alegria,
Puix tant podeu, valeunos verge pia.

Madrigal de la veritat.

O veritat, qu' al teu factor retiras,
Molt gran es ta puxança
Si be 't det' en tardança
La falsedat exir á llum, respiras,
Hon resplandent, ves los humans te giras.

SONET MORAL CONTRA LO MON.

O Mon caduch, hon es la gran prudencia
De Salamó, ja no 't pots gens valer
Puix qu' as mudat en vicios parer
Ta voluntat sens altra resistencia:
De la virtut corromps l' alta 'parencia
Mostrant fingir ton sospitos voler,
Yo no se com porás may satisfer
Al obligat, puis faltas de potencia.
Mas temps vindrá que ta perversa vida
Conexerás hon volras fer retreta
Y no podent tindrás mals fora mida:
Sols lo recort de la virtut perfeta
De temps en temps será de nom loada
Quant no porá de tu ser recobrada.

SPARÇA

En lahors del benaventurat Sanct Luch.

¡O Luch beneit! vos que la verge pura
Aveu pintat ab tant gran maravella
Mostrantla de perfeccions mes bella
Que luna y sol, ó altre creatura:
Be mostra que sa divinal figura
Vingué del cel sens may trobar parella
Per concebir, puix volgué nexer d' ella
Lo Redemptor de l' humanal natura.
Y puix gran sanct l' aveu tant ben pintada,
Pregau per nos puix qu' es nostr' advocada.

COBLA SPARÇA

En lahors de Nostra Señora, en titol de la música.

Verge sens par, electa del alt Pare
Qu' els cels formá y ensempe la mar y terra
Quant per finir la nostra mortal guerra
De son fill car volgué que foseu mare:
Y en grans virtuts dona us tal concordancia
Qu' es sempre igual en vos dolça harmonia,
Y ab instruments los ángels nit y dia
Cantan al só de vostra consonancia.
Hon vos direm de música Señora,
Alta finor que 'ls cels y mon decora.

Contemplació sobre les set paraules de amargura que nostre señor Deu Jesu Crist dix estant en la creu, feta en versos Fenix.

Mirem en creu Jesu Crist home Fenix,
Fil del Etern que en trinitat es únich,
Que prengué mort sols per salvar al home.
Mirem poblats los cels qu' en lo principi
Va' despullar Lucifer de be 'steril,
Tirant dels baix fins dels mes alts seráfichs.
Mirem que set paraules fetes cármens
Pronunciá mes amargants qu' el séver
Y per lo be comu tornaren sucre.
Mirem qu' alçant los ulls al pare óptim
Perdo volgué per los ministres péssims
Que tant cruels li van donar mort aspra.
Mirem quant prest ell perdon' al sanct Dímas
Qu' al mon visqué de vicis molt corrupte
Mes reclamant feu penitencia vígil.
Mirem com pres sa mare verge cárrech
Quant son fill car li dix: ¡O dona fértil!
Prenen Joan per fill que us deix per vincle.
Mirem com dix Joan: vos aveu d' ésser
D' ella son fill com yo que li so génit
Y aço us coman mentre al mon tingau tréfech.
Mirem atents que dix tambe, com consta,
Heli! Heli! cridant l' alt pare sacre
Ab alta veu que traspassá los núvols.
Mirem la set que tingué cridant *Sitio*
Quant ab un vas ab caña y sponja dintre
Li fou portat fel y vinagre y sútja.
Mirem qu' alçant un crit dix: immens príncep

Par' eternal á vos coman m' anima
Que 's departeix per los humans d' est cárcer.
Mirem qu' estant per espirar en l' últim,
Es consumit, digué, lo dany del próxim
Obrint los cels, donantlos ell son regne.
Mirem que sent posat en lo sepulcre
Son cos dormit tres jorns matí y vespre
Sempre tingué ab l' anima vigilia.
Mirem qu' entrant fins baix en lo profundo
Despullar va potent l' infernal tártre
Y á la sens par aparagué 'n la pasqua.
Mirem lo com ab Magdalena fácil
Glorificat v'ent la plorosa tracta
Y dolçament aparagué als apóstols.
Mirem qu' apres d' aver donat gran cobro
Als fets humans sen munt' al cel molt prósper
Y al costat dret del pare te lo céptre.
Mirem que 'ns ha trames lo Sanct Paráclit
Illuminant la nostra mar' esglesia
Que 'ns te per fills si la servim sens dupte.
Donchs procurem mentres qu's en la corpora
Nostr' esperit, guardarlo del que 'ns fraude
Y en fer tals fets que no teman res perdre.
Devem sentir com sentí Sanct Hieronym
Que tingue 'l so del jorn dins son ingeni
Qu' el bon Jesus tindrá jutjant colloqui.
Dexem del tot lo camí que 'ns fa contra
D' anar al cel y qualsevol calumnia
Morint en Deu perque será mort dolça,
Y dar nos ha lo divinal triunfo.

Elegia en lamentació al dia del divendres Sanct.

Vingut es ja lo jorn tan dolorós,
Ja som al loch del lamentar plorós
En dia trist, tant sanct y funeral
De Jesu Crist fill de Deu eternal,
D' aspra dolor poden ja començar
Los nostres ulls las lágrimas lançar,
Tots afligits dels vicis qu' an comes
Y ab pur intent de no pecar ja mes;
Batam los pits tots gemegant de cor,
Lancem sospirs cubrint nos de tristor,
Per contemplar ab gran devoció
Del Redemptor la mort y passió.
Ya es vingut lo jorn del gran lament
Qu' an de mostrar los fels gran sentiment
Dexant á part delits, jochs y banquets
Tots pensaments de van' amor distrets,
Isca lo plant ab gran solicitut
Per lamentar aquells que 'ns ha remut.
Veus assi l' jorn en negre convertit,
De tal color fassam nostre vestit;
Princeps, prelats y altre gent de comu
Porten gran dol y vestiment tot bru,
Jovens y vells mostren sos hulls plorant,
Dones de cor grans lágrimas lançant;
Los rius cabdals, florestes, mons y plans
Mostrense huy en sentiments humans.
Los salvagins y mansos animals
Vingan belant, mostrant de dol senyals,

Sentan tristor los pexos de la mar
Y aquels dels rius y lachs, de gran pesar,
Tots los ocels de qualsevulla sort
Alcen son cant en dolorós acort.
Los elements, la terra, mar y ensemps
L' ayre, lo foch, lo mon junt ab lo temps,
La luna, 'l sol y esteles del alt cel
Molt gran foscor amostren per gran zel,
En est jorn trist qu' es d' amargor tant ple
Tant riguros per l' hom que fe sosté.
Donchs per tal fer lágrimes son mester
Per fer lo plant com Heraclio va fer
De Xenocrat y de Crassus lo do
Semblar en faç y lo front de Cato.
La barba gran com hom que sia 'stat
Pres longament y en criminal posat.
Home ningú tal jorn no deu portar
Res de color qu' en res puga alegrar.
D' un manto gros ab dolorós concert
Porten lo cap las donas ben cubert.
Joyes, ni or, ni perlas de orient,
No porten huy al coll ni res d' argent.
Ningun anell d' esmeragd', ni diamant
Nos deu portar, ni rubí flamejant,
Ni los cabells no han de ser crespats
En temps semblant, al cap, ni concertats.
En caminar nos mostre gravitat
Anar se deu ab gran simplicitat.
Afaits luents ses cares no tindran
Ni vermellor ninguna mostrarán.
Les dames grans cofias á part dexant,
De negres vels sos caps y pits tapant,
Ni bracelets, cadenes ni joyells
No mostren gens, cubran tots los mantells,

Huy ha patit lo Salvador del mon
Per traure tots del infernal pregon.
Sufrint treballs y greus torments son cos
En mil flagells y penes congoxos.
Molt escarnit dels jueus inhumans,
Y en l' alta creu clavats sos peus y mans.
Son digne cap d' espines coronat
De sutja y fel amargants abeurat.
Jorn funeral o lamentable mort
O crueltat comes' a tant gran tost.
Turba infernal y priva de tot be
O gent cruel, profana, sens mercé.
Mes que no l' ors de Libia y molt mes
Qu' á tigres fers d' Hircania permes,
Mes qu' el defalt de tots cruels tirans
Qu' an dominats los pobles Sicilians:
Ipocrits, folls, sacrílegos, nefans,
En sanch del just habeu posat les mans.
D' enveja sol per vostra vil costum
La mort donas á qui us da vida y lum.
Qui don' als camps molt gran fertilitat
Y als reys sosté y als prínceps son estat.
Aquell que feu consumir Farao
Al mar vermell y á tanta nació.
Qui mantingué los vostres reys potents
Vostres ántichs patriarques y gents.
¡O crueltat! ¡ó tacha dezigual!
D' inichs aveu al mon dexat senyal.
Poble Judaych molt vá y entrecuydat
Tot decaygut com as tant mal pensat,
D' offendre qui gran temps vos mantingué
Ab lo manná que del cel tant plogué.
Qui sanetes lleys tan justes vos doná
Per Moyses que tant be doctriná.

Y en Sinai grant mont, en taules dos
Deu manaments vos doná per repós,
Y ab fortitut donans possessions,
Corones grans de 'stranyes nacions.
Quines merces li das per gualardó
De tants grans bens com ell t' a dat en do.
Quin pecat may al mon se pot trobar
Fins prop del juy may ten poras lavar.
A tots humans es imposible fer
May endulcir un cor tan cruu y fer.
Parlar ni fe de ningun hom' ántich
Ni de virtut religios abrich;
Ni pare sanct per molt que fos devot
De ta furor lavarte may no pot;
De tants gran Sancts profetes lo parlar
Y de Jesus tants miracles mirar;
May tant pogut, tant volgues indurir
Del falç concell levar ni divertir.
Poble sens cor y de natura mal
Cego, perdut, dexeble infernal
Que mordicant aquest rey señalat
Del tot lo dany ve sobre tu mal nat.
Qu' apliques foch y sofre suma gran
Qu' a tu y als teus en penas te daran.
Perque no ya sino aquest sens par
Que los pecats de tots vindr' a jutjar.
Perqu' el gran Deu li doná tal poder
Y axi pot tant quant ting' n son voler.
No ya Jueus, que sols per fets tant mals,
Retingan seus, camps, casas, ni vinyals.
Son com la nau en tempestos invern
Perdut l' ormeig, la vela y lo govern;
Y axi forcats han de sufrir torment,
Per tot lo mon dejactats igualment.

Vivint subjets, per tot pagant tribut
A llur pesar, sens parlar, fent lo mut:
Tenint gran por com lo signe fer sol
L' aguila v' ent que ves ell pren lo vol.
Y axi tambe tement com lop del cá
Fets per escarn, perduts per quant y gá.
Tot cristiá v'ente jueu perdut
Te avorreix per tal ingratitut.
Qu' as fet a qui tanta bondat ha fet
Qu' el paradís infern obrí de fet?
O dolça mort, salut universal,
Tu' ns donas past del pa celestial.
Per tu fugim del regne de Pluton
Per tu jau baix vençut lo gran dragon.
Car ve lo jorn dels fels tant agradós
Lo jorn tant clar, de vida, luminos,
Lo jorn tan sanct que sempre durará
Qu' el bon Jesus dels inferns tornará.
Hon pecador puix cobra libertat
Ton esperit l' abit escur dexat,
Alegrar t' as, pren pler y dex' al plor
Tornat vestir alegre y de color.
En loch de plans canta gentils motets
Dest jorn dichos per tots los fels elets.
Qu' á Satanas ha dat aflicció
Y als Cristians promet salvació.
D' ont conexent tant be d' amargant mort
Dolç Jesu Crist dels teus únich confort;
Puix qu' es axi que ton poder honor;
Puix que axí es que de bon cor te ador;
Puix qu' es axi que ta ley yo conech;
Puix que axi es que ferm ta fe yo crech;
Tambe confés qu' estás al cel triunfant,
Ages merce dels que 't van suplicant.

Donans salut al cos vida tenint
L' ánima, puix al cel d' assi partint.

SONET DE MORT.

O mort cruel, quant mir en ta figura
Orriblement sent pena dins mon cor,
Mas naix un be d' aquella greu tristor,
Que pens suvint en la divin' altura.
Pens per salvar la frágil creatura
Deu Jesu Crist gustá gran amargor
Que mort en creu sufrí cruel dolor
Sols per finir la nostra desventura.
Donchs passient vull contemplar ta vista
En creu mirant mon Deu crucificat
Y axi previst no tembre ta puxança.
Puix que per mort se fá del cel conquista
Seguint sa ley, estich molt confiat
M' aurá merce puix tinch en ell fiança.

Lahors del benaventurat Sanct Joan Baptista.

Sanct Joan vos sou major
Entre los nats de les dones
Segons dix lo salvador
En vostres lahors tant bones.

Foreu vos sanctificat
Al ventre de vostra mare
Y es quant foreu visitat
Per l' àlt fill del etern Pare:
Hont naxques ab gran honor
Fill de tant sanctes persones,
Segons dix lo Salvador
En vostres lahors tant bones.

Fos gran Sanct trames al mon
Per fer del lum testimoni
Y per confondr' al pregon
Aquell infernal dimoni:
Hon prehicant del alt factor
Fes al bosch de molt grans trones,
Segons dix lo Salvador
En vostres lahors tant bones.

Descubrint lo pervenir
Fos mes que major profeta,
Y amostres en vostre dir
Ser de Jesus gran trompeta:
Hont ja may tingués temor
Tenint virtuts no segones;
Segons dix lo Salvador
En vostres lahors tant bones.

Amostrás lo sanct anyell
Qu' els pecats del mon relleva
Anareu vestit de pell,
No mirant sol ni si neva:
Foreu gran doctrinador
De sciencies molt pregones,
Segons dix lo Salvador
En vostres lahors tant bones.

Traspassant lo flum Jordá
D' hermitá fes Sancta vida,
Y allá gran temps vos durá
Mostrant la gloria infinida:
Hon batejats lo Señor
En les jordaniques hones,
Segons dix lo Salvador
En vostres lahors tant bones.

Fos d' Herodes molt cruel
Concedit al Sanct martyri
Hon mostrás de fe gran zel
Resplandint luminos ciri:
Perque descubris l' error
De tots ells segons entones,
Segons dix lo Salvador
En vostres lahors tant bones.

Angel sou per gracia dit
Hon posseyu la cadira
Que perdé lo maleit
Lucifer per sa gran ira:
D' umil tenint gran valor
En les celestials zones
Segons dix lo Salvador
En vostres lahors tant bones.

TORNADA.

De mártyr, verge y doctor
Posseyu tres grans corones
Segons dix lo Salvador
En vostres lahors tant bones.

En lahors de Sancta Madalena.

Per tenir tan gran amor
Y dels vicis ser esmena
Perdonaus lo Redemptor,
Digna Sancta Madalena.

En la vostra joventut
Per tenir gran gentilesa
Vostre cos fon decebut
Seguint la naturaleza:
Y apres conexent l' error
Fugis de tant mal estrena,
Pus seguis lo Redemptor,
Digna Sancta Madalena

Obeireu prestament
La dolça veu del Messies
Y plorareu agrament
En aver perdut tants dies:
Hon s' inflamá vostre cor
Ab la pensa molt serena
En amar lo Redemptor,
Digna Sancta Madalena

En casa Simon lebrós
Corregués sens mes espera
Y rentareu ab grans plos
Los peus del que vos prospera:
Dels vostres cabells com l' or
L' exugareu, y en tal cena
Adoras lo Redemptor,
Digna Sancta Madalena.

Perdonaus vostres pecats
Jesu Crist ab gracia tanta
Que us dona sacres dictats
En virtuts molt digna Sancta:
Desliurantvos del furor
De la infernal cadena,
Puix qu' amas lo Redemptor,
Digna Sancta Madalena.

Volguereu sempre seguir,
Apres de ser perdonada,
Sols per amar y servir
Sa mare verge sagrada:
Hon vereu del Salvador
L' alta passió y pena,
Puix seguís lo Redemptor,
Digna Sancta Madalena.

Per vostra perfeccio
Meresques per exelencia
En la resurrecció
Veure de Crist la presencia:
Quant vos alegrá del plor
Lo que nostres plans refrena
Conexent lo Redemptor,
Digna Sancta Madalena.

Embarcada sens govern
Foreu y ab gran compannia,
Mas los ángels del Etern
Tinguereu per vostra guia:
Y en Marcell' ab gran honor
Predicas ab fertil vena
Per servir lo Redemptor,
Digna Sancta Madalena.

Convertireu predicant
Molts en nostra fe divina
Ab gran caritat mostrant
Evangélica doctrina:
Hon l' esglesia per valor
Apostolessa us nomena
Dexebla del Redemptor,
Digna Sancta Madalena.

Trent' anys en lo gran desert
Fereu vida hermitana,
Dels cabells lo cos cubert
Ab pensa molt soberana:
Y dels ángels ab dolçor
Exalçada per estrena
Tramesos del Redemptor,
Digna Sancta Madalena.

Un jorn de pasqua florida,
Pres l' alt Sagrament sagrat
Traspassant d' aquesta vida
Vos doná Deu son regnat:
Hon está l' etern factor
Que us dona gloria tant plena,
Amada del Redemptor,
Digna Sancta Madalena.

TORNADA.

Puix teniu tanta favor
Pregau Deu qu' atots defena
De mal y del tentador,
Digna Sancta Madalena.

SONET

Del pare fra Planella de Sanct Hieronym de la Murtra trames al autor.

Es un sol be, tant alt de sa natura
Qu' es infinit á tots incompr'ensible,
Tot poderós, immens é impasible
El es lo goig y la suau dulçura:
Es unitat de tan sobrad' altura
Qu' 'n ell muntar del tot es imposible,
Qui 's lunye d' ell se pot dir insensible

Doncs que fará la fragil creatura.
¡O Deu etern! de vos no vull partirme,
Lo meu servey será baix en la terra,
Puix no meresch á be tant alt unirme.
Lo sensual del únic me desterra;
Com enemich treball' en divertirme;
Vos nom falteu en esta dura guerra.

SONET

En contemplació de la Suma Deytat, en resposta del passat.

Un be tan alt que sobra sens mesura
L' enteniment qu' el dir no m' es possible,
Es aquel be qu' en res no es fallible
Nis pot finir, puig may tingué factura:
Y es tot perfet, que d' ell te gran fretura
Tot lo creat per cosa convenible,
Ni res sens ell no pot esser movible
Puix d' est caos tot l' imperfet apura.
Hon, pare, vos que sou servent confirme
Tot hom suplich qu' el prengueu per ma erra
Y perdonat vulla en gracia tenirme:
Qu' el sensual, hon l' univers s' aferra,
Mal m' a distret, prech vullau descubrirme
Lo ver camí hon l' etern be s' enserra.

SONET

Al goig de Nostra Señora en la sanota encarnació de nostre señor Deu Jesu Crist.

Adam pecant per Eva qu' el tentá
Prenent consell del envejos serpent
Caygu' en la mort, y apres tot dessendent
Pel crim comés ensemps ab ell posá:
Mas si miram lo be que 'us resultá
D' aquell error direm tots igualment,
Beneyt lo jorn que tal defalliment
S' acometé puix tant de be causá,
Perque s' obri lo cel qu' era tancat,
Y en los cuberts y claustros virginals
Baxá l' alt Verb y forma d' hom prengué:
Y redemint la colpa del pecat,
Feu dels humans als ángels ser iguals
Participants al goig del etern be.

SONET

Al goig de nostra Señora en la sancta nativitat de Jesu Crist.

Nat es huy l' hom qu' es Deu en forma humana,
De verge carn en tot perfecta y pura,
Sols per salvar la frágil creatura
Del crim comés quant gusta la mansana:
Volgué provar la nostra carn mal sana

Quant flaca es, quant plena d' amargura
Y axi sufrí treballs, fret, y fretura
Per nos ubrir la gloria soberana.
Ell nos portá la pau del cel en terra
Que prop l' etern está aposentada;
Ell doná fi á nostra mortal guerra:
Y á la sens par sa mare consagrada
Dona poder que tots los crims desterra,
Puig per tots temps resta nostr' advocada.

SONET

Al goig de Nostra Señora en la vinguda dels tres Reys de Orient.

Tres Reys potents guiats per l' alt poder
Gaspar y ensemps Baltasar, Melchior,
Seguint l' estel de radiant lustror
Van adorar l' alt rey Deu verdader:
Ells foren tres per fer al mon saber
Qu' en trinitat es l' eternal factor
Cre'nt Deu y hom del homens lo millor,
Infant petit y nat en pobre ser.
Clar demostrant en Crist poder real,
Avent offert dels metals l' or mes fi;
Apres encens, mirant lo divinal:
Mirra tambe, significant allí
Qu' era per tots fet Jesu Crist mortal,
Loant apres la verge qu' el parí.

SONET

Al goig de Nostra Señora en la resurrecció de Jesu Crist.

Quant lo gran sol de resplandor divina
Per mort cruel eclipsí pres tres dies
Baxant als limbs segons les profecies
Que 'ns profetá la eternal doctrina,
La verge qui la terra y cel s' inclina
En soledat fugint les compañies
Se retragué sentint grans agonies
La fe servant, dels fels la medicina.
Y al tercer jorn cobrá gran alegria
L' alt resplandor del vèr sol qu' esperava
Resuscitat en la mes alta gloria:
Qual radiant ab molta compañia
Donantli grat tots los qu' ab si portava
Del univers triunfant cobrá victoria.

SONET

Al goig de Nostra Señora en la Sancta Ascensió de Jesu Crist.

Aquel camí que per ninguna via
Home mortal may no troba manera
Per hon muntar en la divina 'sfera
D' hon Lucifer caygué ab sa compañia,
Sol Jesu Crist rey de la hierarchia
Celestial, obrí l' alta carrera

Y 'ns mostrá la via verdadera
Si be volrem seguir aquel tot dia.
Restal mirant sa mare verge pura,
Unich confort d' apóstols gran doctrina
Qu' el veren tots muntar en vers l' altura :
Als quals promes per sa virtut divina
L' espirit Sanct que tots los crims apura
Per fer los ser del mon la medicina.

SONET

A la vinguda del Esperit Sanct.

Aquell amor de caritat paterna
De par' a fill comunicat tot dia
En trinitat que l' alta hierarchia
La terra y cels incessantment governa;
Dels dos trames ab resplandor eterna
A la sens par y apóstols compañia
Paraclit Sanct qu' es dels elets la guia,
Qu' els inflamá de gracia molt superna.
L' alt Redemptor per fer l' obra perfeta
Y 'l mon tingues' d' ell conexença vera
Y universal sentissen tal mysteri ,
Adoctrinals en sa ley pura y neta,
Que sapiens per divinal manera
Fessen los fels muntar en alt imperi.

SONET

En persona de Jesu Crist parlant ab sa Mare lo dia de Assumpció.

Verge sens par, eleta mare mia,
Meritament veniu, pendreu corona
De tots los cels qu' el par' etern vos dona
Pera triunfar de vostra gran valia:
Ab dolç cantar quiscuna hierarchia
Vostres virtuts y grans lahors entona
La Deitat dels goygs vos gualardona
Sens may finir mentres yo fill vos sia.
Sufris per mi treballs baix en la terra,
Nudrint mon cos, passant molt greu fretura,
Perseverant ab divinal fermesa:
Y mort en creu vos sentis mortal guerra
Qual may sentí ninguna creatura:
Donch, mare, just regnau sobre l' altesa.

SONET

Al dia Sanct de Pasqua de Resurrecció.

Dia pasqual jorn de gran alegria;
Dia triunfant apres de la victoria
Resuscitat en la suprema gloria
Lo Salvador qu' es dels elets la guia:
Alegranse los cels en aquest dia
Que durará per eternal memoria,

Clar demostrant al univers, notoria
La potestat qu' al cel y mon tenia.
Fan en tal jorn los ángels plena festa
Ab dolç cantar loant l' eternal pare
Que per son fill ha curat lur tempesta:
Y agenollats davant sa verge mare
Cantan ab veu melodiosa y presta:
Reyna dels cels, per infinit letare.

SONET

Moral de la raho y sensualitat.

Dos grans camins nos mostra la natura
Molt differents al què per ells camina,
La hu pedragós entrant y apres s' afina,
L' altr' es molt pla finint en greu 'spessura
Cridans rahó, què lo primer procura,
Dient; qu' ell sol guí á la part divina;
Sensualitat al altra part inclina
Tot son intent v' ent fácil la planura.
Los dos seguir es pensa viciosa
Que dintre d' u es la segura via,
Car be y mal en res may nos convenen:
No trob' al mon ni sent la mes fort cosa
Que dos estrems combatre nit y dia
Y entr' ells ja mes pau ni descanç no tenen.

LAHORS DE NOSTRA SEÑORA.

Maria d' alta cima
Ay Deu! qui us loará?
Tan alta sou pujada,
Ningú no y bastará.

Pujas tan alt, Señora,
Per vostra humilitat
Que us feu merexedora
La Sancta Trinitat
Que fosseu preservada
Del crim qu' ens cativá:
Tan alta sou pujada,
Ningú no y bastará.

Per gracia fos eleta
Puix feu l' omnipotent
Fosseu la mes perfeta
Qu' el seu poder consent,
Quant verge y esposada
Y mare us nomená:
Tan alta sou pujada,
Ningú no y bastará.

Quin divinal misteri
Se pot veure major
Puix del etern Imperi
Baxá lo Redemptor,
Y en vos, verge sagrada,
Ver hom Deu s' encarná:
Tan alta sou pujada,
Ningú no y bastará.

Vos foreu, verge pia,
Remey de nostre clam
Llevantnos l' agonia
Causada per Adam;
De tants profetisada
Mare del qui us crié:
Tan alta sou pujada,
Ningú no y bastará.

Loanvos, verge pura,
Ab altes veus los sants;
Les vérgens ab dolçura
Concordan dolços cants;
Essent de tots honrada
Puix Deu vos creá,
Tan alta sou pujada,
Ningú no y bastará.

Per vos canten los ángels
Lahors sens may cessar;
Trons, cherubins y archángels
Cridantvos singular,
Gran reyna coronada
Que sempre durará:
Tant alta sou pujada,
Ningú no y bastará.

No pot bastar ma pensa
En dir vostra lahor
Puix sou la qui 'ns dispensa
Les gracies del Señor ;
Essent nostr' advocada
Que may nons fallirá :
Tan alta sou pujada,
Ningú no y bastará.

TORNADA.

Sols Deu que us ha criada
Loharvos be porá ;
Tant alta sou pujada
Qu' altre no y bastará.

LAHORS DE NOSTRA SEÑORA.

EN TITOL DELS ANGELS.

Vostra vida divinal,
Mare de Deu consagrada,
Fa qu' apres Deu sens igual
Sou dels ángels coronada.

Los ángels qu' ensemps tot dia
Nos guardan de greu perill
Mirant que sou nostra guia
Vos tenen per clar spill;
Y per tenir mes cabal
En ser de tots advocada,
Fa qu' apres Deu sens igual
Sou dels ángels coronada.

Los Archángels gran Señora ,
Custodint regnes y estats,
Vos cantan merexedora
Reyna de tots los regnats :
Y vostre ser alt y tal
Per qui sou tan exalçada,
Fa qu' apres Deu sens igual
Sou dels ángels coronada.

Fan les potestats gran festa
Exequint vostre poder
Ab que Deu vos manifesta
Sens negar vostre voler ;
Mirant l' amor filial
Que us ha dels cels eretada ,
Fa qu' apres Deu sens igual
Sou dels ángels coronada

Vostra valor que domina
Cantan dominacions,
Puix qu' apres Deu sou divina
De majors perfeccions :
Mirant qu' el par' eternal
Vos ha sens crim reservada ;

Fa qu' apres Deu sens igual
Sou dels ángels coronada.

Les virtuts sens fer may falta
Contemplan vostres virtuts
Per les quals vos sou mes alta
En fruir beatituts :
Y aquell do pur virginal
Ab que foreu conservada;
Fa qu' apres Deu sens igual
Sou dels ángels coronada.

Nom de gran princessa us donan
Tots los principats units,
Puix los cels vos gualardonan
Possehint goigs infinits ;
Y el títol imperial
Ab que sou de tots honrada
Fa qu' apres Deu sens igual
Sou dels ángels coronada.

Los trons cadira tan Santa
Hon reposa l' alt Señor
Arca féderis vos canta
Qu' aportás lo Salvador :
Per la gracia special
Qu' á vos sola fon donada
Fa qu' apres Deu sens igual
Sou dels ángels coronada.

Vostra sapiencia plena
Mostren Cherubins ab zel
Que us doná Deu per estrena
En la terra y en lo cel :
Y per ser mes principal
Apres del fill doctrinada
Fa qu' apres Deu sens igual
Sou dels ángels coronada.

Vostra caritat molt pura
Cantan tots los Serafins
En la mes suprem' altura
Hont nos poden trobar fins :
Y vostre amor maternal
Qu' es d' ardentor inflamada
Fa qu' apres Deu sens igual
Sou dels ángels coronada.

TORNADA.

La gloria cèlestial
Per vostres merits sagrada
Fa qu' apres Deu sens igual
Sou dels ángels coronada.

ESPIRITUALS

LOS SET DOLORS DE LA MARE DE DEU.

Per aquelles set dolors
Que sentis, mare de Deu,
Vostre fill Deu pregareu
Que remedie nostres plos.

Gran dolor sentis, Señora,
Quant vos al templ' offeris
Vostre fill Deu que us honora
Que per nos salvar paris:
Quant Simeon dix á vos;
Greu contell vos sentireu:
Vostre fill Deu pregareu,
Que remedie nostres plos.

La segona fon peñada
Fugint d' Herodes inich
Per Egipte atribulada,
Y als deserts prenent abrich:
Portant lo Rey poderos
En los braços home y Deu:
Vostre fill Deu pregareu,
Que remedie nostres plos.

La tercera yo contemple
Quant á vostre fill perdés
Y preycant apres al Temple
Lo trobas passats jorns tres:
Y puix sentis grans tristós
En cerçarlo, com se creu:
Vostre fill Deu pregareu
Que remedie nostres plos.

La quarta, segons s' amostre,
Vos portá Joan plorant,
Quant portaven lo fill vostre
Los Jueus pres maltractant:
Hon sentis grans amargos
Quant lo ve 's portar la creu:
Vostre fill Deu pregareu
Que remedie nostres plos.

La quinta, per clares mostres,
Fon per nostra iniquitat,
Que pagant les colpes nostres
Vos lo v' es crucificat:
En mig de dos malfactos,
Essent ell qui lo mon feu.
Vostre fill Deu pregareu
Que remedie nostres plos.

La sisena, verge pia,
Fon en lo devallament,
Qu' el tingues ab agonia
En los braços molt playent:

Hon senti lo vostre cos
Greu dolor, segons se veu :
Vostre fill Deu pregareu
Que remedie nostres plos.
La setena fon molt dura
Quan lo vereu vos posar
En la Sancta sepultura,
No podentvos consolar :
V' ent que per los pecadós
Era mort l' alt fill de Deu :
Vostre fill Deu pregareu
Que remedie nostres plos.

TORNADA.

Hon, verge, cridant á vos
Esperam que 'ns oyreu;
Vostre fill Deu pregareu
Que remedie nostres plos.
Laus Deo semper.

SONET

En lahors de Sancta Magdalena.

Si fos gentil Maria Magdalena
Ab gran amor que dins vos habitava
Noble del tot, hon clara se mostrava
Tota valor de vostra sanch serena :
Apres mostrás de caritat ser plena
Mirant Jesus, qu' al temple predicava,
Amantlo quant vostr' anima cercava
Guarir com feu alla 'n la Sancta cena.
Donques direm que si l' amor primera
Ans de mirar Jesus fou viciosa
La caritat en vos restá sencera :
En tant alt grau que per ser venturosa
No us falta punt de gloria verdadera
Al cel fruhint la vida gloriosa.

En lahors de la inmaculada Virginitat.

Rosa fragant, virginitat divina,
Flor de les flors mes belle y olorosa,
Flor virginal qu' es de virtuts mes fina,
De puritat gran força poderosa :
Dins lo Roser d' humanitat formada
Verg' en virtut major dels ángels feta
Nada 'entre 'spins volent vos conservada
Sola per sí qui us formá pura y neta.

Rosa suau qu' al mon neix ab finor:
Unich present de son mateix factor.

Rosa d' igual virginitat cumplida,
Del roser vert les fulles notifican
Lo concert gran, qu' es la verdor unida
Fer esperar lo fi per qui s' aplican :
Les rels y tronchs d' hon parteix vostra forma
Es l' alt esforç de conservar la pensa
Sens may de crim tant sols pensar la norma
Y en ningun temps no consentir offensa.

Rosa gentil fundad' ab tal rabo
Qu' olor de mal no y pot trobar saho.

Rosa per qui virginitat s' amostra
D' un amor sanct qu' en l' esperit s' intrica
Y es l' encarnat y bella color vostra
Que tots los cels y terra magnifica:
Sobr' el capoll les fulles ques sostenen

Tantes virtuts son per servar lo mérit
Lo groch en mig qu' el bell olor mantenen
En gran perfet fora gitant desmérit.

Rosa qu' el cel mes gran primor posá,
Y major gran de quantas flors formá.

Rosa d' abril, virginitat sencera
De divinal rosada mantinguda,
Flor designant la fértil primavera
Que del ivern en lo bon temps nos muda:
Nudrida son del sol dit de justicia
Ab lo poder ab que la vida 'ns dona
Universal que delex la malicia
Y en millorar tot nostre ser abona.

Rosa que al juy entre les flos son nom,
Guanya les tres D'esses lo bell pom.

Rosa potent, virginitat molt santa
Que d' ayre pur manteneu sa excelencia;
Flor que brotant de la divina planta
Pot contentar la divinal essencia:
Meritament donchs, Rosa d' alta cima,
Vos loarem, que son de flors mes bella
La que mes val, puix del verger s' estima
Neix verge se que te per nom poncella.

Rosa sens par, verge y mare de Deu,
Sola son vos, puix tal l' etern vos feu.

SPARSA DE NOSTRA SEÑORA.

Per contemplar en vos, Verge sagrada,
Com dignament teniu dels cels corona
Qu' el Rey etern meritament vos dona
Per titol just reyna sens par dotada;
D' ángels y Sancts igualment venerada,
Molt clar espill, de vergens gran patrona,
Medi per qui los fels Deu gualardòna
En l' altitut, puix sou nostr' advocada.

ALTRA.

Es de raho loar la verge pia
Que tot lo be nos ba per sa clamencia,
Puix li doná l' etern tan gran potencia
Que pot quant vol en l' alta hierarchia:
Los Angels tots intents ab alegria
Cantan lahors davant sa presidencia,
Y en la servir intents fan assistencia,
Sens may finir tant alta melodia.

Obra intitulada: lo diamant fet joyell en lahors de la virginitat.

Es diamant virginitat divina
Joya del cel en terra fabricada,
Oriental de joyes la mes fina,

Del rey etern per joyel reservada :
En dar claror diafana mes bella
La puritat declare sa blancura
Qu' el verge ser , sosté per maravella
Per just fruhir de la divin' altura.

De fort sost' el diamant fortitut
Mostr' al semblant la virginal virtut.

Per ser perfet lo diamant s' estima
Qu' a de ser net sens pell, sintilla y glassa;
Virginitat, semblant en l' alta cima
Res no consent que 'scuritat li fassa :
L' acusador en lo pulir declara
Y en lo quadrar del cors lo molt gran orde
S' a de tenir servant puresa cara
De grans virtuts ornada sens desorde.

D' aygues ben sech lo diamant, y bell
Mostra fugir dels vicis lo concell.

Ligat en or amostra l' alta gloria
Hon te l' engast virginitat sencera
Del mérit gran quant posseex victoria
Son los esmalts de fama verdadera :
La tinta dins l' engast es la fermesa
Que dona lums per ben mostrar son lustre
Y es conservar la verge fortalesa
De pensament en totes parts industre.

Joyel ben fet ab gran perfecció
Es possehir aquel virginal dó.

Es l' argenter qu' una tal joya forma

Lo pur intent de may fallir ni caure,
Guardantla be dins capsa, qu' es la norma,
Del cors humá per l' esperit complaure:
Es de valor tant gran que s' anomena
Joya sens preu perque no basta compte
En dir quant val, mas solament s' ordena
En lo tractar no consentir bescompte.

Joya gentil es d' aportar als pits
Mostrant del cor virginals apetits.

Lo mercader qu' una tal joya compre
Per presentar á qui just la meresca
Es sola mort quant ve la vida rompre
Portant ab si aquesta joya fresca:
Y fant present al eternal monarca
Rey sobre 'ls reys qu' en son poder la cobra
Dins lo secret de sa divinal arca
Hont per tóts temps resta perfeta l' obra

Joyel sens par sou vos, mare de Deu,
Diamant fi qu' el rey etern vos feu.
Laus Deo et virgini matri.

Devota contemplació en metáfora de Nostra Señora de la Soledat.

Relotge fi posat en soledat
Direm de vos, mare de Deu sagrada,
Del etern Deu perfetament parat
Hont nostra fe sencera fonch servada:
Les rodes dins rodant de punt en punt
Foren treballs de vostra santa vida

Quant contemplás lo vostre fill defunt
Qu' el vostre con sentí mortal ferida.

Qui pora dir lo plant, verge molt pura,
Mirant lo fill posar en sepultura.

Los grans concerts del vostre enteniment
Ligats al cel foren los contrapesos,
Quant vos partis del sacre monument
Ab los sentits de greu dolor compresos :
A tots dexant soleta us estragues
En lo secret de vostra sancta cetlla,
Tenint claror de lantia llum ences,
Fonch l' esperit vostra perfecta vetlla.

Sobre l' altar tres claus y la corona
Son quatre quarts qu' en vos Jesus entona.

Al par' etern ab gran devoció
Orant tocàs lo seny de hora 'n hora;
Lo temps molt just de resurrecció
Del fill amat, exint dels baix limps fora :
Vos no duptant may per ningun estrem
Servás finor d' un exellent relotge
Que tempestats, ni vents, ni sol no tem,
Donchs vos sou tal hont la virtut s' alotge.

Ningun error cabé dins vostra pensa,
Puix Deu sens crim vostra valor dispensa.

Vos sens igual exemple de virtuts,
Representant la nostra 'sglesia *Sancta*,
Unich tresor de las beatituts
Que tots los fels s' abrigan ab sa manta:

D' apostols vem qu' á tots llur fe manca
Y en vos no may per divinal manera,
Que puix Jesus per mare 'us reserva,
Vos reservas, verge ; la fe sencera.

Relotge sou hont may toca malicia
Regir del temps del alt sol de justicia.

Lo jorn Pasqual ressuscitat de fet
Jesus portant molt sancts y grans profetes
Entraren tots dins vostre sanct retret
Fent gracies mil á vos flor de perfetes:
Y axi cobrás tal goig que no 's pot dir
L' alt fill mirant del etern Deu lo pare
Ab trumfo gran tot glorios venir
Fet inmortal davant vos dolça mare.

Hon recobrás les Sanctes compañies
D' apostols Sancts y juntes les Maries.

Ad laudes virginis Mariæ.

Metáfora en lahors de Sanct Joseph, espos de Nostra Señora.

Gran pare Sanct, elet del Etern pare
Fos Sanct Joseph verge y de vida pura,
Del rey David linatge 'n gran altura,
Molt digne 'spos de la qu' es verge y mare:
Qu' el Rey dels Reys ans de cosa creada
La reservá sens crim en tot elleta,
Y á vos volgué donar vida perfeta
Per guardà de fe 'l d' una tal esposada.

Y en vostres mans l' alt Deu flori la verga
Clar demostrant qu' en vos virtut alberga.

L' acte major y offici del Sanct Papa
Es conservant, guardar l' esglesia Santa,
Tal foreu vos, segons nostra ley canta,
Puix tal virtut ja mes de vos escapa:
Sempre guardás de fet y ab gran puresa
Lo fill y ensemps sa mare verge bella,
Sufrint treballs d' un sanct amor per ella,
Al mon vivint ab fé y gran fortalesa,

Foreu tant ferm en possehir justicia
Que no tingué may lloch en vos malicia.

Dels sacerdots lo Papa se 'ns demostra
Qu' en loch de Deu te l' alta preminencia;
L' inmens factor vos doná tal potencia
Qu' en lo seu lloch posá la virtut vostra:
Molt clar se veu puix en la compañia
De la sens par, donantvos gracia y merit
Posá vos sol per pare sens desmerit
Del seu fill car nat de la verge pia.

Ayo prudent y pare vos nomena
Emanuel Jesus per bona estrena.

Pur deu esser lo Papa, pus presenta
La Deitat y el loch del sacerdoci;
De Jesu Crist hon per semblant negoci
Vos obtingués la puritat exenta:
Lo bon Jesus baxat del cel en terra
En esser nat l' aveu tengut als braços
Y ab los treballs dels vostres justs percaços

A mare y fill nudris en pau y guerra.

Ningun pecat comes de vos se pensa;
Tal vos formá qui tot quant vol dispensa.

Te gran poder lo Papa, puix desliga
Tot crim comés obrint del cel la porta,
Vostra valor á tot devot conforta
Qu' a vos pregant l' alt Deu nos desobliga:
Puix que dels cels la verg' es gran regina
Qui dur fará que vulla res negarvos,
Si sença crim volgu' en la terr' amarvos
Axi crech es en l' altitut divina.

Donchs digne prom qui mes que vos merita
De tots los sancts hon l' etern Deu abita.

Si justament v'em que Deu gualardona
Al qui millor l' a ben servit en vida,
Qui mes sentí de vos treballs sens mida
En lo discurs de vostra vida bona?
Puix dins l' espay del vostre sagrat viure
Jesus servint per molt gran ordenari,
Sempr' el guardás d' Herodes adversari,
Afanys sufrint mes que no 's pot escriure.

Hon per tals fets vos dona laureola
Per gualardó del goig que us aconsola.

Si Sanct Joan tant dign' evangelista
Dormint als pits del bon Jesus son mestre
Sabe 'ls secrets divins y 'ls dix tan destre
Piament crech qu' agueren vos de 'lls vista:
Puix qu' aportás als braços tantes voltes

Lo Redemptor, com sol pare benigne,
Com se pot fer de gracies no us fes digne
Ab cumpliment que may vos fossen toltes?

Perço primer als limbs portareu nova
Del Salvador per traurels de la cova.

Ans que volgues Jesus passió pendre
Vuyt anys abans morint guanyás victoria
De Sanct perfet y axi muntant en gloria
De paradis, podeu grans goigs compendre:
En vos posant tals gracies peregrines
La trinitat qu' en braços vos portareu
Qu' en lo cel fá, puix tant servint l' amareu,
Sou dels majors fruint virtuts divines.

Y fa que prop la gran emperadora
Fou celebrat y axi 'l cel vos honora.

FIN.

ÍNDICE

DE LAS OBRAS POÉTICAS

DE PERE SERAFÍ.

PÁGINAS.

Dedicatoria del autor al Sr. Geroni Galceran de Sorribes. 5.
Sonet par al S. Hieronym Galceran Serapio de Sorribes. . 6.

LIBRE PRIMER DE AMORS.

SONETS.

Vull començar ab veu de amor quexosa. . . . . . 7.
Qui vol saber secrets d' amor per prova. . . . . idem.
Ojan aquells que ver' amor los tira. . . . . . 8.
Sempre yo pens y del pensar sent' pena. . . . . idem.
Volent amor venjar tan gran crueza. . . . . . 9.
Semblantse molt amor y la Fortuna. . . . . . idem.
Estant un jorn amor en compañia. . . . . . 10.
Señora no deveu 'star hufanosa. . . . . . idem.
Los vostres ulls que feyen amagar. . . . . . 11.
Tenint tan seny, y ab ell tanta valor. . . . . . idem.
Pensava yo que per servir amor. . . . . . 12.
Xi com lo sol quant vol finir lo dia. . . . . . idem.
Yo us ame tant, que tant humanament. . . . . 13.
L' aygua, lo foch, la terra y lo vent. . . . . . idem.
Partida qu' es per mi de greu dolor. . . . . . 14.

PÁGINAS.

Quant pot donar en l' alt munt de Parnás. . . . idem.
Volent Señor, lo vostre dany reprehendre. . . . 15.
Per satisfer Señor á son intent. . . . . . idem.
Ya fuy gran temps d' Amor pres y ligat. . . . 16.
Menjar salat tot lo dinar sens beure. . . . . idem.
Tres son latins en l' alta Poesia. . . . . . 17.
Si los antichs Astrolechs nostra plana. . . . . idem.
¡O gran saber y empresa d' alta força. . . . . 22.
Ploreu vuy tots los trobadors sens mida. . . . 23.
De temps en temps nos mostra marevelles. . . . 99.
Dir lo que sent de vos divina dama. . . . . 100.
Amor baxat del cel en terra un dia. . . . . idem.
De tal compás es vostre gentil cara. . . . . 101.
Del cel d' amor d' hon nostre grat deriva. . . . idem.
Dama gentil disposta y ben formada. . . . . 102.
Dama galant, d' alta y molt gran noblesa. . . . 103.
Del gran valor que mir son tant cumplida. . . . 104.
Dama que estan de gracias tan cumplida. . . . idem.
Isabel es un nom qu' entr' els poetes. . . . . 105.
Dama 'xelent segons de vos s' estima. . . . . 106.
Dama tant pot vostra virtut y fama. . . . . idem.
Del vostre ser señora, y noble dama. . . . . 107.
Avent mirat vostra valor, Señora. . . . . 108.
Aver de dir Señora lo que sent. . . . . . idem.
Com cantaré de vostre ser. Señora. . . . . . 109.
Sentir he dir, Señora, vostra fama. . . . . 110.
Si yo bastás, Señora, com volria. . . . . . idem.
A Deu graesch que so desenganat. . . . . . 1 1.

OCTAVAS RIMA.

Tots quants d' amor seguexen la carrera. . . . 18.

PÁGINAS.

Ya de huy, mes no vull cantar amor. . . . . . 20.

MADRIGALS.

Ay que faré, que per servir amor. . . . . . 20.
Mal venturós amar poch li profita. . . . . .
Fortuna m' a portat en tal estrem. . . . . . 30.
Del temps y del amor que 'l mon fatiga. . . . . 36.
Dístich á la sepultura de mossen Pere Giberga.
Debax d' aquest dichós y molt fret marbre. . . . . 24.

SÁTIRAS.

Jo m' aravell señor, puix sent per fama. . . . . 24.
Quant pens y mir als fets del temps present. . . . 37.

CAPITOLS Y EPISTOLAS.

Sobres d' amor ma pens' han tant torbada . . . . 28.
Un greu mortal dolor de molt gran força. . . . . . 29.
Pena mortal estrañament sentida. . . . . . 31.
Qui vol segur passar aquesta vida. . . . . . 33.

DEMANDAS Y RESPOSTAS.

Gran Serafi vos que d' amor sabeu. . . . . . 40.
De gros voler parteix qui l' desig cuyta. . . . . idem.
Pinzell, color, enginy, saber ventura. . . . . . 43.
Segons que mir pintat en sa 'scriptura. . . . . 44.
Vos que 'ls cabells mes prims partiu ab l' ungla. . . . 45.
A vos respon, señor Giberga, vigil. . . . . . idem.
A vos deman qu' en poesia ceptre. . . . . . idem.

PÁGINAS.

Deu vos en mi molt mes qu' el cert del sompni. . . 46.

OBRAS DE AMOR.

Puix vostre eant, gentil Señora mia. . . . . . 42.
Axi del tot com lo gran fret despulla. . . . . . 46.
Ensemps ab dir la pena que us tormenta. . . . . 47.
Anant un iorn tot sol, mal percibit. . . . . . 49.
Puix vol saber quin es mon pensament. . . . . 50.
D' ont ve tan mal, Señora, yo suplich. . . . . idem.
Yo so forçat d' un gran poder que 'm força. . . . 51.

CANÇONS Y OBRAS DE ART MENOR.

Qui vol oyr la gesta. . . . . . 51.
Quant mes va mon mal pijora. . . . . . 53.
La ma flaca y temerosa. . . . . . 54.
Ya no us vull per que 'm vullau. . . . . . 55.
Si 'm leví de bon matí. . . . . . 56.
Llassa mesquina que faré. . . . . . idem.
Sia la dona qui s' vulla. . . . . . 57.
O dichosa desventura. . . . . . 58.
Ay que no mirau, Señora, ... 59.
Puix si us mir vos me mirau. . . . . . 60.
Puix contrastau sens raho. . . . . . 61.
Qui no sap secret callar. . . . . . 62.
Hom deu fer quant fer poria. . . . . . idem.
No es amor vostre voler. . . . . . 63.
En un temps som arribat. . . . . . 64.
Los ulls be podan mirar. . . . . . 66.
La qu' en s' amor no te assent. . . . . . 67.
Quant ha que dezitga. . . . . . 68.

PÁGINAS.

Bella de vos som amorós. . . . . . 69.
Señora no puch descreure. . . . . . 70.
Aquest mesquí. . . . . . 71.
Teniu fort la vida mia. . . . . . 72.
Ab vostres falses maneres. . . . . . 73.
Qui 'stá trist com cantará. . . . . . 74.
Partit avem companyia. . . . . . 75.
Ma vida va de cayguda. . . . . . 76.
Puis fortuna m' á llevat. . . . . . 77.
Perduda tinch l' alegria. . . . . . 79.
Carrer ample en tot lo mon. . . . . . 80.
Qui us á tant mal informada? . . . . . 81.
Dins poch temps he conegut. . . . . . 82.
Estich fet un altre Jop. . . . . . 84.
Temps era temps. . . . . . 85.
Mon cor tinch pres catiu. . . . . . 87.
Vull vos tant mes del que mostre. . . . . . 88.
Jovent, ajau bona cara. . . . . . 89.

LOS EMBLEMAS.

Lo bon amich se coneix en la necessitat. . . . . 90.
Es dificil hom mudar son natural. . . . . . 91.
Dona y vi engañen l' home savi. . . . . . idem.
Deu viure quiscu en son estat. . . . . . idem.
De neures la dama en lo mirall. . . . . . 92.
De alegrarse hom en la adversitat. . . . . . idem.
Als mals homens es propia la guerra. . . . . . 93.
La pobretat ofesa, riquesa sostenguda. . . . . . idem.
Als sabents pobresa y als ignorans riquesa. . . . . 94.
De saber elegir. . . . . . idem.
Contra la ingratitut. . . . . . 95.

PÁGINAS.

Ningu no se deu casar per gentilesa ni riquesa. . . . 95.
Descripció de la diligencia. . . . . . idem.
Amor y por mantenen lo Princep. . . . . . 96.
La pobresa no te amich. . . . . . idem.
De la Sciencia. . . . . . 97.
De la justicia y concordia. . . . . . idem.
De fortuna. . . . . . 98.
Lo princep ha de ser fort y prudent. . . . . . idem.
La dona es dificil de domar. . . . . . 99.

OBRAS ESPIRITUALS.

La Sancta oració dominical. . . . . . 113.
Salutació angelica. . . . . . 114.
Obra feta per devoció sobre la redempcio de naturalesa humana. . . . . . idem.
Sonet exortant á tots los faels Christians, á recuperar la Terra Sancta. . . . . . 116.
Laors de nostra Señora en titol de Esperança. . . . idem.
Altra obra en lahors de nostra Señora de Esperança. . 119.
Cobla moral maridada singular y plural sobre lo estrem y hores incertes de la mort. . . . . . 121.
Obra en lahors del glorios doctor Sanct Hieronym, les pauses Fenix comparat á una llantia. . . . . idem.
Altra obra en lahors de Sanct Hieronym, les pauses Fenix sens metáfora. . . . . . 123.
Versets en lahors de Sanct Hieronym. . . . . . 125.
En lahors de la benaventurada verge y martir Sancta Agnés, una metáfora. . . . . . idem.
Madrigal en lahors de nostra Señora advocada dels pecadors. . . . . . 128.
Madrigal de la veritat . . . . . 129.

PÁGINAS.

Sonet moral contra lo mon. . . . . . idem.
Sparça en lahors del benaventurat Sanct Luch. . . 130.
Cobla sparça en lahors de nostra Señora en titol de la música. . . . . . idem.
Contemplació sobre les set paraules de amargura que nostre Señor Deu Jesu Crist dix estant en la creu, feta en versos Fenix. . . . . . 131.
Elegia en lamentació al dia del divendres Sanct. . . 133.
Sonet de mort. . . . . . 138.
Lahors del benaventurat Sanct Joan Baptista. . . idem.
En lahors de Sancta Madalena. . . . . . 140.
Sonet del pare fra Panella de Sanct Hieronym de la Murtra trames al autor. . . . . . 141.
Sonet de la suma Deytat, en resposta del passat. . . 142.
Altra al goig de Ntra. Sra. en la Sancta encarnació de nostre Sr. Deu Jesu Crist. . . . . . 143.
Altra al goig de Ntra. Sra. en la Sancta nativitat de Jesu Crist. . . . . . idem.
Altra al goig de Ntra. Sra. en la vinguda dels tres Reys de Orient. . . . . . 144.
Altra al goig de Ntra. Sra. en la resurrecció de Jesu Crist. . . . . . 145.
Altra al goig de Ntra. Sra. en la Sancta Ascensió de Jesu Crist. . . . . . idem.
Altra á la vinguda del Esperit Sanct. . . . . 146.
Altra en persona de Jesu Crist parlant ab sa Mare lo dia de la Assumpció. . . . . . 147.
Altra al dia Sanct de Pasqua de Resurrecció. . . 147.
Altra moral de la raho y sensualitat. . . . . . 148.
Lahors de Ntra. Sra. . . . . . 149.
Lahors de Ntra. Sra. en titol dels Angels. . . . . 150.
Los set dolors de la Mare de Deu. . . . . . 151.

PÁGINAS.

Sonet en lahors de Sancta Magdalena. . . . . . 153.
En lahors de la inmaculada virginitat. . . . . 154.
Sparsa de Ntra. Señora. . . . . . 156.
Altra. . . . . . idem.
Obra intitulada: lo diamant fet joyell en lahors de la virginitat. . . . . . idem.
Devota contemplació en metáfora de Ntra. Sra. de la Soledat. . . . . . 158.
Metáfora en lahors de Sanct Joseph, espos de Ntra. Señora. . . . . . 160.

R. 186825

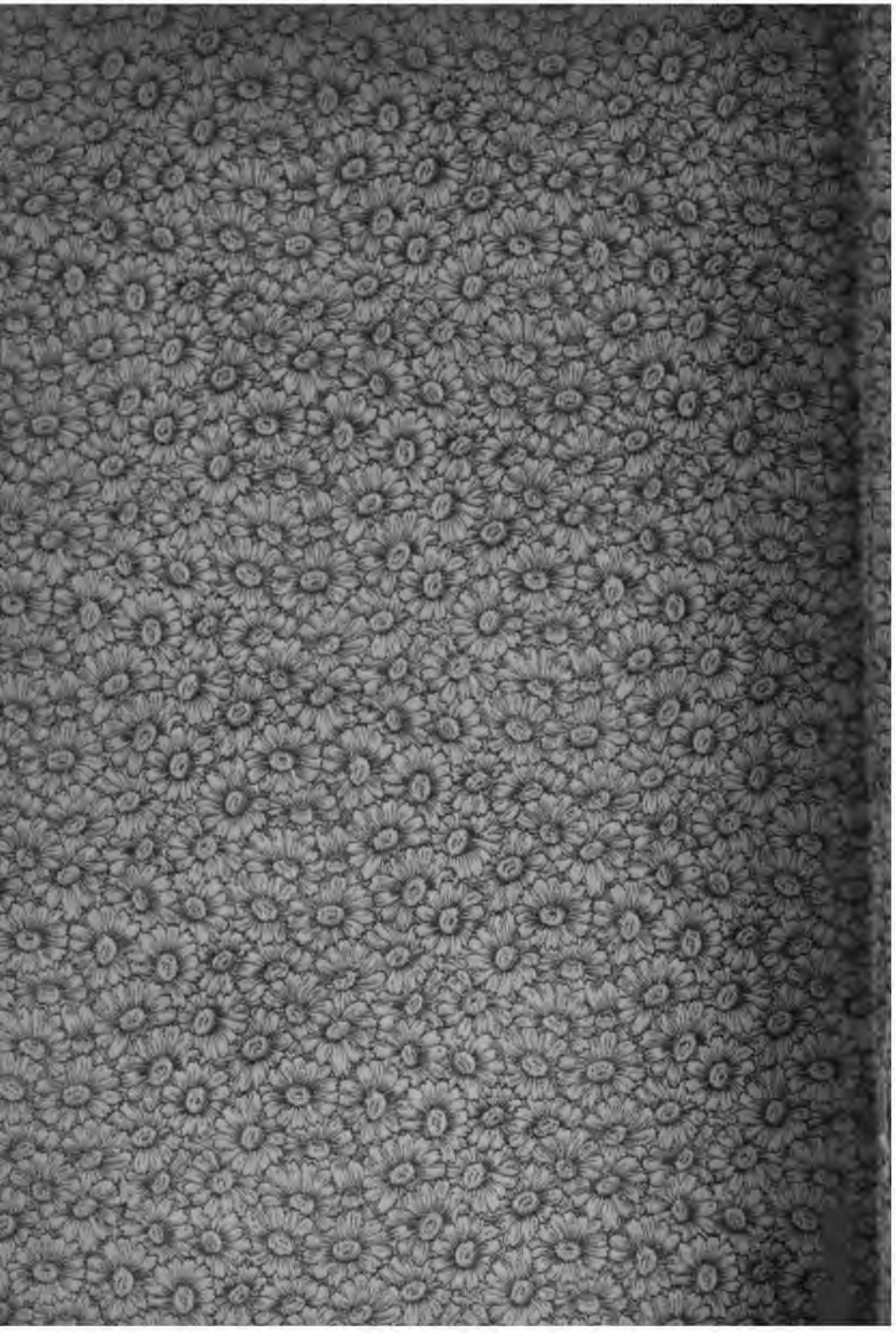

BIBLIOTECA DE CATALUNYA
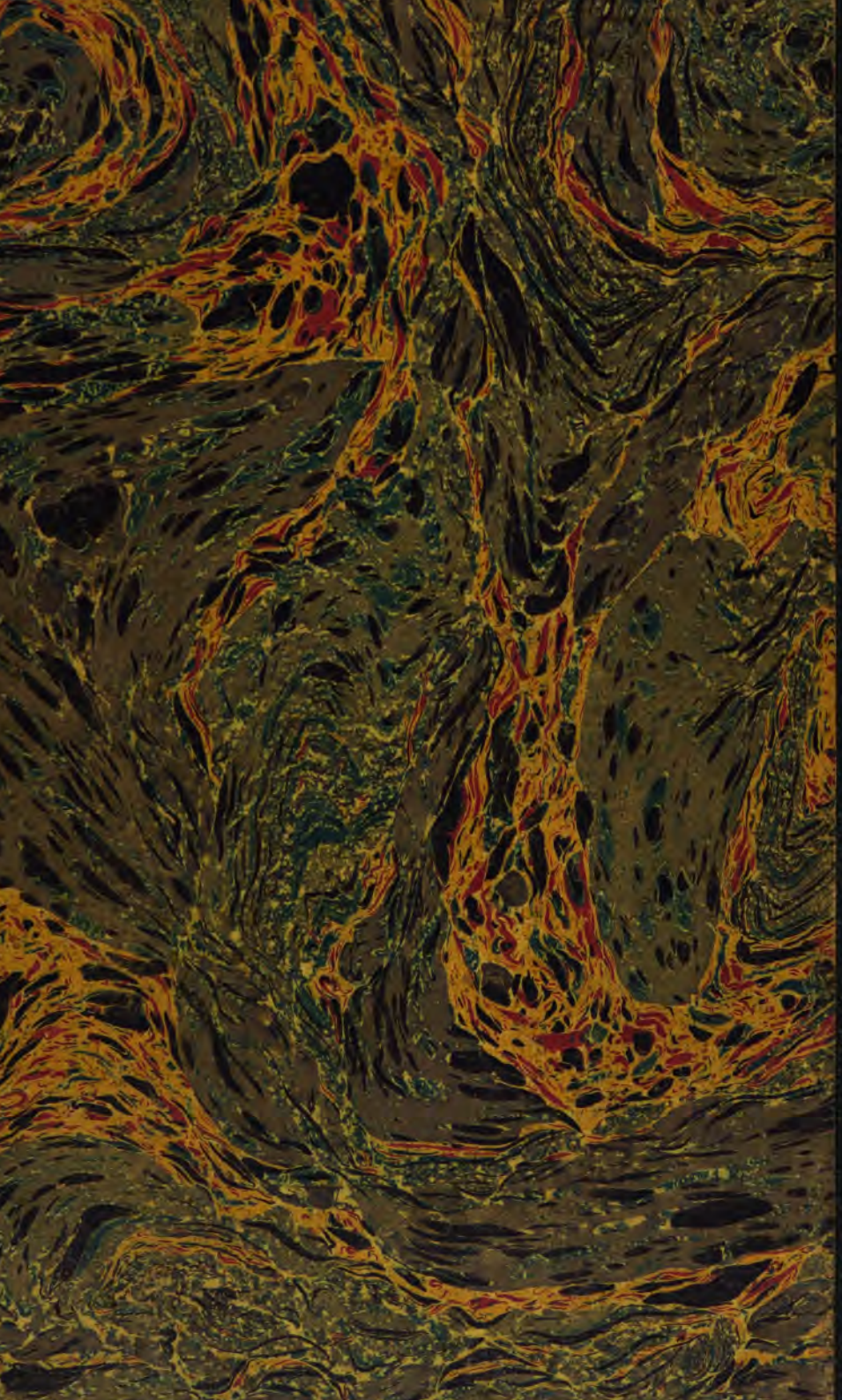
BIBLIOTECA CENTRAL
83-8°
1782